

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 700 lir - Leto XLIII. št. 90 (12.722)

Trst, četrtek, 16. aprila 198

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER
7096 AA
60100200
559
ije)
23

Na osnovi mandata, ki mu ga je poveril predsednik republike Cossiga

Predsednik senata Fanfani bo danes sestavil »institucionalno« vlado

Fanfani je k sodelovanju povabil stranke dosedanje koalicije ter komuniste in neodvisno levico - Še nejasen postopek za razpravo o zaupnici v parlamentu

Zadnja postaja

SANDOR TENCE

»Čistokrvni žrebec« Krščanske demokracije Amintore Fanfani, kot ga je pred leti hudomušno prekrstil njegov strankarski so-mišljenik Donat Cattin, je torej od včeraj spet na startu. Priletni politik po rodu iz Arezza se je baje tudi tokrat do zadnjega tr-masto otepal mandata za sestavo nove vlade, na koncu pa je moral le kloniti na pritisk predsednika republike in tudi same KD, ki se je v teh okoliščinah znašla popol-noma osamljena in res ni imela več drugih kandidatov za Palačo Chigi. Žlasti potem, ko je tajnik De Mita polemično razglasil na vse vetrove, da je Craxijeva vla-da dokončno mrtva in že zdavnaj pokopana.

Fanfani je sprejel mandat kot predsednik senata, kot druga in-stitucionalna osebnost v državi, v očeh javnega mnenja, ki se ne ozira na te pravne podrobnosti, pa uteleša mandat v vseh smis-lih stranko relativne večine, nje-no tradicijo in njeno več kot 40-letno oblast. Svojo prvo vlado je sestavil že leta 1954, svojo zadnjo pa pred štirimi leti, ko jo je prive-del do razpusta zbornic in do predčasnih političnih volitev, na katerih je KD doživela zgodovins-ki poraz. Zato je povsem razum-ljivo, da se ga je vraževerni De Mita do zadnjega otepal.

Vse kaže, da bo predsednik se-nata v kratkem sestavil volilno vlado in da se bo v tem svojstvu predstavil, pred parlament z (ne-podpisanim) dekretom o razpustu zbornic in o razpisu predčasnih volitev. Razplet zadnjih dogod-kov dokazuje, da je avtobus vlad-ne krize po nevarni in ovinkasti vožnji res privozil na končno po-stajo, a to so časopisi, vključno z našim, že napisali, ko je predsed-nik Cossiga konec prejšnjega tedna poveril mandat notranjemu ministru Scalfaru.

Sedaj smo torej vendarle na končni postaji, šofer (poverjeni predsednik Fanfani) pa mora av-tobus hočeš nočeš pripeljati do garaže ter ga tam, vsaj čez noč, tudi varno parkirati. Od končne postaje do garaže pa zna biti Fanfanijeva vožnja še zelo napor-na in polna nevarnih zaprek.

Fanfani po včerajšnjem pogovoru s Cossigo (Telefoto AP)

RIM — Novoimenovani mandatar Amintore Fanfani bo verjetno že danes izročil predsedniku republike Cossigi se-znam ministrov. Šesta Fanfanijeva vlada naj bi tako zapri-segla že drevi in s tem uradno nasledila Craxijevi vladi. Demokristjanski predstavnik se bo tako predstavil v Palači Chigi in prevzel posle. S tem se bo končalo obdobje prvega socialističnega predsednika vlade.

Nikakor pa ni z gotovostjo trditi, kdaj se bo nova vlada predstavila parlamentu. Najverjetneje je, da bo razprava tokrat najprej v poslanski zbornici, kajti zadnja Craxijeva vlada se je najprej predstavila senatu. Zelo verjetno bo Fanfani podal svoje programske izjave v torek, 21. aprila, čeprav se bo naslednjega dne v Firencah začel kongres republikanske stranke. Republikanci bodo torej prisiljeni nadaljevati s kongresom v času, ko bo v poslanski zbornici v teku razprava o zaupnici. To je dokaj neobičajno, vendar pa bo izrednost stanja to terjala. Vendar pa zaradi tega republikanci ne bodo izostali iz Fanfanijeve vlade, saj se bo danes sestalo vodstvo PRI in odločalo o udeležbi v Fanfani-jevi vladi, ki jo je sam Fanfani ponudil Spadoliniju v vče-rajšnjem neformalnem pogovoru. Enako vabilo je mandatar naslovil drugim strankam razpuščene petstrankarske koal-icije, prav tako pa, kot kaže, neodvisni levici in komunistič-ni partiji. Od zadnjih dveh pa je prejel negativen odgovor. Da bi poudaril institucionalno obliko svoje vlade, namera-va, kot kaže, Fanfani predlagati za ministre predsednike komisij in podpredsednike obeh vej parlamenta. Nekateri

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Predsednik CK ZKS Milan Kučan na proslavi na Čebinah

Slovenski komunisti bodo skrbeli za kulturno identiteto Slovencev izven meja Jugoslavije

LJUBLJANA — V okviru proslav pet-desetletnice ustanovnega kongresa KP—ZK Slovenije na Čebinah nad Tr-bovljami se je v Ljubljani včeraj začel znanstveni posvet z naslovom: Izročilo Čebin. Posvet so pripravili Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Uni-verza Edvarda Kardelja v Ljubljani, Univerza v Mariboru, Institut za zgo-dovino delavskega gibanja in Mar-ksiistični center CK ZK Slovenije.

Na posvetu prvega dne so aktivno sodelovali številni znanstveniki, zgo-dovinarji in družbenopolitični delavci. Prebrali so referate, ki zadevajo ne-kdaj in sedaj aktualne teme iz revoluc-ionarnega delavskega gibanja in gra-ditve samoupravnega socializma. Naj navedemo delovne naslove referatov: O petdesetletnem uresničevanju če-binskega manifesta je govoril Milan Kučan, referat z naslovom Tito na čelu KPJ-ZKJ v predvojnem revolucionar-nem delavskem gibanju, NOB in ljud-ski revoluciji ter graditvi samouprav-nega socializma pa je pripravil Franc Šetinc. Dr. Janko Pleterski je govoril o

razrednem in nacionalnem vprašanju v politiki KP-ZK, France Filipič pa o razrednem in nacionalnem kot celoti delovanja KPS od leta 1937 do 1941.

Nič manjšo zanimivost in aktualnost napovedujejo referati: dr. Savin Jogan — Čebinski program in zamisel o fe-derativni Jugoslaviji, dr. Venceslav Glišič — Ustanovitev KP Srbije, dr. Ivan Katardžijev — Dejavnost KPJ v Makedoniji od prihoda Tita na čelo KPJ do aprilske vojne 1941, o ustano-vitvi KP Makedonije bo govoril dr. Dančo Zografski, dr. Vicentije Djor-djevič pa o ustanovitvi nacionalne KP v okviru KPJ in demokratičnem cen-tralizmu.

V svojem poglobljenem, tehtnem prispevku se je Milan Kučan, predse-dnik CK ZKS, med drugim dotaknil tudi skupnega slovenskega kulturne-ga prostora. S tem poudarkom je po-sredno, toda odločno odgovoril na ne-odgovorne spekulacije v zvezi z idejo o zedinjeni Sloveniji (v zadji številki revije Danas je o tem pisal Petar Do-dik, član predsedstva SR BIH).

Kučan je med drugim dejal: »Eno bistvenih sporočil manifesta je prav to, da se slovenski narod ne more od-reči svojega stoletnega sna o zedinjeni Sloveniji in da je v slovenskem naro-du dozorela nova družbena sila — de-lavski razred, ki je ta program sprejela za svoj. Temu programu se komunisti nismo nikoli odrekli, poskušali smo ga kot vodilna politična sila slovenskega naroda uveljavljati v vsem povojnem razdobju z odstranjevanjem adminis-trativnih preprek na meji, z odpira-njem poti gospodarskemu, kulturnemu in političnemu sodelovanju ter z ak-tivno podporo našim manjšinam v za-mejstvu treh sosednih držav. Smisel in vsebina našega današnjega zavzema-nja in uresničevanja ideje skupnega slovenskega kulturnega prostora je dedič te ideje, ki pač upošteva politič-no realnost pohelske Evrope, nastalo z razmerjem sil po II. svetovni voj-ni. To v ničemer ne zmanjšuje našega interesa, da se zavzemamo in da sami dajemo aktivni prispevek kar največ-jemu pretoku in sodelovanju kultur

naših narodov in narodnosti v skup-nem jugoslovanskem prostoru, zave-dajoč se, da je to, ne pa vsiljevanje nekakšne unitaristične jugoslovanske kulture, ki ne obstaja, prava pot v de-mokratski komunikaciji nespornih kulturnih vrednot vseh naših narodov in narodnosti in v povezovanju s svet-om, da bogatimo naše skupno življe-nje in odстранjujemo izvore naših ne-sporazumov, tendencioznih tolmačenj in nezaupanja. Če vsi Slovenci ne mo-remo biti združeni politično, v eni dr-žavi, je zgodovinska odgovornost in doslednost predvsem nas, slovenskih komunistov in delavskega razreda tu-kaj, v matični domovini, da skrbimo za kulturno identiteto in vsestranski razvoj tistih delov našega naroda, ki se iz razlogov, na katere nismo mogli odločilno vplivati in so kljub naši bor-bi za zapadne meje ostali izven meja SFRJ. To je naša pravica in dolžnost,« je med drugim dejal Milan Kučan. (dd)

Stvarne možnosti za sporazum o evroizstrelkih in za »vrh« v Washingtonu

Gorbačov pripravljen umakniti tudi rakete kratkega dometa

MOSKVA — Vse kaže, da je tridnevni delovni obisk ameriškega zunanjega ministra Shultza v Mos-kvi zgledil pot dvostranskemu sporazumu o umiku evroraket pa tudi novemu snidenju med Gorbačov-om in Reaganom, ki naj bi bilo še letos v Washing-tonu in na katerem naj bi ta sporazum dokončno udejanili. Ševardnadze in Gorbačov sta povedala gostu, da je SZ pripravljena v enem letu odpraviti tudi rakete kratkega dometa (900-1.000 kilometrov)

vključno s taktičnimi (do 500 kilometrov). S tem gre Kremelj na roko Beli hiši oziroma Atlantski zvezi, ki že dolgo zahtevata odpis takšnih izstrelkov — češ da jih ima SZ mnogo več — in to seveda v primeru sporazuma o odstranitvi raket srednjega dometa (SS-20 z vzhodnoevropskih in pershing-2 ter cruise z zahodnoevropskih tal) v načelno dogovorjenem roku petih let.

Seveda bo treba zvedeti za mnenje zaveznikov ZDA v Evropi, s katerimi se bo ameriški državni tajnik sešel že danes in o katerih ni moč reči, da je zanje takšen sporazum med supersilama neizbežen. Za nekatere gotovo ni, tako npr. ne za demokristjan-skega obrambnega ministra ZRN Wörnerja: ta je predlagal, naj bi opremili domačo Luftwaffe z rake-tami srednjega dometa pershing-2 (1.800 kilometrov), potem ko bi jih spremenili v izstrelke kratkega do-meta in preimenovali v pershing-1b. Gre za očiten trik, ki mu socialdemokrati odločno nasprotujejo in katerega izpeljava bi imela še obsežnejše in nevar-nejše posledice, ko bi se držali zahodnonemškega načela, po katerem na ozemlju ZRN ne sme biti ra-

ket, ki niso tudi v drugih državah NATO: to bi po-menilo, da bi bilo treba »nove« pershing namestiti, denimo, tudi v Italiji.

Shultz še ni ocenil sovjetskega predloga glede izstrelkov kratkega dometa, češ da se mora prej po-svetovati z zavezniki, je pa dejal, da bo to predmet temeljite obravnave na ženevskih pogajanjih o evro-raketah, ki se bodo nadaljevala 23. aprila. Prav tako ni komentiral »ponujene roke« Gorbačova v zvezi z »vojno zvezd«. Vodja KP SZ je dejal, da je treba raziskave okrog ameriške strateško-obrambne pobu-de (SDI) ali »vesoljskega štita« omejiti na laborato-rijsko delo na Zemlji, znanstvenikom pa omogočiti sestavo seznama z vsemi tistimi aparaturnimi, ki se ne bodo smele prenašati v vesolje. Gorbačov je do-dal, da ne bo SZ nikdar pristala na prenos oborožit-vene tekme v vesolje.

Za Belo hišo so sovjetski predlogi »zanimivi«. Trdi sicer, da »premoči, ki jo ima Kremelj na pod-ročju konvencionalnega orožja, ne bo mogoče od-praviti niti z umikom njenih taktičnih raket«, gotovo pa je, da jo je Gorbačov spet in nemalo zmedel. (dg)

V Trstu odkrili letak o umoru L. Giorgierija

NA 5. STRANI

Srečen konec iskanja fantka pri Stivanu

TRST — Policisti, karabinjerji in gasilci s Tržaškega in z Go-riškega so sinoči dobre štiri ure iskali komaj enajstletnega fan-tka, ki je pri Stivanu, v bližini Potoka na Jaknah, izgubil nez-nano kam. Otrok, Massima Ceccarella, so ob 23.30 našli v Barkovljah, kamor se je bil pri-peljal z avtobusom iz Ribiškega naselja.

Fantek je bil na popoldan-skem izletu z družino. Naenkrat se je oddaljil od očeta, ki je v Potoku lovil ribe. Družina je najprej sama iskala otroka, nato je sprožila alarm.

NA 5. STRANI

● Predsednik senata

NADALJEVANJE S 1. STRANI

celo menijo, da je Jottijevi ponudil podpredsedstvo vlade. V vladi naj bi bilo tudi nekaj strokovnjakov, ki niso neposredno vključeni v kako stranko. Tako so včeraj krožila imena predstavnika neodvisne levice Ossicinija, komunistke Giglie Tedesco, socialista Giorgia Ruffola in predsednika IRI Romana Prodijs. Komunisti in odvisna levica pa menijo, da taka izbira ni primerna. Natta je po sinočnjem srečanju s Fanfanijem dejal, da institucionalne oblike vlade ni mogoče zamisliti s takimi izbirami: »Poverjenji predsednik naj izbere ljudi, o katerih misli, da lahko zagotovijo nepristransko vladavo«.

V šesti Fanfanijevi vladi pa verjetno ne bo socialistov in socialdemokratov. Minister Signorile je po sinočnji zadnji seji Craxijeve vlade izključil sodelovanje socialistične stranke v vladi in dejal, da v teh pogojih ni možna niti prisotnost v zasebni obliki. Socialdemokrati

bodo odločali danes. Danes bodo odločali tudi liberalci, ki pa imajo vsekakor namen, da sprejmejo Fanfanijevo vabilo, saj nočejo ostali izven v volilnem obdobju. Vsem je namreč jasno, da gre za volilno vladavo, čeprav Fanfani tega ne more izjaviti. To pa je jasno napisano v demokristjanskem glasilu Il Popolo, v katerem odgovorni urednik Paolo Cabras piše, da institucionalna vlada, kakršno pripravlja Fanfani, ne more imeti za cilj zamujanje časa ampak le preprečitev nadaljnjih kratkih stikov med državljani in političnim sistemom. V taki zmedbi, kot je sedanja, ni mogoče več načelnati demokratičnega tkiva in se je treba obrniti na »reprezentativno demokracijo«. Povsem nasprotno je mnenje socialističnega glasila Avanti, v katerem je poudarjeno, da bi institucionalna vlada, ki bi bila samo volilna vlada, samo še zaostрила krizo in bi vnesla novih napetosti v politično življenje ter v delo institucij.

Pet vlad in nekaj neuspešnih poskusov

Amintore Fanfani, 79 let, sedi v italijanskem parlamentu že vse od leta 1946, to je vse od ustavodajne skupščine. V istem letu je bil tudi izvoljen v vodstvo krščansko-demokratske stranke. Že leta 1947 je postal minister. Tako se je začela njegova politična kariera. V prvotnem času se sicer ni aktivno ukvarjal s politiko, kot profesor zgodovine ekonomije na milanski univerzi pa je sodil med vnete zagovornike fašistične gospodarske ureditve.

Med pomembnejšimi funkcijami naj povemo, da je bil Fanfani leta 1954 prvič izvoljen za vsedržavnega tajnika KD in je bil dve leti kasneje potrjen v tej funkciji. Septembra 1965 je bil v svojstvu zunanje ministra izvoljen za predsednika generalne skupščine OZN. 5. junija 1968 je bil izvoljen za predsednika senata, štiri leta kasneje pa ga je predsednik republike Leone imenoval za dosmrtnega senatorja. Ostal je predsednik senata do leta 1973, ko je odstopil, ker je bil izvoljen za tajnika KD. V tem svojstvu je vodil »križarsko vojno« proti razporoki ter jo izgubil na referendumu leta 1974. Julija 1976 je bil zopet izvoljen za predsednika senata, to mesto je kril, dokler leta 1982 ni postal ponovno predsednik vlade. Za predsednika senata je bil ponovno izvoljen leta 1985, potem ko je bil tedanjí predsednik Cossiga izvoljen za predsednika republike.

V svoji dolgi politični karieri je Fanfani predsedoval petim vladam, skupno 1.375 dni v Palacu Chigi, torej na tretjem mestu med italijanskimi politiki, za De Gasperi (2.691 dni) in Moro (2.074 dni). Ko je sestavil prvo vladu, je bil star 46 let, zadnjo pa je sestavil v starosti 74 let. Trikrat se je moral odpovedati mandatu, ker mu ni uspelo sestaviti vlade, enkrat so mu poverili poskusni mandat, dvakrat pa poizvedovalni mandat. Take so etape Fanfanijevih vlad oziroma mandatov:

- 1954 - Prva Fanfanijeva vlada je bila enobarvna. Trajala je samo 12 dni, od 18. do 30. januarja, in je bila v tem skoraj rekordna: samo dve Andreottijevi predvolilni vladi,

Ista obleka kot leta 1982

Za včerajšnjo priložnost je Fanfani nadel »ta kmašni gvant«, sivo obleko s tankimi belimi progami, ki jo očitno hrani za posebne slovesne priložnosti. S to obleko se je predstavil na Kvirinalu jeseni 1982, ko mu je Pertini podelil mandat za sestavo vlade in do konca pogajanj za sestavo vlade ni zamenjal obleke; ta obleka mu je očitno prinesla srečo, saj je vladu sestavil.

Pač pa je Fanfani zamenjal kravato. Za včerajšnje srečanje s Cossigo si je Fanfani nadel kravato kričeče rožnate barve, ki je lepo pristajala njegovi sivi obleki in je dajala mandatarju res mladostni videz...

leta 1972 in leta 1979, sta trajali manj, 9 in 11 dni. Šlo je za dve predvolilni vladi.

- 1957 - Fanfani je bil prisiljen vrniti mandat predsedniku republike Gronchiju. Po njegovem umiku je bila sestavljena enobarvna Zolijeva vlada.

- 1958 - Fanfani je predsedoval prvi vladi tretje zakonodajne dobe. Šlo je za dvostrankarsko vladu KD-PSDI, ki ni imela večine, a je preje-

la zaupnico zaradi vzdržanja republikancev. Vlada je odstopila po 209 dneh, 26. januarja 1956. Gronchi je Fanfanija poslal pred parlament, vendar je predsednik vlade potrdil svoj odstop in s tem odprl pot drugi Segniji vladi.

- 1960 - Po prvem odstopu Tambroni je enostrankarske vlade, v aprilu, zaradi podpore neofašistov, je Gronchi poveril mandat za sestavo vlade Fanfaniju. Fanfani pa ni us-

Opoldne steče »piano Amintore«

Danes opoldne steče »piano Amintore«, načrt radikalcev, da bi v čim večji meri otežkočili delo Fanfanija za sestavo vlade in za razpust parlamenta. Letalo rožnate barve, kateremu so nadeli ime Mimmo — očitno po novopečenem predsedniku radikalne stranke Domenicu Modugno — bo začelo danes opoldne preletati palači Montecitorio in Chigi, na repu pa bo imelo pritrjen 20 metrov dolg transparent z napisom »Referendum« in z volilnim znakom radikalne stranke.

pel in tako je predsednik Gronchi poslal Tambronijevo vladu v parlament, kjer je, z odločilnimi glasovi MSI, prejela zaupnico. Tambroni je odstopil po juljskih tragičnih spopadih med policijo in delavci v Reggio Emilii in Genovi. Ta kriza se je končala 26. julija s sestavo tretje Fanfanijeve vlade. Šlo je za enobarvno vladu KD ob zunanji podpori PSDI, PLI in PRI. Vlada je trajala 556 dni, do 2. februarja 1962.

- 1962 - Nastala je leva sredina. Po odstopu je Gronchi ponovno poveril Fanfaniju mandat za sestavo vlade na »novih osnovah« v zvezi z novimi usmeritvami, ki so prišle do izraza na kongresu KD in tudi v parlamentu. 21. februarja je Fanfani sestavil tristrankarsko vladu KD-PSDI-PRI, ob vzdržanju socialistov. Vlada je trajala 449 dni, do 16. maja 1963, ko se je končala zakonodajna doba.

- 1969 - Saragat je poveril Fanfaniju poizvedovalni mandat, potem ko Rumorju ni uspelo sestaviti vlade. Fanfani je delo opravil in na osnovi njegovih navodil je Saragat ponovno poveril mandat Rumorju.

- 1970 - Po ponovnem Rumorjevem spodletelem poskusu je Saragat zaupal nekakšen »poskusni mandat« Fanfaniju, ki pa mu ni uspelo premostiti težav. Vladna kriza se je končala s ponovnim mandatom Rumorju, ki je sestavil štiristrankarsko vladu leve sredine.

- 1974 - Po odstopu Rumorjeve vlade je Leone 14. oktobra poveril Fanfaniju nalogo, da sestavi novo vladu. Poraz na referendumu o razporoki pa Fanfaniju ni olajšal dela in mu ni omogočil, da bi sestavil organsko levosredinsko vladu.

Tako se je odpovedal mandatu in novembra je Aldo Moro sestavil svojo četrto vladu.

- 1982 - Svojo peto vladu je Fanfani sestavil 1. decembra 1982, po odstopu druge Spadolinijeve vlade. Šlo je za štiristrankarsko vladu KD-PSI-PSDI-PLI, ki je trajala 149 dni, do 29. aprila 1983. Pet dni kasneje je predsednik republike Pertini podpisal odlok o predčasnem razpustu parlamenta.

- 1986 - Za rešitev lanskoletne hude politične krize je Cossiga poveril Fanfaniju poizvedovalni mandat. Na osnovi tega mandata je Cossiga najprej poveril mandat Andreottiju, nato pa Craxiju, ki je sestavil svojo drugo vladu.

V Franciji že tretja jedrska nesreča v enem tednu

Iz JE v Pierrelattu uhajal strupeni uranov heksafluorid

PARIZ — Predsinočnjim je prišlo v francoski jedrski elektrarni v Pierrelattu do novega uhajanja plina. Gre za uranovo spojino heksafluorid, s katero bogatijo jedrsko gorivo (uran 235): plinasta postane ob temperaturi nad 57 stopinj Celzija in pravijo, da ni posebno radioaktivna, pač pa hudo strupena. Ušlo naj bi je za kakšnih 100 gramov, a izvedenci nesrečo omalovažujejo. Podobno, a po razsežnostih hujše uhajanje so zabeležili že v noči med soboto in nedeljo v centrali Comurhex ravno tako v Pierrelattu.

Vpričo nove nesreče so sprejeli varnostne ukrepe tudi v Italiji. Preveritev količine radionuklidov v zraku in na tleh v raznih območjih Lombardije je pokazala, kakor pomirjevalno zatrjuje ministrstvo za civilno zaščito, da se radioaktivnost ni povečala: navzočnost joda 131, cezija 134 in 137 ter urana 235 je izdatno pod stopnjo 0,0001 bekerela pri kubičnem metru. Apeninski polotok je obvarovalo pred radioaktivnimi učinki nesreč v Pierrelattu menda vreme: zračne mase, ki so se zadrževale nad jugovzhodno Francijo,

so namreč vetrovi potisnili nad Korziko in Španijo.

Še vedno pa niso zasledili pravih vzrokov za okvaro na reaktorju francoske JE Superphenix v Creys-Malvillu, iz katerega že dober teden uhaja natrij. Družba Nersa, ki je centralo projektirala in pri katere delniškem paketu je v razmerju 33 odstotkov soudeležen tudi ENEL, je pojasnila italijanskemu ministrstvu za industrijo, da natrij ne uhaja iz osrednjega hladilnega sistema oziroma iz zaščitnega obroča, temveč iz stranskih naprav za hlajenje regulacijskih palic. Francoski minister za industrijo Madelin je izjavil, da bodo popravila morda trajala kar leto dni, sicer pa utegnejo centralo »iz psiholoških razlogov« začasno zapreti.

Medtem so Belgijci za 15 dni zaprli atomski centrali Doel 1 in Doel 2 nekaj kilometrov vzhodno od Antwerpna in nedaleč od meje z Nizozemsko. Pravijo, da je treba omogočiti osebjem nekaj počitka, saj trajajo delovne izmene zaradi dolge stavke kar 12 ur, sindikati (in z njimi Nizozemci) pa se vprašujejo, kaj bo tedaj z varnostnim sistemom.

V Južni Afriki vlaki še gorijo

JOHANNESBURG — V Južni Afriki se nadaljuje protestna akcija črnske večine s tem, da sežigajo vlake, ki vzdržujejo zvezo med Johannesburgom in črnsko mestno četrtjo Soweto. Včeraj so, tretji dan zaporedoma, goreli vlaki v treh postajah.

V razgovoru s skupino diplomatov v Južnoafriški republiki je včeraj funkcionar zunanje ministrstva Von Hirschberg kritiziral zahodne vlade, češ da ne obsojajo z isto ostrino politike apartheida in nasilja privržencev Afriškega narodnega kongresa (ANC). Von Hirschberg je ob tem pozval diplomate, naj »svetujejo« črnski večini, da opusti nasilje in sede za pogajalsko mizo.

Židovski velikonočni obredi Neredi in protesti v Jeruzalemu

JERUZALEM — Praznovanja židovskih velikonočnih praznikov so se v Jeruzalemu pričela v znamenju nasilja. Včeraj zjutraj je namreč prišlo do spopadov med izraelsko policijo in člani nekega židovskega nacionalističnega združenja. Židovski verniki so smeli »obiskati« jeruzalemski predel, ki ga imajo za svetega in na katerem se trenutno nahajata dve muslimanski mošaji, Omarova in Al Aksa, policija pa jim je na pritisk stotine muslimanov prepovedala pot do ostankov jeruzalemskega templja.

Skupinica Židov naj bi se namreč približala Omarovi mošaji, ki je zgrajena na skali Abrahamovega žrtvovanja, in na ves glas zahtevala pravico do javnega opravljanja svojih verskih obredov. Muslimani so ostro protestirali, nekdo se je celo zagnal proti poli-

ciji in mahnil stražarja. Ko so se neredi polegili, je policija ponovno omogočila Židom, da so se zbrali v »svetem kraju«, niso se pa smeli zadržati v molitvi.

Predstavniki židovskega nacionalističnega združenja, ki se že dolga leta bori za izraelsko suverenost na ozemlju trenutno v islamskih rokah, je obrazilil, kako je ponižujoče za pripadnike židovske skupnosti, da jih mora policija spremljati na kraje, ki so zanje sveti. Gerson Salomon je tudi izjavil, da se bodo židovske organizacije še naprej borile za pravico do svojih verskih obredov, torej tudi do brezpogojnega izvajanja tisočletnega velikonočnega običaja vzpona na sveti grič, ki od leta 1967 pripada arabski polovici Jeruzalema.

● Nesprejemljiva stališča

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Iz tega zornega kot nato obravnava celoten kompleks vprašanj, ki jih odpira enotni slovenski kulturni prostor in v tej zvezi postavlja ostro pregrado med manjšino in matico. Pripadniki neke manjšine se morajo sami organizirati v sodelovanju in s podporo demokratskih sil dežele, v kateri žive, vsako tesnejše sodelovanje z Jugoslavijo pa je vmešavanje v notranje zadeve druge države. Vse to naj bi bilo kršenje predpisov in zakonov države, v kateri živi manjšina, kršenje Helsinške listine, ki jamči obstoječe meje.

V drugem delu svojih izjavljanj Petar Dodik umetno in mehanično nateguje pojem enotnega slovenskega kulturnega prostora na druge jugoslovanske narode in prihaja do zaključka, da ta koncept vodi k poslabšanju vseh sosedskih odnosov in zaostrovanjem odnosov znotraj Jugoslavije.

Še zlasti zgovoren pa je zaključek. Po njegovem je treba asimilacijo razlikovati: obstaja prisilna in prirodna asimilacija. Odločno je treba obsoditi nasilno, drugačen odnos pa je treba imeti do asimilacije, ki se pojavlja kot posledica mešanja prebivalstva zlasti v

večjih mestih in še posebej z mešanimi zakoni.

Očitno je, da se s temi tezami ali z večino teh trditev ne moremo strinjati. Predvsem napačna je sodba, da pomeni v vsakem primeru obstoj manjšin prepreko za dobrososedske odnose. Slovenci v Italiji in Italijani v Jugoslaviji smo to že mnogokrat dokazali in tudi zadnji konkretni primer incidenta v Tržaškem zalivu je dokaz, kako lahko obe manjšinski skupnosti s svojo aktivno politiko ustvarjanja sodelovanja in povezovanja prispevata k reševanju tudi neprijetnih zadev.

Nesprejemljivo je mešanje terminov in pojmov državne meje, državne pripadnosti, lojalnosti do države, v kateri nekdo živi, spoštovanje njenih zakonov in enotnega kulturnega prostora.

Mi Slovenci v Italiji smo lojalni državljani republike Italije, kot so Italijani v Jugoslaviji lojalni državljani SFRJ, spoštujemo vse zakone itd., toda smo po narodnosti Slovenci, oziroma Italijani, in se kulturno vezemo na svoj matični narod. To ni nič čudnega ne slabega, obratno krepi sodelovanje, ne ruši državnih mej in z njimi načel Hel-

sinske listine, temveč prav obratno, jih krepi.

Končno asimilacija. Mi Slovenci v Italiji poznamo samo eno grdo, nedemokratsko, sramotno asimilacijo, ki pomeni ubožanje posameznika, nasilje nad njim, pa naj bo izvedena na kakršen koli način. Branjenje, opravičevanje ali celo zagovarjanje asimilacije je nesprejemljivo in zveni za las enako tezan najhujših italijanskih nacionalistov in šovinistov. Tu je resnični izvor nacionalizma v naši konkretni stvarnosti.

V Jugoslaviji se sedaj mnogo piše in govori iz najrazličnejših in tudi povsem nesprejemljivih zornih kotov. To nas ne sme čuditi, še manj odvzeti poguma, češ da nam matični slovenski narod in matična država Jugoslavija nista več ob strani. O vsem tem moramo tudi mi sproščeno in odkrito govoriti, nesprejemljive teze dokumentirano zavrniti in naša stališča ter naše prepričljive argumente posredovati celotni skupnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti. To je velika, toda važna naloga in dosedanja praksa nam kaže, da je pogosto uspešna.

BOGO SAMSA

ENTE NAZIONALE PER L'ENERGIA ELETTRICA
DRŽAVNA USTANOVA ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO
Roma — Via G. B. Martini 3

OBVESTILO LASTNIKOM OBVEZNIC

Po izžrebanju, ki je bilo 13. aprila 1987, ter v smislu zakonskih predpisov in pravilnika bodo 1. julija 1987 vnovčljive pri običajnih poverjenih bančnih zavodih obveznice, ki so vključene v sledeče serije:

naslov posojila	št. serije
6% 1968-1988 II. em. (Fermi)	12 - 32 - 38 - 76 - 81 - 89 - 92 - 101 - 103 - 106 - 108 - 118
6% 1969-1989 II. em. (Ohm)	21 - 24 - 39 - 60 - 64 - 71 - 74 - 85 - 117 - 130 - 131 - 143
7% 1972-1992 I. em. (Watt)	12 - 13 - 17 - 26 - 37 - 44 - 45 - 101 - 114 - 131 - 164 - 168 - 170 - 174 - 182 - 184 - 224 - 229 - 262 - 279
9% 1974-1994:	3 - 39 - 60 - 90 - 105 - 115 - 118

Obveznice, ki bodo predložene v izplačilo, bodo morale biti opremljene s kuponom z zapadlostjo 1. januarja 1988. Vsota morebitnih manjkajočih kuponov se bo odštela od vsote dolžnega kapitala.

Predsednik videmske Trgovinske zbornice Gianni Bravo na obisku pri SDGZ v Čedadu

Bravo zagotovil svojo vsestransko pomoč in podčrtal nujnost sodelovanja

ČEDAD — Na povabilo pokrajinskega odbora SDGZ se je mudil pretekli ponedeljek na sedežu Združenja predsednik videmske Trgovinske zbornice Gianni Bravo. Uglednega gosta so pričakali deželni predsednik SDGZ dr. Vito Svetina in tajnik Marino Pečenik, predsednik pokrajinskega odbora Bonini in odborniki Crucil, Quaglia, Carlig in Domenis.

Predsednik Svetina je prikazal cilje organizacije in istočasno orisal strukturo Združenja, ki upošteva krajevne značilnosti in potrebe gospodarstvenikov, ki so različne od pokrajine do pokrajine. Bonini je podrobno analiziral gospodarsko stanje v Nadiških dolinah in ugotovil, da pogojuje razvoj gospodarstva obmejnih dolin njihova geografska zaprtost, pomanjkanje dobrih povezav s samo deželo kakor tudi s sosednjo Slovenijo. Zaradi tega smatrajo krajevni operaterji, da bi morali razširiti kompetence carinskih uradov na mejnem prehodu Stupica/Robič, kar bi imelo pozitiven vpliv na razmah krajevnega gospodarstva.

Predsednik Bravo je s svoje strani ugotovil, da bi morali slovenski gospodarstveniki odigrati večjo vlogo v razvoju teritorija in da bi morali dejansko prevzeti vlogo mostu med Jugoslavijo, Vzhodno Evropo in deželami EGS. Cilj lahko dosežemo, le če bomo ustvarili tesno sodelovanje z Zbornico in z njenimi organi, med katere vsekakor spada ustanova za razvoj zunanje trgovine CEFCE. Sledil je obisk nekaterih članov SDGZ, ki so prikazali svoje delo in razvojne perspektive. Pri podjetju Brava Import je bil govor o problematiki uvoza avtomobilov iz držav nečlanic EGS; pri obrtni delavnici Giuditta Teresa, ki sta jo pred nedavnim prevzela zakonca Cattaneo in Chiabai, se je pojavil problem komercializacije in reklamizacije tipične krajevne sladice »gubance«. Delavnica je sodobno opremljena in omogoča še večjo zaposlitev delovne sile, vprašanje je le kako osvojiti širše tržišče.

Vodja tovarne Beneco, dr. Andreina Tomšič je opisala razvojne poti tovarne, ki se je prilagodila sodobnim potrebam trga in ustvarila široko mednarodno trgovinsko mrežo.

Poslovni obisk se je zaključil v tovarni Hobles. Upravitelj Carlig je omenil, da bi bilo zaželeno, da se tovarna vključi s posredovanjem Zbornice v gradbene načrte dežele na potresnem področju oziroma, da pride v poštev kot dobavitelj pri raznih gradnjah splošnega pomena. Predsednik Bravo je zagotovil svojo vsestransko pomoč, a istočasno podčrtal, da mora priti do obojestranskega sodelovanja.

Ob zaključku obiska je bilo na sporedu še srečanje z županom Špetra Slovenov Mariničem in predsednikom Gorskke skupnosti Chlabudinijem. Oba sta nakazala predsedniku Trgovinske zbornice večjo angažiranost tega organa pri reševanju težkega gospodarskega stanja tega predela pokrajine, ki je še vedno zapostavljen. Potrebne so nove pobude, kar bi omogočilo večjo zaposlenost mladih. (zk)

Gianni Bravo (v sredi) med obiskom v tovarni Beneco

Prvič po deželnem kongresu Sestal se je deželni komite PSI

TRST — Po kongresu, ki je bil v Trstu, se je v prejšnjih dneh prvič sestalo strankino deželno vodstvo. Uvod v razpravo sta bili uvodni poročili predsednika deželnega komiteja Arnalda Pittonija in novega deželnega tajnika Ferruccia Sara, ki se je zaustavil predvsem ob politični analizi na vsedrjavni ravni. Saro je s tem v zvezi potrdil, da se socialisti na državni ravni zavzemajo za izpeljanje referendumov in za sestavo vlade, ki naj bi vladala do izteka zakonodajne dobe. Saro je tudi zvrnil vrsto očitkov na KD in njenega vsedravnega tajnika De Mito, ki se po njegovem ne obnaša kot tajnik stranke relativne večine, ampak kot lider hrupne in nadute manjšine.

Novoizvoljeni deželni tajnik PSI je v svojem poročilu ponovil cilje, za katere se bori stranka. Na seji je bil tudi izvoljen izvršni komite, ki ga sestavljajo Guido Bulfone (podtajnik vikar), Ferruccio Nilia (podtajnik), Renzo Bressan, Josè Caretta, Virgilio Disetti, Franco Fabris, Renzo Mattioli, Sergio Medeot, Giuseppe Napoli, Alessandro Perelli, Jacopo Rossini in Luigi Saraceno.

od četrta do četrta - od četrta do četrta - od četrta do četrta

»Hočem precizirati, da je slovenščina zadnji jezik, ki se govori v Evropi. Dejansko sta bolj razširjena dansko narečje, ki se govori v Islandiji in malteški uradni jezik. Na svetu je slovenščina na predzadnjem mestu. Po razširjenosti ji sledi na primer narečje Bantù, ki se govori v Botšvaniji. V Jugoslaviji govori slovenščino od 22 milijonov prebivalcev 1.800.000 oseb. So podatki, ki jih je treba upoštevati. Zelo nevaren je člen 8 Garibaldijevega zakonskega načrta, kjer se predvideva, da postanejo apoloidni slovenskega jezika po petih letih italijanski državljani...«

Tako je govoril tržaški fašistični federale od MSI-DN, kot je natiskano v »Ta mičkenem« dva dni pred prihodom že tretjega odgovornega urednika, odkar je dnevnik last družbe Monti, ki je lastnica tudi obeh desničarskih dnevnikov v Bologni in Florenci. Seveda se je ta povojni fašistični tržaški duče zelo zmotil, če je mislil, da nas s primerjanjem z afriškimi Črnci užalil, potem ko ne more pozabiti, da so tisti njegovi vzorniki, ki jih poveljuje, prav od Črncev, nato pa še pri nas in na obeh polotokih ob Jadranu, doživeli poraz, ki ga niti po skoraj pol stoletja niso pozabili. Tudi polemizirati ne bomo začeli z njimi, saj pozna- jo samo tisto polemiko, ki so jo zaslužili in ki se je končala s krvavimi gatlami, a žal tudi tako, da se jim v tej državi dopušča obnavljanje protislovenskega početja z izživanjem prav v teh obmejnih krajih z zločinskim hujškanjem mladine in netenjem protislovenskega sovraštva. Zato naj k gornjim strupenim besedam dodamo le dve ali tri najnujnejše ugotovitve in pripombe, čeprav se zavedamo, da bi podobne mogli in znali naštet skoraj

zadovoljuje, bi se hotela dvigniti iznad njega, torej poskuša na vse načine, kako bi prešla med boljši sloj. Pri tej točki, ne sicer ravno na pravem mestu, pa zaljubljeni vzgojitelj stopi ven iz spovednice ali, če hočemo, iz delovne sobe psihoanalitika, ter se spremeni v zaročenca in moža, v preteklosti že tolikokrat razočarana. Ali je pozabila, kako ji je tedaj ob prvi obletnici poroke poslal šop nageljnov in kako je tedaj ona, ki je pričakovala vrtnice, le s težavo prikrila razočaranje? In, ali ni prisegla, da je že pozabila na tistega tipa iz Budimpešte, a ko je bila v Sappadi, si ni mogla kaj, da mu nè bi poslala razglednice — in to samo zato, da bi gospodična dokazala, da sodi v boljše družbo. In ko so pri Subanu priredili brucovsko zabavo, on ni bil povabljen, ker je bilo rečeno, naj pride ona sama, je ljuba Dani gladko požrla vabo in ni ga bilo načina, da bi jo pretental, naj potegne z njim. Še zmeraj je imela spravljen zavojček pisem svojih oboževalcev in njihove slike; toda gorje, če bi iz njegovega predala samo pokukala razglednica kake druge ženske, pri priči bi mu vrgla v glavo, da se vrača k svojim. Dani pa je imela drugačne skrbi. Še ko je bila v zaporu pri Jezuitih, kjer so jo klofutali. Možu, ki o vsem tem še ni ničesar vedel, je kratko odgovorila, da se njegove analize pri njej lotevajo zgolj negativnih strani. In ko je spet prišel na vrsto manjvrednostni kompleks, ga je vprašala, če ji morda ne bi svetoval, naj dopolni svojo izobrazbo.

Brž ko je Stanko izvedel za njen novi status, je bil dvakrat potlačen in ni si prizanašal z očitki ter jo zasipal z

Knjigo prodajata Tržaška knjigarna in knjigarna Terčon v Nabrežini

Prizadevanja Turističnega društva Divača

DIVAČA — Turistično društvo Divača je že dokazalo, da se zaveda turističnega pomena tega prometnega križišča in njegove okolice v okviru prizadevanj za večjo uveljavitev zaščitnega območja Škocjanskih jam in Krasa nasploh.

Tako so člani društva ob sodelovanju mladine te dni uredili pešpot Dolnje Ležeče — Matavun. Očistili so stezo, obsekali grmovje in odstranili odpadke ter tako obiskovalcem omogočili prijetnejšo hojo do železniške in avtobusne postaje proti Škocjanskim jamam. Po besedah predsednika društva Josipa Orbanica delo s tem še ni končano. Krajevna skupnost mora organizirati še odvoz odpadkov, medtem ko naj bi gozdarji čimprej posekali posušeno drevje okrog razgledne točke. Planinci bodo označili poti proti Matavunu, upravljalci jam pa naj bi poskrbeli za obnovu klopi in postavitev košev za smeti ob pešpoti, pri sprejemnem centru in ob izhodu iz jame. Med zahtevnejše naloge sodi postavitve informativnih tabel v Divači in ureditev cerkve v Gornjem Ležečem.

Načrtov za ureditev Divače in njene okolice je seveda še več. Ob skrbi za javne površine si prizadevajo tudi za lepši videz zasebnih hiš in stanovanjskih blokov, ki jih bo ocenjevala posebna komisija, vključili se bodo tudi v tekmovanje za najbolj urejen kraj v Sloveniji.

Pripravljajo zanimiv program kulturnih prireditev in razmišljajo o zaščitnem znaku tega območja.

JANEZ ODAR

Tržaška Zelena alternativna lista za slovenske oporečnike

TRST - Tržaška zelena alternativna lista je v prejšnjih dneh objavila daljšo tiskovno sporočilo, s katerim se je zavzela za usodo šestih mladih Mariborčanov, ki iz moralnih razlogov niso hoteli obleči vojaške suknje. Kot piše v sporočilu so omenjeni oporečniki že odsedeli od 10 mesecev do 4 let zapora, sedaj pa so bili spet vpoklicani pod orožje kot to določa jugoslovanski zakon. Kljub obsodbi pa so oporečniki pripravljeni spet v zapor, nočejo pa opravljati vojaške službe.

Tiskovno sporočilo navaja, da se je ZSMS že zavzela, da bi tudi v Jugoslaviji omogočili civilno služenje vojaškega roka. Vendar to hipotezo je zvezna konferenca SZDL ocenila kot nesprejemljivo. In kmalu po tej oceni so omenjeni mariborski oporečniki dobili dopise z vpoklicom pod orožje, medtem ko so bili v teku razprave vpoklicati začasno ustavljeni, čeravno brez kakršnega koli uradnega obvestila.

Zaradi takšnega stanja se tržaška zelena alternativna lista zavzema za evropsko kampanjo solidarnosti, ki naj bi pripomogla k večjemu obveščanju in naj bi imela kot cilj amnestijo za vseh šest oporečnikov. Alternativna zelena lista se nadalje zavzema tudi, da bi Jugoslavija, kot pred njo številne druge države, omogočila civilno služenje vojaškega roka.

ČRNCI IN MI

Stanislav Renko

vsi naši bralci, zlasti pa naši mladinci.

Predvsem: Tisti Črnci — Bantù v omenjeni afriški državi zaslužijo vse naše simpatije, saj poznamo njihovo kolonialno komaj 22 let neodvisno zgodovino in njihovo trpljenje in vemo, da je tudi njihova država dvakrat večja od italijanske in primerjava z njimi nam je le v čast. In samo milijon jih je. Isto velja glede malteškega »narečja« le s pristavkom, da je ime njihove države izginilo z malega osrednjega tržaškega trga ob Korzu takoj, ko se je Malta otresla fašističnih kriminalcev.

Pripomniti je treba tudi, da so se vse tiste stranke v deželi, ki so se tako hitro in razburjeno otevale Garibaldijevega osnutka, znašle v kaj neugodni družini. Morda pa je ta družba kar prijetna in še več: kar zelo zaželena. Pa kaj bi jih naštevali...

In ko smo že — tudi danes — zopet pri senatorju Garibaldiju, naj omenimo, za tiste, ki so prejšnjo nedeljo spregledali v hujšakaških »segnalazioni« pismo Odbora za obrambo italijanske identite Trsta, da so od teh maloštevilnih Slovencev ogroženi uredniki Odborovemu »pozivu« dali kriček naslov čez pet stolpcev: »ZAKAJ NE SPRAVITI POLOŽAJ NA NIČLO?« — »PERCHE' NON AZZERARE LA SITUAZIONE?« vzeti iz predzadnjega odstavka: »Naš poziv in sugestija

vsem političnim silam sta naslednja: spravimo na ničlo položaj... posvetimo se rajši zbiranju podatkov o raznih pogojih italo-slovencev«. Tedaj se bo vprašanje kar samo redimenzioniralo... — No, zdaj vsaj vemo, — če nič drugega — kaj smo pravzaprav. Nismo namreč več kakšni navadni Slovenci, ampak plemeniti in boljše vrste, bolj imenitni »italo-sloveni« in kakor je isti Montijev list dan prej zapisal s Črnci Bantù primerljivi. Zato smo nevarni in v tem tiči vzrok ustanovitve že petega povojnega obrambnega odbora pred nami.

Je pa isti dnevnik takoj naslednjega dne objavil pismo hčerke istrskega »deportiranca«, ki se zaključuje »Prosim Gospoda, da njegova žrtev prinese mir v dušo in vest in da mi da moč, da odpustim« — »... la forza di perdonare...« Gre namreč tudi za to, da na primer hčerke nad sto v goreče hiše vasi Lipe pri Rupi ob cesti za Reko vrženih očetov in mater ne mo-

rejo prositi podobne Gospodove moči odpuščenja, ker so jih leta 1944 s starši skupaj zmetali v iste plamene, potem ko so jih v neki kraški dolini pod vasjo posilili. Tam niso bili samo nacistični Nemci, ampak predvsem italijanski fašistični Mussolinijevi republikini. »Cvete za« potomce rimskega imperija in vzor današnjega federala in njegovih kameratov in mazačev ter ne prav redkih melonarjev in njim sorodnih pod zastavo Istre, Reke in županove Dalmacije, zastave, ki se ji doslej v Trstu in v osvojeni naši deželi ni še nihče hotel odreči, kot so to storili z Garibaldijevim osnutkom. Da je bila še vojna, je opravičevalno napisano v hčerkinem pismu — brez prizanesljive omembe gnusnih zločinov. V Lipi je danes skromen muzej z imeni in priimki žrtev čez vse stene. Ni daleč. Samo 50 km. Si ga bo ogledala vsaj ena hčerka »deportiranca«? Prav v tem Gospodovem imenu je popolnoma odveč hčerčina objokovalna lekcija predsedniku Deželnega zavo- da za zgodovino osvobodilnega boja. »Ta mičken« pa naj s hujškanjem nadaljuje tudi pod novim direktorjem. Ne bomo ostali dolžni. Ker nečemo »passar per m...« — in v upanju, da bi ravnal vsaj tako kot tisti njegov predhodnik, ki so ga pred mnogimi leti poslali daleč tja v južnotirolske kraje.

doma in v svetu dobro poznan

27. FULVIO TOMIZZA
Prevod: Marija Capuder

Mladoporočenca iz Ulice Rossetti

Tomažičeva se ni motila, ko ga v tem ni hotela do kraja zadovoljiti. Izvila se je s tem, da je mimogrede obrnila na smešno plat pogosto sladkobne in kar spakljivo ljubkavalne odlomke pisem, v katerih jo on nenehno prosi, da bi ji smel poljubiti »praviljične« ročice, srčkane nožke in čipkasti rob njenega krilca.

Stanko ni vedel, pri čem je, naj bo skesan ali vzradoščen? In spet se je zatekel k svoji neutrudni analizi. Mlada gospa ima kajpak kompleks manjvrednosti. Njena grda navada, da mora biti za vsako ceno v ospredju, da se košati v dragih oblekah in obiskuje najbolj imenitne počitniške kraje, poteka nedvomno iz močne potrebe, da prekrije občutek lastne manjvrednosti.

Dani je kljub psihoanalizi, ki je že dvajset let navduševala tržaško inteligenco, ostala nedotaknjena, zato je mirno usekala nazaj: »Če se zavedam, da sem manj vredna kot drugi, zakaj hočem biti potlej v ospredju?«

Mož literat je odbil udarec in ji razložil, da je ona vse prej kot manj vredna, res pa je, da se ne zadovolji s prirojenimi ji vrlinami in sili v vlogo, lastno ljudem, ki so drugačni po rojstvu, po stanu ali kulturi. Ker je njeno poreklo ne

Previsoka cena

»Amazza, amazza la slava raz-za.« Napis se je pojavil v teh dneh na neki telefonski kabini v mestu najbrž vzporedno z mazaško akcijo na spomenikih v dolinski in miljski občini. Ob prebiranju takega napisa gre človeku najprej na smeh, češ fašisti so »poplemenitili« svoje sovraštvo do Slovencev tudi z rimo. Lahko zato skomigne z rameni in gre mirno naprej, saj »besede ne udarijo«.

In to se, žal, tudi dogaja. Koliko ljudi v našem mestu gre mimo takih napisov, neprizadeto skomigne z rameni, kvečjemu si reče, da je vendarle bolje, če se fašisti izživljajo s črnim sprayem kot pa z gorjačo in ricinusovim oljem. Pa tudi krajevni italijanski list, ki se je pred nekaj meseci zgražal nad oskrumbo fojbe, ko so neznanči prestrigli vrh za dviganje zastave, ni zabeležil oskrumbe spomenikov niti z vrstico. Ali je skrunitev pomnikov osvobodilnemu boju manj žaljiva, manj obsodbe vredna? Gre za običajne »ragazate«?

Kaj bi se na primer zgodilo, če bi fašistični mazači prepletkali s svojimi simboli in gesli sinagogo. Dogodek bi najbrž odmeval v mestu, v deželi, najbrž v vsej državi. Upravičeno, nedvomno. In Slovenci bi se pridružili, verjetno veliko bolj zavestno in občuteno kot drugi, splošnemu zboru obsodb. Prav zato se vprašujemo ali skrunitev spomenikov narodnoosvobodilnemu boju, pozivanje k obračunavanju s Slovenci, ne žali prav tako demokratičnih čustev vsega tukajšnjega prebivalstva? Ali Slovenci ne sodijo v človeško skupnost, da se o njih lahko govori z istim besediščem, ki ga je uporabljal Francesco Giunta?

Gre za vprašanja, ob katerih bi se morali zlasti italijanski intelektualci zamisliti. Zamisliti pa bi se morale tudi politične sile, ki so jim fašistični in šovinistični izbruhi ali bi, da zavirajo priznanje pravic Slovincem. Pred dobrimi desetimi dnevi je tržaški tehnik Il Meridiano objavil v celoti (tudi z nedobrohotnim komentarjem, a pustimo to) tekst Garibaldijevega predloga za osnutek zaščitnega zakona. List je informacijo dobil in z objavo naredil svojo dolžnost. Toda tisti, ki so tekst posredovali listu, ki so tako spodbudili objavo, da bi volilnim tekmečem prekrizali načrte, so res mislili, da bo lahko šel izziv mimo brez reakcije? Ali pa so, kar je še huje, na to reakcijo računali, da bi dvignili temperaturo v tem predvolilnem vzdušju?

Morda, če se že gredo take igrice, bi se morali vsaj vprašati, kakšna je cena, ki jo mora zanje plačevati demokracija.

Kot smo poročali v včerajšnji številki, je tržaški kvestor Vito Mattera obljubil, da tokratna mazaška akcija ne bo šla kar tako mimo. Njegove besede smo vsi Slovenci vzeli zelo resno. Upamo, da ne bomo tudi tokrat razočarani.

VOJMRIR TAVČAR

Zapletljaji ob glasovanju za superintendanta Verdija Agnellijeva izvolitev v znamenju neenotnosti v večinski koaliciji

Z izvolitvijo socialista Arduina Agnellija je torej tržaški občinski svet odpravil z dnevnega reda dolgotrajno vprašanje prostega mesta superintendanta opernega gledališča Verdi, ki je bilo dejansko odprto, odkar je bil odstopil, pred skoraj dvema letoma, Giampaolo De Ferra. Do rešitve pa ni prišlo niti brez zapletljajev niti brez poglobljanja političnih nasprotstev v večinski koaliciji, ki upravlja Občino (in Pokrajino). Predsinočnje glasovanje pa niti ne odpravlja takoj vprašanja vodstva operne hiše, saj je v pristojnosti občinskega sveta le določitev kandidata, superintendanta pa nato uradno imenuje minister za turizem in prireditve.

Agnelli je bil vsekakor izvoljen pri tajnem glasovanju z 20 glasovi (od 35 prisotnih) svetovalcev PSI, Liste za Trst in PSDI, medtem ko jih je prejel kandidat KPI Carlo De Incontrera 12 (komunistov in Tržaškega gibanja), trije prisotni svetovalci KD so oddali bele glasovnice, en svetovalec pa se ni udeležil glasovanja. Do izvolitve je

prišlo šele pri ponovljenem glasovanju, saj je bilo prvo neveljavno, ker je bilo oddanih več glasovnic, kot je bilo prisotnih svetovalcev.

Toda zapletli so se začeli že prej, tako da se je že zdelo, da z imenovanjem superintendanta tudi predsinočnjim ne bo nič. Predvsem je bil sklep občinskega odbora, ki je predvideval potrditev De Ferrovega odstopa in njegovo nadomestitev, sestavljen povsem napačno. Ko je namreč republikanski odbornik Rossi zahteval, naj preberejo vsebino De Ferrove ostavke se je izkazalo, da odbor sploh ni razpolagal s tem pismom (ki ga je bivši superintendant naslovil ministru za prireditve). Župan je bil zato prisiljen prekiniti sejo, da so načelniki svetovalskih skupin besedilo sklepa popravili tako, da so samo vzeli na znanje sporočilo ministra o odstopu in so glasovali nato samo o imenovanju novega superintendanta.

Mimo formalnih težav pa se je še mnogo bolj zapletlo razmerje med si-

lami večine, saj je bila Agnellijeva izvolitev v znamenju pravega razkola v vrstah koalicije. To je prišlo tudi jasno do izraza v posegih najprej odbornika Rossija, nato pa še demokristjana Ricchetti (ki je opozoril na pristojnosti ministra, na vladno krizo, ki bo odložila imenovanje Agnellija, medtem ko De Ferra ne bo več izvajal svoje funkcije, kar bo povzročilo še večje težave delovanju operne hiše prav v trenutku, ko se znajde v zadregi zaradi neuporabnosti prostorov), liberalca Traunerja in socialdemokrata De Gioie.

Zadnja dva sta poudarila, da večinska koalicija ni bila sposobna predlagati skupnega kandidata, kar je po njunem mnenju jasn dokaz njene neenotnosti in tudi določene upravne nesposobnosti. Zato sta Trauner in De Gioia tudi naglasila potrebo, da se preverjanje med vodstvi koalicije, ki se že dolgo neuspešno zavlakuje, presmeri od kreganj okrog imenovanj in porazdeljevanja stolčkov k razpravi o resnih gospodarskih in družbenih problemih Trsta in čimprej zaključijo, da se ugotovi, ali večina še sploh obstaja.

Kot smo dejali, je komunistična opozicija predlagala kot kandidata glasbenika De Incontrero (ki je med drugim socialist) in oporekala večini lotizacijske težnje, poleg tega pa je Poli očital neresnost Agnellijeve izbire, saj se govori, da bo kandidiral za parlament in bi se ob izvolitvi ne mogel resno ukvarjati z Verdijem. Zelo oster do sporazuma med LpT in PSI za izvolitev Agnellija je bil tudi predstavnik Tržaškega gibanja Parovel, medtem ko je socialist D'Amore zatrdil, da najhujši škandal v italijanskem političnem življenju ni lotizacija, pač pa tajno glasovanje. Po izvolitvi Agnellija je občinski svet tudi nadomestil odstopivšega člana upravnega sveta Verdija Inwinkla s slovenskim glasbenikom Ravlom Kodričem, ki ga je predlagala KPI.

Občinski odbor odobril finančno kritje za razširitev openskega pokopališča

Razširitev openskega pokopališča je bila te dni zopet predmet razprave v tržaškem občinskem odboru. Kot znano je občinski svet že 5. novembra lani odobril sklep o razširitvi, vsebino upravnega akta pa je tedaj predložil socialistični odbornik za javna dela Darij Jagodic, z zahtevo po njegovi takojšnji izvršljivosti. Predvideni stroški za preureditvena dela so znašali skoraj 2 milijardi lir, dela pa naj bi bila opravljena v več sklopih.

Te dni pa je na predlog odbornika za finance Bassanija občinski odbor odobril vsoto 1.300 milijonov lir za razširitev openskega pokopališča, o kateri naj bi se občinski svet izrekel z glasovanjem. Omenjeno vsoto bo Občina dobila z ustreznimi posojili.

Na isti seji je občinski odbor odobril še vrsto drugih sklepov o posegih v zvezi z vzdrževanjem javnih struktur. Med temi so tudi ureditev mestnih drevoredov, obnova električne napeljave otroškega vrtca Aporti, veža pred italijanskim licejem Dante in novi sedež oddelka za javno čistočo. Za ta dela je Občina namenila 700 milijonov lir.

Junija mednarodni kongres o alkoholizmu

Alkoholizem je poleg mamil in sodobnejšega aidsa med najhujšimi družbenimi ranami, ki jih skoraj ni mogoče zaceliti. V boju proti alkoholizmu so angažirani domala po vsem svetu in v vseh družbenih slojih, čeprav ta bolezen, kajti gre dejansko za bolezen, že zdavnaj ni več pristojnost revnih.

V drugi polovici junija, in sicer od 17. do 20., bo v Trstu mednarodno italijansko-ameriško zasedanje strokovnjakov, ki se ukvarjajo s problemom alkoholizma. Udeležili se ga bodo tudi strokovnjaki iz Švice, Finske, Nemčije, Anglije, Libanona in Jugoslavije. Zasedanje spada v okvir italijansko-ameriških pobud za zdravje.

Zgražanje in poziv VZPI-ANPI, ANED in ANPPIA proti mazaškim akcijam

Združenja bivših partizanov (VZPI-ANPI), deportirancev v nacistična taborišča (ANED) in antifašističnih političnih preganjancev (ANPPIA) izražajo svoje zgražanje nad vestjo o skrunitvi spomenika padlim za svobodo v Dolini, ki je sledilo prejšnjim mazaškim akcijam pri Korošcih, v Miljah in Mačkalah. Gre za običajne fašistične tepiste, ugotavljajo omenjene organizacije v tiskovnem sporočilu, ki so se hoteli spet »proslavljati« z nadaljnjim podlim podvigom, in to prav v dneh, ki je bil del meje med Italijo in Jugoslavijo v dolinski občini odprt. S tem so hoteli izraziti nasprotovanje mirnemu sožitju med sosednimi državama in narodnostnima skupnostima, ki živita skupaj v naših krajih.

Tiskovno sporočilo nadalje poudarja, da se taka podla tepistična dejanja črne zalege ponavljajo in stopnjujejo, kot dokazujejo izkušnje iz preteklih let, prav v dneh pred 25. aprilom, praznikom osvoboditve. Zato pozivajo omenjene organizacije pristojne oblasti k skrbnejši pazljivosti, da se podobni pojavi preprečijo in da se njihovi krivci zgledno kaznujejo.

Razgovor o Črnugljevi knjigi »Na zahodnih mejah - 1943« v Slovenskem klubu Antifašistični boj na pozabljenem desnem bregu Soče

Slovensko zgodovinsko delo pred kratkim obogatila nova knjiga, delo Franca Črnuglje — Zorka z naslovom: »Na zahodnih mejah — 1943«. Delo je izredno dragoceno, saj gre za eno izmed redkih širših raziskav, ki pričajo o političnem položaju v Beneški Sloveniji v času druge svetovne vojne, torej o boju naših »pozabljenih« sonarodnjakov na desnem bregu Soče.

Tržaška javnost se je z vsebino knjige seznanila na rednem torkovem večeru v Slovenskem klubu, ki je tokrat organiziral večer v sodelovanju z Združenjem aktivistov NOB za tržaško ozemlje. Predstavnica združenja Neva Lukeš je poudarila, da je knjiga izredno natančno dokumentirana in zgodovinsko točna, pomembna pa je predvsem zato, ker se je njen avtor dotaknil doslej še povsem neraziskanega območja. Črnugljev zgodovinski dokument je sicer že doživel predstavitve v Ljubljani, Gorici, Tolminu, Gorških Brdih in Kopru.

»Na zahodnih mejah — 1943.« je povzela recenzentka knjige prof. Slavica Plahuta, »je prva knjiga iz trilogije, ki naj bi v celoti zajela obdobje borbe naprednih slovenskih sil zahodno od Soče proti črnemu terorju.« Avtor knjige, upokojeni general Črnugelj, v

času druge svetovne vojne znan pod imenom Zorko, je sicer po rodu iz Metlike, a je z usodo krajev, ki jih opisuje, intimno povezan. Leta 43 je namreč prišel na Primorsko in se tu za človeške in narodnostne pravice bojeval do konca vojne. Sodeloval je tudi pri ustanovitvi Gregorčičeve brigade.

Delo je torej celovit in zgodovinski popoln prikaz razmer v najbolj »od-

ročnih« krajih, kjer še danes živi del slovenske manjšine v Italiji. Črnugljeva monografija je razdeljena na sedem poglavij, ki obravnavajo delovanje in usodo Briško-beneškega odreda pred in po kapitulaciji Italije, razmere v tako imenovani Kobariški republiki oktobra 43, Soško fronto, posebno poglavje pa posveča avtor sodelovanju

med italijanskimi in slovenskimi antifašisti. Pri tem se seveda ne more izogniti polemiki z italijanskimi zgodovinarji, ki prikazujejo to sodelovanje v medli luči in s tem izkrivljajo neizpodbitno zgodovinsko resnico.

Kot je ob zaključku večera povedal avtor sam, so bila za nastanek te knjige posebno pomembna spominska pričevanja in prispevki borcev, saj se je posebno za obdobje od septembra do decembra 1943 ohranilo le malo pisanih dokumentov. Še posebej pa je želel s svojim delom poudariti »humanost slovenskega naroda«. Po kapitulaciji Italije so Slovenci nesebično pomagali tudi italijanskim antifašistom, skrivali so jih in jim nudili hrano in obleko. Tudi med svobodno mislečimi borci obeh narodnosti je prišlo do tesnega, lahko bi rekli celo prijateljskega sodelovanja. Italijanskim partizanskim enotam so slovenski soborci nudili moralno in materialno pomoč.

Pomembnost in kakovost Črnugljeve knjige dokazuje tudi visoko priznanje, Kajuhova nagrada, ki jo je avtor prejel za svojo zgodovinsko monografijo.

HJ

Z nedeljskega občnega zbora članov

Vaški center glavna skrb zadruga Ban

V nedeljo so se pri Banih zbrali na občnem zboru člani zadruga »Ban«. Bil je to šele drugi občni zbor in obračun opravljenega dela v tako kratkem obdobju je zelo spodbuden, kot je v uvodnem poročilu podčrtal predsednik David Vidali. Zadruga je nastala zato, da bi združila vse vaščane v skupnih pobudah in ta cilj je bil nedvomno dosežen.

Najprej se je sodelovanje izrazilo ob priliki organizacije vaških praznikov, ali šager, ki jih že več let prirejajo konec avgusta in od katerih je zadnji del izreden uspeh, tako po zadovoljstvu udeležencev, kot po finančni plati. Letos so prvič priredili tudi »koncert pod latnikom« na praznik sv. Ivana, ki ima pri nas močno tradicijo. Na njem je nastopal pevski zbor Primo-rec-Tabor in ob kresu se je praznovanje zavleklo pozno v noč.

Prava navdušenost Banovcev se je pa izkazala ob naporih za nakup hiše, ki bo postala, po načrtih že letos, zbirališče vaščanov. Zadruga je formalno nastala ravno za upravljanje te pobude in vanjo so vstopili, ali jo drugače podprli, praktično vsi vaščani. Občina je letos izdala dovoljenje za preureditev zgradbe, ki bo po zunanosti ohranila videz tipične kraške hiše, v notranjosti bo pa imela lepo dvoranico za prireditve in dve pisarni. Popravila so se že pričela, zaenkrat s prostovoljnimi udarniškim delom vaščanov, pri katerem bi bila sicer zaželena množičnejša prisotnost, saj pomeni vsaka ura prostovoljnega dela nekaj prihranjenih desetisočakov, vemo pa, koliko jih je potrebnih za popraviljanje stare hiše. Zadruga je sicer že prejela prispevek Kraške gorske skupnosti in Hranilnice na Opčinah, katerim je bila na ob-

čnem zboru izražena iskrena zahvala, toda sredstev je še vedno premalo za vse, kar je pri tem potrebno.

Razprava je bila bogata, kar odseva zainteresiranost članov za delovanje, in je zadevala podrobnosti okrog pravila hiše, a tudi druge probleme, med katerimi predvsem delo jurskega odbora. Kot je povedal njegov predsednik Fabio Krevatin, odbor leto dni po izvolitvi ne razpolaga z dokumentacijo in sredstvi, na osnovi katerih bi lahko resno začeli z delom. Odbor se sicer sestaja in vzdržuje stike z občino, toda doslej je ta na vsako zahtevo odgovorila, da mora počakati na to ali ono. Odbor bi letos moral sam organizirati sečnjo drv, za kar morajo zainteresirani predložiti prošnjo odboru v teku tega meseca, ne razpolaga pa s potrebnimi zemljevidi. Moral bi tudi sestaviti proračun - brez dokumentacije in brez denarja.

Zaskrbljenost ob onesnaževanju v Škednju, Čarboli in Valmauri

Na prihodnji seji rajonskih svetov za Škedenj - Čarbolo in Valmauro, ki bo 23. t. m., bodo prebivalci omenjenih rajonov obravnavali problem onesnaževanja okolja, ki je prav v teh dveh predelih mesta najhujše. Argument je sicer že večkrat prišel na dnevni red svetov, vendar doslej še ne razpolagata z nobenim oprijemljivim podatkom o tem, kako so Občina in druga pristojna telesa ukrepali, da bi pojav onesnaženega zraka preprečili ali vsaj omilili, kljub dejstvu, da so na eni preteklih sej o tem seznanili tudi predstavnika preture.

Prebivalci Škednja, Čarbole in Valmaure so stalno, zlasti pa ob posebnih vremenskih razmerah, podvrženi škodljivim snovem, ki uhajajo iz dimnikov železarne Terni, upeljevalnika in celo žveljske rafinerije. Občinska uprava je na pritisk prebivalstva marca lani namestila tri postaje, v katerih so zbirali podatke o stopnji onesnaževanja. Zbrane podatke pa je po-

zneje na zelo neusklajen način objavljala, tako da je začelo prebivalstvo sumiti, da je stanje še bolj zaskrbljujoče, kot bi si lahko mislilo. Prav tako nekateri podatki niso ustrezali dejanskemu stanju prav zaradi načina, kako so jih v omenjenih postajah zbirali leto dni. Še danes namreč ne obstajajo uradne tabele, ki bi pričale o pravilnosti izpeljane dela.

Prav zato sta rajonska sveta za Škedenj - Čarbolo in Valmauro sklenila, da se skupaj sestaneta in da na sejo povabita predstavnike krajevnih uprav in odgovornih za zaščito okolja. S svoje strani je tržaški župan Staffieri že zagotovil svojo prisotnost, prav tako občinski odbornik za zdravstvo in higieno dr. Cernitz. Predvidoma se bodo seje omenjenih rajonskih svetov udeležili tudi direktor prezidija za preventivo dr. Gabucci, ravnatelj oddelka za medicino dela prof. Gobbato in dr. Silvano Rotteri kot predstavnik železarne Terni.

Iz celinskega se postopoma približujemo obmorskemu podnebj

Marčevski hudi in dolgotrajni mraz povzročil veliko zamudo v naravi

Po dolgi in mrzli zimi je vendarle prišlo do otoplitve in pravega spomladanskega vremena. Z vremenoslovcem Silvio Pollijem, ki razpolaga z vremenskimi podatki za zadnjih 150 let, smo včeraj pobrskali po njegovih statistikah o minuli zimi. S statističnega vidika so zimski meseci december, januar in februar.

December je bil hladen, precej jasen, suh in izjemoma malo vetroven. Srednja temperatura je znašala 6,1 stopinje, torej za pol stopinje manj od normalne vrednosti. Najnižjo temperaturo je Polli zmeril 26. decembra, ko je živorebrni stolpec zdrknil na -0,6 stopinje. Januar je bil hladen in vetroven; označevale so ga snežne nevihte in ledene padavine. Precej redek je bil za Trst snežni pojav: mesto je prekrila kar 27 cm visoka snežna odeja. Poglejmo temperature: srednja vrednost je bila 3,1 (norm. je 4,7), najnižja -5,8 (norm. je -2,5), najvišja pa 9,2 (norm. 12,1). Poleg višine snega je bilo tudi izjemno dejstvo, da je v Trstu ostala temperatura kar devet dni pod ničlo. Ker je na Krasu znatno hladneje kot v mestu, velja opozoriti, da sta bili na kraškem področju kar dve tretjini januarja pod ničlo. Februar je bil toplejši kot običajno, saj je srednja temperatura znašala 6,2 st. (normalma je 5,4). V začetku in proti koncu je bilo hladno in suho vreme, proti sredini pa je bilo topleje in deževno. Če povzamemo podatke za vse tri zimske mesece in jih primerjamo z običajnimi, ugotovimo, da je bila letošnja zima za pol stopinje hladnejša od normalnih. Pol stopinje ni veliko, vendar se v okviru splošne trimesečne ohladitve zemlje, zraka in morja še precej pozna.

Toda pravi junak zime je letos bil marec in njegove vremenske muhe. Bil je izjemno hladen. In če to trdi profesor Polli, drži kot pribito. Vedeti je namreč treba, da prof. Polli štedi z besedo »izjemen«, kot da bi bila naj-

dražja dragocenost. V marcu je srednja temperatura znašala 5,6 stopinje, kar je 3,2 stopinje manj kot normalno v marcu. Najnižja temperatura je segla kar -5,4 (običajno znaša ta vrednost 1,4 stopinje), najvišja pa 14,3 (normalno 17,1). Minimalna temperatura je tretja najnižja v marčnih mesecih zadnjih 150 let. V marcu so absolutno najnižjo vrednost zabeležili leta 1971 (znašala je -6,6), drugo najnižjo pa leta 1963. Za marec pa ni bil značilen le mrz, ampak tudi dejstvo, da je dolgo trajal. Imeli smo namreč kar devet dni s temperaturo pod ničlo (na Krasu dve tretjini meseca). S tem podatkom smo zabeležili pravi rekord: v zadnjih 150 letih je bilo namreč le leta 1975 več hladnejših dni, in sicer 10. Za marec je še značilno, da je bil zelo vetroven (burja je pihala tudi več kot 130 km na uro) in zato suh. Treba je bilo čakati na 18. marec, da je prvič poškropil dež.

Ob teh podatkih profesor Polli ugotavlja, da se klima v naših krajih in v

zadnjih 150 letih počasi, a postopno spreminja. Zime postajajo bolj blage, poletja pa bolj sveža; iz celinskega se torej približujemo obmorskemu podnebj. Pa še ena značilnost je pomembna: vremenski časi niso več togi, ampak prehajajo globoko v naslednjega. Zato je marec v zadnjih dveh desetletjih tako hladen, septembrski in oktobrski meseci pa poletno topli. Pomladanski časi so krajši, pravzaprav se dogaja, da narava kar eksplodira v zelenju in da ni več postopnega prebujanja. S profesorjem Pollijem smo nadalje ugotovili, kar je kmetovalcem in vinogradnikom že dobro znano: zaradi poznega in dolgo trajajočega mraza (ne pozabimo, da smo najnižjo temperaturo letos zabeležili marca, in ne januarja, kot običajno) ima letos narava okrog tri tedne zamude. Zemlja je namreč morala čakati na april, da je prejela toploto in padavine, ki jih običajno prinese s seboj že marec.

Za nekatere primere podaljšan rok za izvedbo protipožarnih predpisov

Termine zakonskega odloka o protipožarni varnosti z dne 27. februarja so te dni podaljšali, vsaj za nekatere specifične primere. Za javne lokale, šolska poslopja, trgovine in delavnice bodo lastniki oziroma upravitelji lahko opremili s protipožarnimi pripomočki, kot predvideva zakon, do 31. decembra letos, oziroma, do tega datuma bodo lahko zaprosili za izredna dovoljenja za uporabo prostorov. Gasilci bodo morali nato izdati dovoljenja v teku 180 dni od 1. januarja 1988 dalje. Nadalje zakon prevideva tudi posebna posojila, v višini 300 milijard lir, ustanovam in krajevnim upravam, ki morajo opraviti dela v zvezi s protipožarnimi normami. Dela bo treba opraviti v teku dveh let.

Med novostmi, ki jih vsebuje zakon, je tudi določilo, ki se nanaša na strukture zgodovinskega in umetniškega pomena. Dovoljenje za njihovo uporabo bodo izdali gasilci po predhodnem pregledu prostorov, namenjenih javnosti, nujno pa morajo biti opremljeni z najosnovnejšimi pripomočki za preprečitev požarov. Za protipožarne varnostne norme v hotelih je rok podaljšan do 30. junija 1991.

Odkrili so ga pred tednom v sodčku za odpadke

V Trstu letak o atentatu na generala Giorgierija

V Trstu so pred enim tednom odkrili kopijo letaka, s katerim si je teroristična skupina Unione communisti combattenti 23. marca letos, tri dni po umoru generala letalstva Licia Giorgierija, prevzela odgovornost za teroristični atentat v Rimu. Letak naj bi našli v sodčku za odpadke v Ul. Boccaccio v bližini železniške postaje; organi pregona naj bi ga odkrili po anonimnem telefonskem klicu.

O odkritju se je v mestu razvedelo šele v včerajšnjih večernih urah. Policija in karabinjerji so namreč vso zadevo ovili v tančico skrivnosti, da ne bi prejudicirali preiskave, ki so jo uvedli po odkritju. Na oddelku DIGOS tržaške kvesture so nam sinoči potrdili vest o letaku teroristov; kot rečeno gre za kopijo letaka, ki ga je Unione communisti combattenti razdelil že v Rimu, Milanu, Turinu in Genovi. Kaj več na kvesturi niso hoteli povedati.

Vse kaže pa, da so isti dan kot v Trstu našli podobne letake tudi v nekaterih drugih italijanskih mestih. Preiskovalci iz tega sklepajo, da so pristaši teroristične skupine, ki je 20. marca umorila generala Giorgierija, načrtno organizirali akcijo, da bi tako »dokazali«, kako je njihova organizacija razpredena po državi. Trst so v tej zvezi izbrali za svojo »propagando« verjetno zato, ker je bil general Giorgieri doma prav iz Trsta, preiskovalci pa ne izključujejo možnosti, da so imeli teroristi v našem mestu morebitno logistično bazo.

Skoraj štiri ure so ponoči iskali enajstletnega fantka

Izginil v Štivanu, našli so ga v Barkovljah

Mnogo strahu, tesnobe, a na koncu se je vse srečno končalo. Enajstleten fantek je včeraj na podvečer izginil neznano kam pri Štivanu; po skoraj štiriurnem iskanju so ga ob 23.30 našli v Barkovljah pri notonih, kamor se je bil pripeljal z avtobusom. Malí Massimo Ceccarelli — tako se imenuje — je bil na izletu z družino ob izviru Potoka na Jaknah; približno ob 19. uri se je oče ovedel, da sina ni bilo na spregled. Kako uro ga je družina sama iskala, zatem pa je sprožila alarm. Na kraj so prišli in nadaljevali z iskanjem gasilci, policija in karabinjerji. Poizvedovali so tudi v bližnjem Ribiškem naselju in prav tu so prišli na odločilno sled. Upravitelj restavracije jim je povedal, da je pozno popoldne srečal otroka, ki ga je bil vprašal po avtobusu za Trst. Preiskovalci so se pozanimali pri avtobusnih podjetjih, izsledili šoferja avtobusa, ki naj bi prepeljal otroka v mesto, in kmalu zatem v Barkovljah našli malega Massima.

Družina Ceccarelli, ki stanuje v Rojanu v Ul. delle Ginestre 9, se je popoldne odpravila na izlet. Z dostavnim bedfordom so se oče Luca, njegova žena, hči in 11-letni sin Massimo pripeljali do Štivana. Podali so se do izvira Potoka na Jaknah, pod cesto, ki iz Devina pelje proti Tržici. Medtem ko sta odšli žena in hči nabirat šparglje, se je oče lotil ribolova v potoku. Massimo je sledil očetu.

Popoldne je kmalu minil. Malo pred povratkom je v družino kot strela z jasnega udarilo vprašanje:

kje je Massimo? Pri očetu ga ni bilo, pri mami in sestri niti. Družina se je najprej lotila iskanja sama, ob 20. uri pa je obvestila policijo. Preiskovalci so področje ob Potoku na Jaknah prerešetili v temi ob luči žarometov. Po potki, ki vodi ob Potoku, so prišli do Ribiškega naselja (prav po tej poti naj bi se popoldne sprehodil tudi Massimo). Tu jim je Bruno Decleva, upravitelj restavracije Il Gabbiano, povedal, da je srečal otroka, ki je iskal avtobusno zvezo za Trst. Ko so mu pokazali fotografijo Massima Ceccarellija, je otroka prepoznal. Agenti so takoj kontaktirali avtobusna podjetja in kmalu zatem se je njihovo iskanje srečno končalo v Barkovljah.

Kar 37 jugoslovanskih državljanov nameravalo ilegalno v Italijo

Večja skupina pri Gropadi čez mejo

V zadnjih časih se vedno pogostejše dogaja, da tuji državljani ilegalno prestopajo jugoslovansko-italijansko mejo na območju tržaške pokrajine. Obmejna policija je prav zaradi vedno pogostejših ilegalnih prestopov stalno na preži. Ilegalno prehajanje meje je čestokrat namreč prvo dejanje prekupevanja otrok in izkoriščanja mladoletnikov za izvajanje kaznivih dejanj.

Po kitajskih državljanih, ki so jih ustavili konec prejšnjega tedna, je obmejni policiji v noči med torkom in

sredo uspelo prestreči obsežnejšo skupino jugoslovanskih državljanov, ki so ilegalno stopili na italijanska tla. V bližini Gropade je policija prestregla 37 oseb jugoslovanske narodnosti, med katerimi je bilo 17 mladoletnikov. Policija je priprla 27-letnega jugoslovanskega državljana Brala Ranka, ki je vodil skupino. Ranko naj bi v bližini Zagreba najel dostavno vozilo, s katerim je skupino pripeljal iz zagrebške okolice do italijanske meje. Ranko, ki naj bi verjetno že večkrat

Sklep devinsko-nabrežinskega odbora že odobrili nadzorni organi

Medvejski jusarski odbor prevzel upravo svojih premičnin od občine

Jusarska premoženja so nekaj posebej ločenega od občinskih. Tako je mogoče sklepati na osnovi dejstva, da bo medvejski jusarski odbor v najkrajšem času zakonito prevzel denarna sredstva, ki so doslej bila zbrana v posebnem skladu za medvejski jus pri devinsko-nabrežinski občinski upravi. Gre za pomenljiv dogodek, saj nakužuje način, kako bi se morali urediti odnosi med jusarskimi odbori in občinskimi upravami tudi drugod in še zlasti v tržaški občini, v kateri se ne prestanto pojavljajo težave in spori. A poglejmo podrobneje, kaj se je zgodilo v devinsko-nabrežinski občini.

Medvejska srenja razpolaga s svojim izvoljenim jusarskim odborom že od leta 1977. Lanskega junija ga je torej za razliko od drugih na volitvah le obnovila. Toda vse do zadnjih volitev se medvejski jusarski odborniki niso zavzemali za popolno avtonomijo od občinske uprave, in sicer predvsem zato, ker med stranema ni bilo izrazito nasprotujočih si interesov. Z ustanovitvijo drugih jusarskih odborov v pokrajini pa so se razmere spremenile, saj bi bilo politično neprimerno, da bi eden izmed njih odklanjal to, kar drugi zahtevajo.

Devinsko-nabrežinski občinski odbor je zahteval medvejskih jusarskih odborikov po samostojnem upravljanju kmalu ugodil. Po nujni poizvedovalni in pripravljalni fazi je 16. marca letos sprejel sklep, na osnovi katerega bo občinska uprava predala medvejsko jusarsko premičninsko premoženje v upravo pristojnemu odboru. (Gre za nekaj nad 116 milijonov lir v gotovini in za okrog 600 tisoč lir vrednostnih papirjev). Sklep je medtem že odobril pokrajinski nadzorni odbor, kar pomeni, da gre za zakonit in polnoveelaven ukrep.

»Veseli nas, da je sklep obveljal,« nam je povedal predsednik medvejskega jusarskega odbora Pavel Ferfolja. »Iz njega jasno izhaja, da jusarski

odbori lahko polnomočno upravljajo srenjska premoženja. Seveda pa pomeni pravna samostojnost tudi večjo odgovornost in, če naj rečem odkrito, tudi več dela.«

Resnici na ljubo medvejski jusarski odbor po lanskem juniju ni čakal križem rok. Uredil si je davčno številko, z občinsko upravo se je začel pogajati za ureditev svojega sedeža v prostorih osnovne šole, organiziral je sečnjo in še marsikaj. »Pred seboj pa imamo še veliko zahtevnih nalog,« je nadaljeval Ferfolja. »Zdaj si prizadevamo, da bi čim prej odobrili vsaj začasen proračun za tekoče leto. Pri tem imamo več težav tudi zato, ker moramo še natančno ugotoviti, kakšno je naše nepremičninsko premoženje. Šele ko bomo vse to uredili, bomo lahko začeli resneje razmišljati o tem, kako najbolje izkoristiti to skupno medvejsko imovino.«

Uspeh pianistke Katje Milič

Včeraj smo na naših straneh med drugim poročali o uspešnem nastupu harmonikarskega ansambla Synthesis 4 na 16. jugoslovanskem vsedržavnem glasbenem tekmovanju, ki se je prejšnji teden odvijalo v Dubrovniku. K temu pa moramo dodati še prav tako važno vest o drugem nastupu mlade zamejske glasbenice. Gre namreč za pohvalen nastop pianistke Katje Milič, ki se je v svoji kategoriji prav tako uvrstila med prvimi. Naj povemo še, da je Miličeva izšla iz šole Glasbene matic, kjer je lani uspešno diplomirala v razredu profesorice Neve Merlak. Trenutno izpopolnjuje študij na beograjski Glasbeni akademiji pod strokovnim vodstvom profesorja Valdmere Arbo, občasno pa tudi nastopa na raznih koncertih.

Protest mestnih redarjev (uniforme so pustili kar doma)

»Civilisti« včeraj urejali promet

Večina tržaških mestnih redarjev pred včerajšnjim odhodom v službo ni oblekla tradicionalnih delovnih uniform. Na delovnih mestih se je predstavila v civilnih oblekah, da bi na tak, viden način protestirala proti še vedno nerešenim vprašanjem, ki že več mesecev tarejo to občinsko službo.

Za neobičajen protest so se odločile sindikalne organizacije občinskih uslužbencev CGIL, CISL in avtonomni sindikat, medtem ko sindikat UIL ni pristopil k akciji. Po torkovi demonstraciji na Trgu Unità pred občinsko palačo so izvedle ta novi protest, da bi zagotovile mestnim redarjem poleg nekaterih materialnih izboljšav tudi modernejše pogoje dela. V popoldanskih urah se je delegacija mestnih re-

darjev in njihovih sindikalnih predstavnikov sestala na Občini z občinskimi upravitelji. Vse kaže, da je bilo skoraj štiriurno srečanje vendarle dokaj uspešno. O njem bodo danes sindikalni predstavniki poročali mestnim redarjem na skupščini, ki se bo začela ob 10. uri. Na zborovanju bodo prizadeti nato odločili, ali bodo sprejeli predloge občinskih upraviteljev ali pa bodo nadaljevali s protestnimi akcijami.

Včerajšnjega »protesta uniform« sta se udeležili več kot dve tretjini tržaških redarjev. Le-ti so seveda opravili svoje običajno delo: skrbeli so za reden potek prometa naprtili so tudi globe, pa čeprav so morali zaprepade-

nim avtomobilistom pokazati redarsko izkaznico, saj so vozniki le težka verjeli, da jih lahko »civilisti« prikrajša za več tisočakov.

■ Ob 150-letnici smrti ruskega pesnika Aleksandra Puškina prireja Zdrženje Italija - Sovjetska zveza danes ob 18. uri v dvorani Baroncini v Ul. Trento 8 predavanje na temo »Puškin in njegov čas«. Predavala bo sovjetska izvedenka Adrijana Ivančenkova.

Prispevek krvodajalcem

Na predlog deželnega odbornika za zdravstvo Renuzzija je deželni odbor odobril odlok, ki predvideva vračanje stroškov avtonomnim delavcem — krvodajalcem. Stroške bo odslej vračala Krajevna zdravstvena enota in to v višini 15 tisoč lir. Ker so doslej povračila znašala 12 tisoč lir, bodo vsem, ki so kri darovali od 1. januarja letos, odobrili tudi zaostanke.

Še o nesreči v Barkovljah

V včerajšni številki našega dnevnika smo objavili krajšo vest o prometni nesreči, v kateri je bil v torek okrog poldne v Barkovljah lažje ranjen Italo Stolfi z Rebri Scoglietto 16. Žal njene dinamike nismo pravilno opisali, to pa zaradi tega, ker nam pristojni viri niso posredovali točnih podatkov.

Stolfo je resda podrl ape, ki ga je upravljal Aldo Tavcar iz Ul. Mazzini 11, vendar zato, ker je vanj poprej (in ne potem, kot smo zapisali) od zadaj trčil kombi. Ape je namreč pravočasno ustavil.

† Zapustila nas je naša draga Giovanna Kralj vd. Čuk

Pogreb bo danes, 16. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Trebčah.

Žalostno vest sporočajo: hči Milena, sestra Maria, vnukinja Silva z Ucciom in Massimo.

Trebče, 16. aprila 1987

(Pogrebno podjetje Zimolo)

Jubilej Josipa Lovriha iz Doline

Šestdeset let zvestobe zborovskemu petju

Slovenci smo znani kot dobri pevci, kot ljudje, ki radi prepevamo, kadar se nam le nudi priložnost. Vendar pa jih ni veliko, ki bi vztrajali pri petju kar 60 let.

Eden takih zvestih pevcev je Josip Lovriha, po domače Pulir iz Doline, ki prepeva, kot nam je sam povedal, že 60 let. Sedaj se odloča, da bi aktivno petje opustil, a ni še povedal svoje zadnje besede.

Ko smo ga obiskali na domu, so mu spomini pohiteli tja v leto 1926, ko je sedaj že pokojni Venturini zbral več fantov in deklet in jih začel učiti petja. Zbirali so se v gostilni pri Pangercu in prepevali v cerkvi in tudi na drugih tedaj še dovoljenih prireditvah.

»Venturini je bil med nami zelo priljubljen; bil je pa tudi dober pevovodja. Bilo je sredi leta 1927, ko smo ga čakali za vajo, pa smo izvedeli, da ga policija že išče in tako ni mogel priti. Potem so fašisti naša društva razpustili in prepovedali slovensko petje. Skrivaj smo se zbirali in, kjer je bilo le mogoče, smo še vedno po naše peli.«

Konec druge svetovne vojne, je pomnil začetek delovanja naših dru-

tev. Naš intervjuvanec je bil zopet med prvimi, ki so vstopili v domači pevski zbor »Valentin Vodnik«. S tem zborom je Lovriha opravil vrsto nastopov in gostovanj, tu pri nas in v ma- tični domovini. Vseh teh gostovanj se rad spominja, najbolj pa mu je ostal v spominu nastop v Ravnah na Koroškem.

»Že moja mati je rada pela in tako si nisem mogel predstavljati, da bi lahko živel brez petja. Ko so pomladili zbor »Valentin Vodnik«, sem pristopil k zboru »Fran Venturini« od Domja, kjer pojem še danes. Tu mi je prijetno in dobro se počutim. Veliko nastopamo, za kar gre zasluga tudi našemu pevovodji Ivanu Tavčarju.«

Sedaj pa meni Lovriha, da je prišel čas, da se od petja poslovijo. »Saj nisem v društvu še nič določenega povedal. Vendar čutim, da me leta težijo. Imam jih že 77 let in tudi petje postaja utrudljivo, čeprav bom zelo pogrešal družbo in seveda tudi petje.«

Zaželeli smo mu zdravja in izrazili upanje, da ga bomo še srečavali na naših prireditvah, pa četudi morda ne več kot aktivnega pevca. (N. L.)

H. Ch. Andersen - M. Sosič

OLE LUK

Pravljica

Režija MARKO SOSIČ

Jutri, 17. t.m., ob 16. uri

razna obvestila

Centro Turistico Studentesco e Giovanile (Študentski in mladinski turistični center) obvešča svoje člane, da so na razpolago programi za študij jezikov v tujini za poletje '87.

Člani in vsi, ki so zainteresirani, se lahko oglasijo na sedežu Centra na Trgu Dalmazija 3/B za vsakršno informacijo.

Taborniki RMV - Trst - Gorica naprošamo vse člane, bivše člane in prijatelje, da nam pomagata pri urejevanju rodovnega arhiva. V ta namen bi radi zbrali čimveč gradiva, ki je še po domovih oziroma na sedežih družin. Zato prosimo vse tiste, ki hranijo za RMV zanimiv material, da ga prinesejo v Narodno in študijsko knjižnico, Ul. sv. Franciška 20/1 (od ponedeljka do petka, od 9. do 18. ure) ali na Odsek za zgodovino pri NŠK, Ul. Petronio 4 (od ponedeljka do sobote, od 8. do 13. ure). Hvala za sodelovanje.

SKD Barkovlje obvešča, da bo danes, 16. t. m., ob 20.30 redna odborova seja.

Kmečka zadruga v Trstu vabi svoje člane in nečlane na redni letni občni zbor, ki bo v četrtek, 23. t. m., ob 18. uri v dvorani socialnega centra A. Ukmar pri Domju.

mali oglasi

SPREten NATAKAR išče tudi 3-krat tedensko zaposlitev. Tel. 291169.

OSMICO je v Repnu št. 2 odprl Stano Ravbar. Toči belo in črno vino.

PRODAM VESPO PX125E, letnik '85, 4.000 km. Tel. v večernih urah na št. 227214.

KUPIM hišo na Tržaškem Krasu ali v okolici Trsta. Plačam v gotovini. Tel. 567004.

PRODAM plastični motorni čoln, 4 m, 75 kg, z motorjem evinrude - 20 KS, z vodnimi smučmi ter vso dodatno opremo za 2.500.000 lir. Tel. 413576.

PRODAM računalnik amstrad - schneiter 6128 - personal s floppy disk, barvnim monitorjem ter veliko uporabnih programov. Tel. 302748.

PRODAM vespo ET 3, letnik 1982 v odličnem stanju, cena po dogovoru. Tel. 828946 po 20.30.

PRODAM počitniško prikolico roller super 2001, malo rabljeno za 4 - 5 oseb. Tel. 200634.

PRODAM kmečki voziček goldoni, nosilnost 600 kg in frezo goldoni. Tel. 200634.

ŽENSKA srednjih let, vitalna, išče v Trstu zaposlitev za nekaj ur dnevno. Lahko tudi tipkanje v slovenskem jeziku. Tel. 575436.

PRODAM stanovanje v dvonadstropni hiši, stari 27 let. Ogrevanje, kuhinja, 2 spalni sobi, dnevna soba, shramba in 500 kv. m vrta in dvorišča na Opčinah. Cena 105.000.000. Tel. 228390.

NUDIM lekcije iz angleščine za srednje šole in prve razrede višjih. Tel. 742074.

Darujte v sklad Mitje Čuka

menjalnica

15. 4. 1987

Ameriški dolar	1275.—	Japonski jen	8.30
Nemška marka	710.50	Švicarski frank	860.—
Francoški frank	211.50	Avstrijski šiling	100.75
Holandski florint	627.—	Norveška krona	186.—
Belgijski frank	33.30	Švedska krona	200.—
Funt šterling	2050.—	Portugalski eskudo	8.50
Irski šterling	1870.—	Španska peseta	9.50
Danska krona	184.—	Avstralski dolar	890.—
Grška drahma	9.—	Debeli dinar	1.85
Kanadski dolar	950.—	Drobni dinar	1.85

BCKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE Tel.: Sedež 61446 - 68881
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Agencija Domjo 831-131

sezonske modne novosti

TRST
Tel.: 767235
Trg sv. Jakoba 6

vergani pelleterie

Udeležile so se ga ženske iz Ricmanj, Loga, Boljunca in Domja

Lep izlet v Furlanijo

Ženske iz Ricmanj, Loga, Boljunca in Domja so se preteklo nedeljo odpravile na enodnevni izlet po Furlaniji. 55 se je udeležilo izleta, od katerega je prišlo na pobudo članic ZZI iz Ricmanj in Loga. Pri uresničitvi izleta so se najbolj potrudile Matilde Gulič, Amelia Vodopivec in Sonja Blažič.

Točno ob 8. uri je avtobus odpeljal iz Ricmanj, se nato ustavil še v ostalih krajih in okrog 8.30 odpeljal izletnice v Furlanijo.

Prvi postanek so izletnice napravile v Gonarsu, kjer je bilo med vojno taborišče za jugoslovanske internirance in kjer je Jugoslavija postavila svojim žrtvam prekrasen spomenik — kostnico. Tu so se ustavile pred spomenikom in se z enominutnim molkom oddolžile spominu padlih.

Pot jih je nato vodila v San Daniele, kjer so si ogledale kraj, se ustavile v

tamkajšnji cerkvi in si privoščile tudi znani pršut.

Na poti v Furlanijo je udeleženkam spregovorila Livija Cej, ki je dejala, da je izlet nekakšno nadaljevanje praznovanja 8. marca ter da je prav, da se ženske med seboj srečajo tudi na izletu, ker je tudi to priložnost, da se pogovorijo o svojih problemih in o problemih, ki še posebej zadevajo slovensko ženo.

Izlet je bil vesel in prijeten. Za dobro razpoloženje so poskrbele že udeleženske same, ki so, dobre volje prepevale partizanske in narodne pesmi; svoj delež k dobri volji pa sta dodala še Boris Kocjan, član skupine Veseli godci in Dina Blažon, ki sta pridno igrala na harmoniko.

To ne sme biti edini izlet, ki smo ga skupno opravile, so si ob koncu dejale izletnice in se oddolile, da bodo kaj podobnega organizirale tudi na jesen.

kino

ARISTON - 16.00, 22.00 **Crimini del cuore**, kom., ZDA 1986, 105'; r. Bruce Beresford, i. Diane Keaton, Jessica Lange in Sissy Spacek.

EXCELSIOR I - 17.00, 22.15 **Scuola di polizia IV**, kom., ZDA 1987, 90'; r. Jim Drake, i. Steve Guttenberg.

EXCELSIOR II - 17.00, 21.45 **Ultimo tango a Parigi**, dram., Fr.-It. 1973, 129'; r. Bernardo Bertolucci, i. Marlon Brando, Marie Schneider, □□

GRATTACIELO - 16.00, 22.15 **Platoon**, vojni, ZDA 1986, 115'; r. Oliver Stone; i. Tom Berenger, Villem Dafoe.

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 **Mosquito Coast**, dram., ZDA 1986, 117'; r. Peter Weir, i. Harrison Ford, Helen Mirren.

NAZIONALE II - 16.15, 22.00 **Nightmare — i guerrieri del sogno**, shr., ZDA 1986, 100'; r. Chuck Russell, i. Freddy Krueger, Patricia Arquette, □

NAZIONALE III - 16.00, 22.00 **Corpi nudi**, porn., □□

FENICE - 16.00, 22.15 **La vedova nera**, krim., ZDA, 1987, 91'; r. Bob Rafelson, i. Theresa Russele, Debra Wines.

MIGNON - 16.00, 22.15 **Figli di un dio minore**, dram., ZDA 1986, 120'; r. Randa Haines; i. W. Hurt, M. Matlin.

EDEN - 15.30, 22.00 **Ramba sfida la bestia**, porn., □□

CAPITAL - 16.00, 22.00 **Gli aristogatti**, ris., Wolfgang Reitherman, 78'.

ALCIONE - Zaprti zaradi popravil.

LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 **Doppio taglio**, krim., ZDA 1986, 120'; r. Richard Marquand, i. J. Bridges, P. Koyote.

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 **Il colore dei soldi**, kom., ZDA 1986, 120'; r. Martin Scorsese; i. Paul Newman, Tom Cruise.

RADIO - 15.30, 21.30 **Femmine scatenate**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

šolske vesti

Izčrpane pokrajinske lestvice za poučevanje na slovenskih šolah. Tisti, ki do 30. t. m. dosežejo predpisani naslov, lahko prosijo za vključitev v izčrpane pokrajinske lestvice suplentov. Ponovno prošnjo morajo vložiti tudi tisti suplenti, ki imajo že mesto na šolah v tem šolskem letu in prihajajo iz izčrpanih pokrajinskih lestvic. Rok za predložitev prošnje zapade 30. t. m. Informacije dobite na Sindikatu slovenske šole, Ul. Filzi 8 - tel. 61193, v ponedeljek, sredo in petek od 11. do 12. ure; v torek in četrtek od 16. do 17. ure.

Sindikat slovenske šole obvešča učitelje in profesorje slovenskih šol, da je republiški komite za vzgojo in izobraževanje SRS razpisal 6 enoletnih štipendij za izpopolnitev v slovenskem jeziku in v stroki na Univerzi E. Kardelja v Ljubljani. Nekolkovane prošnje naj priložili vložijo pri šolskem skrbništvu v Trstu do 30. t. m.

gledališča

ROSSETTI
Od 22. do 26. t. m. bo na sporedu ČUDEN PAR z Monico Vitti, Rossello Falk in Orazimo Orlandom. Režija Franca Valeri. Predprodaja vstopnic v Pasazi Protti (tel. 69406).

VERDI
Danes ob 20. uri (red B/H) druga predstava opere LA LADY MACBETH D. Šostakoviča. Dirigent Niksa Bareza, režiser Giulio Chazalletes.

V soboto ob 17. uri tretja predstava za red S.

koncerti

Glasbena matica - Trst obvešča svoje abonente in obiskovalce koncertov, da je nastop TRŽAŠKEGA OKTETA prenešen na torek, 28. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu. Prodaja vstopnic od torka, 21. t. m., dalje v Pasazi Protti.

Glasbena matica ima na razpolago vstopnice za koncert Mladinskega orkestra GUSTAV MAHLER, ki ga vodi Claudio Abbado. Koncert bo v soboto, 25. t. m., ob 19.30, v Cankarjevem domu v Ljubljani. Cena prevoza in vstopnice je 20.000 lir. Rezervacije sprejema GM, Ul. R. Manna 29, od 9. do 12. ure.

izleti

KD Rovte-Kolonkovec priredi dvodnevni izlet 19. in 20. aprila v ROVINJ. Vpisovanja v Ul. Monte Sernio 27 v soboto ob 8. do 10. ure ali po telefonu 827528 ob uri kosila.

KD Kraški dom organizira v nedeljo, 3. maja, izlet na Koroško. Vpisovanje pri Vesni Guštin - Repen 54, Olgi Vodopivec - Repen 140, Mari Guštin - Col 12.

Društvo mladih raziskovalcev vabi vse člane na izlet na grad Snežnik danes, 16. t. m. Zbirališče na Trgu Oberdan ob 8.30.

Društvo slovenskih upokojencev - Trst obvešča izletnike za Črni vrh v ponedeljek, 20. t. m., da odpelje avtobus ob 8. uri s Trga Oberdan.

SPDT vabi svoje člane in prijatelje na izlet na Ivanac (1167 m) v Beneško Slovenijo, ki bo z osebnimi avtomobili v ponedeljek, 20. t. m. Zbirališče ob 8. uri na Trgu Ulpiano (pred tržaško sodno palačo) ali ob 8.15 na glavnem trgu v Sesljanu. Vabljeni!

Danes praznuje rojstni dan

PETKO

iz Zagradca.

Vse najboljše mu želijo svojci.

razne prireditve

SKD Vigred vabi na predavanje z diapozitivi KARAKORUM '86, ki bo danes, 16. t. m., ob 20. uri v COŠ S. Gruđen v Šempolaju. Gost bo Duško Jelinčič. Udeležite se!

Zveza slovenskih kulturnih društev priredi v sodelovanju z Dijaškim domom Srečko Kosovel v Trstu dvodnevni seminar UVOD V PSIHOMOTORIKO. Prvo srečanje bo v soboto, 25., in v nedeljo, 26. t. m. Seminar bo praktičnega značaja in je namenjen vzgojiteljem, animatorjem, učiteljem, staršem ipd. Pojasnila in prijave na Zvezi slovenskih kulturnih društev, Ul. sv. Franciška 20, tel. 767303.

razstave

V **TK Galeriji** - Ul. sv. Franciška 20 - razstavlja ANI TRETJAK in SERGEJ GLINKOV.

V **umetnišni galeriji Krožka RAS**, Ul. S. Caterina 2, bo do 18. t. m. razstavljal slikar MAURO LIKAR.

V **umetnišni galeriji Al Bastione** razstavlja do 24. t. m. Roberto DAMBROSIO.

Na sedežu **Združenja VOLTAIRE** - Trg S. Giovanni 3 - bo do 30. aprila razstavljal svoja dela slikar ZVEST APOLONIO.

avtomobil in človek

ivan fischer

Pri Fordu je nakup rabljenega avta lahko tudi ugoden posel

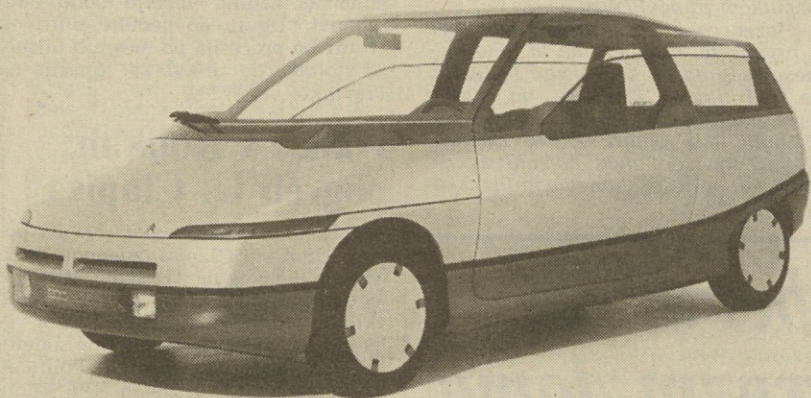
Cene avtomobilov so danes dosegle že takšno raven, da postaja čedalje bolj problematično priti do novega železnega konjička. Tega se zavedajo tudi tisti, ki avte prodajajo in zato posvečajo vedno več skrbi rabljenim avtomobilom, ki jih ali dokaj dobro valutirajo, ko jih kupec daje v zameno za novo vozilo, ali pa v večini primerov rabljene avte tako popravijo in pregledajo, da zanje potem lahko nudijo garancijo, ki bi do pred kratkim bila nepojmljiva.

Zadnja hiša, ki je uradno predstavila svoj program garancij za rabljene avtomobile je Ford, ki nudi za svoja rabljena vozila, ki imajo seveda manj kot pet let življenjske dobe, dveletno garancijo. Se pravi, da je nakup rabljenega vozila odslej pri Fordu na moč ugoden, saj je bil doslej avtomobil iz druge roke vedno dokajšen riziko.

Treba povedati, da je v Italiji tržišče rabljenih avtomobilov zelo obširno. Če so lani na primer prodali približno 1,8 milijona novih avtov, so v istem obdobju prodali tudi 3,5 milijona rabljenih avtov.

Citroenov eksperimentalec

Echo 2000 je Citroenov eksperimentalni avto, iz katerega so pozneje razvili načrt za zadnjega malčka francoske hiše AX

Italija na repu cestne varnosti

RIM — Italija je še edina država v Evropi, v kateri ni obvezno privezovanje z varnostnimi pasovi. Med zadnjimi sta do obveznega privezovanja prišli Velika Britanija (leta 1983) in Jugoslavija (v začetku 1985). V mnogih državah, nenazadnje tudi v italijanskih sosedah Avstriji in Jugoslaviji, je sedaj obvezno privezovanje ne samo na prednjih, temveč tudi na zadnjih sedežih.

V Italiji se o uvedbi obveznega privezovanja govori že vsaj deset let, doslej pa nismo stopili v korak z Evropo, kljub statistikam, ki govorijo absolutno v prid obveznemu privezovanju in ki kažejo, da je na italijanskih cestah vsako leto 7.000 mrtvih in 200.000 ranjenih v prometnih nesrečah. Privezovanje bi te številke lahko zmanjšalo za 18 odstotkov, trdijo statistike.

ženska in njena stvarnost

breda pahor

Na Angleškem izšla »abeceda feminizma«

»Naš slovar je povsem različen od drugih, ker uvršča žensko v središče pozornosti. Naš cilj pa je, da bi končno primerno zabeležile doprinos žensk v jezikoslovju in da bi ustrezno izpostavile ženski način mišljenja o samih sebi, o govoric in o ostalem.« Tako sta med drugim zapisali v uvodu prvega Feminističnega slovarja avtorici Cheris Kramar in Paula Treickler, ki pa se podrobneje ne predstavljata.

Vsekakor je Feministični slovar napisan v angleščini, izšel pa je pred kratkim pri londonski založbi Pandora Press. Dasi so v Londonu navajeni na neobičajne pobude na najrazličnejših področjih, je izdaja slovarja nekoliko vznemirila kroge, ki so še obremenjeni z antiženskimi predsodki, pri ostalih pa je vzbudila precejšnje zanimanje.

Angleška »abeceda feminizma« je prva tovrstna publikacija na svetu, vendar pa odraža neko splošno težnjo, da se zgodovina človeštva in tudi današnje dogajanje prikaže še iz ženskega zornega kota. Željo o ovrednotenju vloge žensk v izgradnji družbe so z večjo ali manjšo odločnostjo poudarile ženske v številnih državah. Tako je na primer v Italiji izšlo precej knjig, ki so jasno odražale tovrstne želje, istočasno pa so prišla na dan tudi prizadevanja, da bi nekatere nazive začeli uporabljati tudi v ženski obliki.

S slednjim vprašanjem se je v svojem raznovrstnem delovanju spopadla tudi Komisija za uveljavljanje enakopravnosti med moškimi in ženskami, ki so joosnovali pri predsedstvu italijanske vlade. Poseben odbor je namreč pred meseci pripravil dokument, v katerem med drugim naglašajo, da bi morali ženske na odgovornih položajih imenovati z ženskimi imenicami uradnih naslovov. Ob upoštevanju značilnosti italijanskega jezika za poimenovanje nekaterih funkcij ni večjih problemov, pri drugih pa se rado zaplete, zaradi česar so se že sprli jezikoslovci in zagovor-

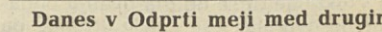
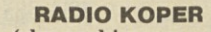
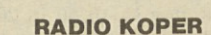
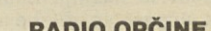
nice »ženske terminologije«. Do sličnih problemov prihaja tudi v slovenščini, saj imajo nekatere ženske inačice imenovanja funkcij zafrkljiv ton, na primer župan — županja; pri nekaterih drugih pa pomen ni povsem isti, na primer tajnik ali tajnica odbora, ko se pod moško inačico navadno pojmuje funkcionarja, pod žensko pa uslužbenko.

Če se spet povrnemo k našemu slovarju, moramo povedati, da dejansko z razlago posameznih besed prinaša »žensko tolmačenje sveta in njegove zgodovine«. Sposodimo si banalni primer: kolo — način fizične vaje in svobode, ki je proti koncu 19. stoletja za ženske bilo orodje in simbol pred kratkim odkrite svobode. Saj se je veliko žensk v času prizadevanj za žensko volilno pravico v Veliki Britaniji vozilo s kolesi na shode sufražetk.

Ob razlagi raznih pojmov in predstavljanju dogodkov, ki so pomembni iz vidika »ženske poloble nebesnega svoda«, pa so v publikaciji osvetljeni liki številnih žensk, ki so večini — tudi ostalim ženskam — povsem neznani. Med temi velja omeniti na primer Angležinjo Julio Smith, ki je leta 1876 objavila prvo žensko priredbo svetega pisma.

Med pomembnimi značilnostmi angleške abecede feminizma pa je tudi odločitev avtoric, da obravnavata tako osebnosti kot tudi skupinske in pa množične iniciative v ženskem gibanju širom po svetu. To seveda pomeni, da vsebuje kopico zanimivih informacij, ki jim je treba dodati še 70 strani izčrpne bibliografije. Čeprav je seveda najnatančnejše obdelan angleško govoreči svet, je treba Cheris Kramar in Pauli Treickler priznati, da sta se preučevanja obsežnega in zaenkrat slabo analiziranega gradiva lotili z veliko odločnostjo in zavzetostjo. Prepričani sta namreč, da je »govorica po žensko« potrebna vsem, kajti »ženska se ne rodi, temveč postaneš«.

današnji televizijski in radijski sporedi

 RAI 1 7.20 Rubrika: Uno Mattina 9.35 Nanizanka: Professione pericolo! 10.30 Rubrika o gospodarstvu 10.50 Aktualnosti: Okrog nas 11.30 Nanizanka: La famiglia Brady 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Variete: Pronto... chi gioca? 13.30 Dnevnik 14.15 Nan.: Santa Teresa d' Avilla 15.45 Inf. odd.: Kronike motorjev 15.45 Izobr. odd.: Glasbila - Harfa 16.15 Otroška oddaja: Il sabato dello zecchino 17.00 Risanka: Grisù il draghetto 17.25 Rubrika o knjižnih novostih 18.05 Informativna oddaja: Danes v parlamentu 18.05 Inormat. oddaja: Spaziolibero 18.30 Nanizanki: Pika Nogavička, 19.00 Mednarodno letališče 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 Film: Barabba (zgod., ZDA 1962, r. Richard Fleischer, i. Anthony Quinn, Silvana Mangano) 22.45 Dnevnik 22.50 Informativna oddaja: Esplorando 0.05 Dnevnik - zadnje vesti CANALE 5 7.50 Jutranja oddaja: Dobro jutro, Italija 8.00 Rubrike: Forum, 8.30 Magazine, 9.25 Come stai? 9.00 Nadaljevanki: Aspettando il domani, 10.00 General Hospital 11.10 Kvizi: Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito 13.30 Nadaljev.: Sentieri 14.30 Film: Il vecchio e il mare (pust., ZDA 1958, r. John Sturges, i. Spencer Tracy) 16.30 Nanizanki: Alice, 17.00 L'albero delle mele 17.30 Kviz: Doppio slalom 18.00 Nanizanki: Love Boat, 19.00 I Jefferson 19.30 Variete: Studio 5 20.30 Kviz: Pentatlon 23.00 Aktualna oddaja: 2000 e dintorni 23.55 Filmske novosti 0.15 Nanizanki: Squadra speciale, 1.05 Missione impossibile RETEQUATTRO 8.30 Nanizanke: Ironside, 9.20 I giorni di Bryan, 10.10 Strega per amore, 10.30 Switch, 11.30 Vicini troppo vicini, 12.00 Mary Tyler Moo-	 RAI 2 11.15 Izobr. oddaja: Monografije 11.45 Rubrika: Cordialmente 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.25 Dnevnik - okolje 13.30 Naadaljevanka: Quando si ama 14.30 Dnevnik - kratke vesti 14.35 Mladinska oddaja: Tandem 17.00 Dnevnik - kratke vesti 17.05 Informativna oddaja: Dnevi in zgodovina 18.15 Filmske novosti 18.25 Športne vesti 18.30 Nanizanka: L'ispettore Derrick - Una candela per l'assassino 19.40 Vreme in dnevnik 20.15 Športne vesti 20.30 Nadaljevanka: Nessuno torna indietro (r. Franco Giraldi, 4. - zadnji del) 22.05 Nanizanka: Il brivido dell'imprevisto 22.30 Dnevnik 22.45 športne vesti: košarka - polfinale play-off 0.15 Nočni film: Enrico IV. (dram., It. 1944, r. Giorgio Pastina, i. Clara Calamai, Osvaldo Valenti) TELEPADOVA 13.00 Risanki: Casper, Jabber Jaw 14.00 Nadaljev.: Happy end 14.45 Informativna oddaja: Speciale spettacolo 15.00 Rubr.: D come donna 16.30 Risanke: Il fichissimo, Gigi, Voltron, Transformers, Ghostbusters ITALIA 1 8.30 Nan.: Fantasilandia 9.30 Film: Hot Rod (pust., ZDA 1979, r. R. Armistage, i. R. Culp) 11.00 Nanizanke: La strana coppia, 11.30 Quincy, 12.30 T.J. Hooker,	 RAI 3 12.00 Informat. oddaja: Sveto leto 12.30 Informativna oddaja: München 13.00 Informativna oddaja o tkaninah in modi 13.30 Tečaj angleščine 14.00 Izobraževalna oddaja: Filo diretto - Pomoč pri domači nalogi 14.30 Mladinska oddaja: Jeans 15.20 Film: Teodora (zgod., It. 1953, r. R. Freda, i. Georges Marchal) 16.55 Zabavna oddaja: Vse o... nas 18.00 Inf. odd.: Stiffelius 19.00 Dnevnik 19.30 Deželni sporedi: Človek in vesolje (ciklus o astrofiziki, 1. odd.) 20.05 Inf. oddaja: L'altra faccia di... 20.30 Film: La gatta sul tetto che scotta (dram., ZDA 1958, r. Richard Brooks, i. Paul Newman, Liz Taylor) 22.15 Dnevnik 22.20 Informativna oddaja: Geo 23.05 Filmske novosti 23.15 Dnevnik 23.35 Film: Camera 666 (1983, r. Wim Wenders, i. Jean-Luc Goddard, Rainer Werner Fassbinder) TELEFRIULI 13.00 Nanizanka: Una famiglia intraprendente 13.30 Nad.: Rosa De Lejos 14.30 Dražbi: IL tappeto orientale, Roberta Pelle 15.30 Glas. odd.: Music Box 17.25 Speciale La Grotta 18.10 Nanizanka: Maggior-domo per signora 19.00 Dnevnik 20.00 Dok.: Tarvisiano - una finestra sull' Europa 20.30 Športne vesti 21.30 Dokumentarec: Zoo folle 22.30 Dnevnik 23.30 Nanizanka: La signora e il fantasma 0.30 Informativna oddaja: News dal mondo TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italija 1) Lastne oddaje: 14.00 Dogodki in odmevi 19.30 Dogodki in odmevi	 RTV Ljubljana 10.00 TV mozaik. Filmska vzgoja: Kaj je film - Filmski igralec (s Fabijanom Šovagovičem), nato slovenski kratki film Strupi (1963) in razgovor Majde Knap z režiserjem Makom Sajkom 11.00 Film: Zgodnja zmrzal (ZDA) 16.25 TV mozaik: Šolska oddaja (pon.) 17.25 Poročila 17.30 Otroška oddaja: Uganke med nitkami (Arhar-Ogorelec, i. Maja Svetlik, Maja Moravec) 17.45 Mladinska oddaja: Bilo je... šola za junake - Tito 18.15 Dokumentarna oddaja: Čas, ki živi - Nič več strogo zaupno 18.45 Risanka 19.00 Danes. Obzornik 19.26 Vremenska napoved 19.30 Dnevnik 20.05 Tednik 21.10 Nadaljevanka: Sonce in sence (po trilogiji Gonzala Torrenta Ballestra, Šp., r. Rafael Moreno Alba, 9. del) 22.10 Dnevnik 22.25 Okrogla miza: Izročilo Čebin RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, glasba; 8.10 Od Milj do Devina (pon.); 8.40 Glasbeni mozaik; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja: J. S. Bach - Pasijon po Mateju (1. del); 11.30 Pisani listi: Naš jezik, Film, Mozaik; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Otrok in šola; 14.30 Glasbene skice: Diskorama, Na goriškem valu; 17.10 Mi in glasba: revija Primorska poje; 18.00 Četrtekova srečanja: Iz snežniških gozdov na balkanski jug - spomini Alojza Zidarja; 18.20 Glasbene skice. LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 4.30 Jutranji spored; 8.05 Radijska šola; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.30 Melodije; 14.05 Enajsta šola; 14.20 Koncert za mlade; 14.45 Naš gost; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 V studiu; 18.00 Orkester RTV Ljubljana; 18.15 Jezikovni pogovori; 18.30 Komorna literatura; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Ansambel Milana Ferleza; 20.00 Četrtekov večer; 21.05 Literarni večer; 21.45 Melodije; 22.30 Podoknica; 22.50 Literarni nokturno; 23.05 Popevke; 0.05 Nočni program.	 TV Koper 14.00 TV novice 14.10 Rubrika: Parola mia 15.25 Otroški spored 18.00 Nad.: Vite rubate (1. del) 19.00 Odprta meja Danes v Odprti meji med drugim: TRST — Stališče PSI o SSG in zakonski zaščiti Slovencev TRST — Uspel nastop harmonikarskega ansambla Synthesis na jugoslovanskem srečanju TRST — V Slovenskem klubu predstavitev knjige Slavice Plahute GORICA — Z razstave združenja Italija nostra 19.30 TVD Stičiče 19.45 Rubrika: Mesto danes 20.00 Nanizanka: Evin vek 20.25 TV novice 20.30 Film: La legione del Sahara (pust., r. Joseph Pevney) 22.00 TV Vsedanes 22.10 Nad.: Delitto di stato (2. del) 23.15 Dokumentarec o Istri 23.45 Nanizanka: I cavalieri del cielo RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30, Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.10 Vreme in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika in servis; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Na valu Radia Koper; 13.40 Glasbeni utrinki iz zamejstva; 14.40 Zanimivost; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.35 Revija Primorska poje '87; 18.00 Zaključek. RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.45 Koledarček; 7.00 Za dober dan; 8.00 Prisrčno vaši; 8.35 Po vaši izbiri; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka; 10.10 Otr. oddaja; 10.35 Vstop prost; 11.00 Su e zo per le contrade; 11.15 Hit Nova Gorica; 11.30 Na prvi strani; 11.35 Družinski zdravnik; 12.00 Glasba po željah; 14.35 Glasba; 14.45 Edig Galletti; 15.00 L'aquilone; 15.45 Počitnice po Jugoslaviji; 20.00 Nočni spored. RADIO OPČINE Oddaja na frekvencah: 100,3 MHz za Kras; 100,4 MHz za Trst; 100,5 MHz za vzhodni Kras. 10.00 Za vsakogar nekaj; 15.30 Oddaja o filateliji; 17.00 Skavtska oddaja - Jambury; 19.00 Te zanima tvoja prihodnost?; oddaje povezuje glasba.
--	--	---	--	---

KD sama proti resoluciji KPI o načrtu za goriško zdravstvo

V napetem političnem vzdušju in ob prisotnosti že običajne številne delegacije graškega prebivalstva je predsednjo seja medobčinske skupščine KZE prinesla marsikatero presenečenje. O vprašanju usode šestih svetovalcev iz Gradeža, katerih prisotnost v skupščini je po razpustu občinskega sveta v Gradežu problematična, poročamo posebej. To vprašanje so namreč prenesli na konec seje, pred tem pa veliko časa in polemike namenili vprašanju preureditve zdravstva na Goriškem.

Predsednik upravnega odbora arh. Robustelli je uvodoma dejal, da se vodstvo KZE, kljub ugovorom Dežele, nagiba k temu, da bi v dveh bolnišnicah v Gradežu in Krmini (Dežela zahteva naj jih kratkoma zaprejo) ohranili vsaj najnujnejše zdravstvene storitve. Semkaj sodi 30 ležišč za rehabilitacijsko zdravljenje, oddelek za prvo pomoč, "day hospital" z vrsto specialističnih ambulant, laboratorijska centra, neposredno povezana z bolnišnicama v Gorici in Trzinu. Ti dve bi bili tudi deloma okrnjeni: v Gorici bi zaprl oddelek za okulistiko (spremenil naj bi se v "službo" brez ležišč v okviru oddelka za otorinolaringologijo), v Trzinu pa bi enaka usoda doletela prav otorinolaringologijo, ki bi jo priključili kirurgiji.

Robustelli je še dejal, da vodilo pri načrtovanju zdravstvenih storitev na teritoriju ne sme biti edino gola logika števil, pač pa zagotovitev zadostnih in učinkovitih storitev. Prav v tem pogledu pa prinaša zamrzitev natečajev hude posledice: osebe goriške KZE se je že skrcilo na nekaj več kot 2.500 uslužbencev namesto 3.300, kolikor jih predvideva organik.

S temi stališči je torej upravni odbor prišel naproti stališčem, ki so jih graški svetovalci Zanetti (PRI), Di-sette (PSDI), Toso (PSI), Degrassi (KPI) in Corbato (KD) iznesli v že pred časom vloženih resolucijah: v njej so zahtevali naj se v Gradežu ohrani bolnišnica z nujnimi storitvami. Resolucijo je skupščina odobrila soglasno.

Sledilo je glasovanje o resoluciji, ki so jo predstavili trije svetovalci iz Krmina. Tudi to so odobrili, vendar z nekaj nasprotnimi glasovi (KPI, zeleni) in vzdržanimi (dva svetovalca iz Gradeža in dva misovca), ker da ne predvideva zadostnih jamstev o ohranitvi najosnovnejših storitev.

Tretja resolucija, ki jo je predstavil komunist Salomoni, pa je povzročila presenetljivo ločitev med strankami. Krščanska demokracija je pri glasovanju ostala povsem osamljena. V njeni "družbi" se je namreč znašel edino svetovalec SSK, socialisti so napovedali vzdržanje in se ob glasovanju oddaljili iz dvorane, vse ostale stranke pa so podprle resolucijo KPI, ki je tako prdrla s 23 glasovi ob 18 nasprotnih.

Resolucija predvideva med drugim ohranitev radiološke in laboratorijske službe v Gradežu in Krmini, stalnega oddelka za prvo pomoč, oddelka za medicino in rehabilitacijo v Krmini ter kirurgijo v Gradežu. To, trdijo komunisti - in v tem je prišlo do osamitve KD in SSK -, je mogoče doseči edi-

no s preklicom konvencije z bolnišnico Janeza od Boga v Gorici, ki vsako leto "požre" več kot 8 milijard javnega denarja. Ne gre za to, so še dejali, da jo upravlja verski red, pač pa predvsem za nefunkcionalno strukturo in vir potrate sredstev, ki jih je koristneje nameniti prepotrebni storitvam v Gradežu in Krmini.

Sledil je ples izjav in protizjav (republikanci in socialdemokrati so naj-

prej napovedali vzdržanje, po dodatnem pojasnilu Salomonija pa podporo resoluciji) in končno glasovanje, ki obvezuje upravni odbor, naj pripravi načrt za zdravstvo, v katerem naj bo predviden preklic konvencije z bolnišnico usmiljenih bratov. Zadrego in presenečenje KD je izrazil Baresi, ki je večinske partnerje obtožil namernega razdora in predvolilnega (čez 40 dni bodo volitve v Gradežu) taktiziranja.

Odločilni glasovi Gradežanov ogrožajo veljavnost proračuna

Kakšna naj bo v skupščini KZE - ki jo sestavljajo svetovalci občin na Goriškem - usoda šestih predstavnikov iz Gradeža, ki so po odstopu desetih svetovalcev in razpustu graškega občinskega sveta izgubili status občinskega svetovalca? Naj ostanejo v KZE do obnove občinskega sveta in naj šele tedaj - če ne bi bili ponovno izvoljeni - pride v poštev njihova morebitna zamenjava (tako je tolmačenje vsedržavnih izvedencev zveze občin ANCI in deželnega pravnega urada)? Naj se vzame na znanje, da so izgubili rekvizite za prisotnost v skupščini KZE in se pet od njih (enega ni mogoče, ker je graški župan nastopal na listi, kjer ni namestnika) takoj nadomesti s prvim neizvoljenim na isti listi (v tem smislu je tolmačenje Deželnega urada za krajevne ustanove)?

Zagonečno vprašanje je odprlo številne pomisleke o politični oportunisti in pravni utemeljenosti odločanja v enem ali drugem smislu, tako da je predsednik skupščine Calzolari ob koncu dolge in pikolovske razprave grenko ugotovil: »Smo med kladivom in nakovalom, kakorkoli odločimo, zgrešimo«.

Izločitev šestih Gradežanov, izvoljenih na listah strank večine in opozicije, bi pomenila politično klopoto vsem, ki se v Gradežu potegujejo za ohranitev bolnišnice. Večinske stranke bi istočasno izgubile štiri predstavnike in tako ne bi mogli odobriti proračuna, za katerega je potrebna kvalificirana večina 26 svetovalcev na 50.

Po drugi strani preverja veljavnost sklepov KZE isti deželni urad, ki je dal negativno mnenje o prisotnosti Gradežanov. Sklepe, ki jih KZE odobri z njihovimi glasovi, utegnejo zato razveljaviti.

V tem precepu se je skupščina s formalistično utemeljitvijo odločila, da odstopa šestih graških predstavnikov ne vzame na znanje in zadevno točko dnevnega reda odloži na prihodnjo sejo.

Vprašanje je sedaj, kaj bo s proračunom za leto 1987. Na koncu iste seje so ga namreč odobrili s točno 26 glasovi (13 svetovalcev je glasovalo proti). Odločilni so bili glasovi svetovalcev iz Gradeža.

Gojenci dvanajstih glasbenih šol na zaključni reviji v Kulturnem domu

Gojenci dvanajstih glasbenih šol, iz matične domovine in zamejstva, so nastopili na torkovem zaključnem srečanju glasbenih šol Primorske, v goriškem Kulturnem domu. Po Idriji, Portorožu, Sežani in Špetru je bil to peti in obenem zadnji koncert v letošnji sezoni. Izbira Gorice ni naključna, kakor je v pozdravnem nagovoru poudarila predsednica Društva glasbenih pedagogov Primorske, Amina Slapernik. Prireditelj je posvečena letošnjemu, srebrnemu jubileju šole Glasbene matice na Goriškem. Pred petindvajsetimi leti začeta pot se uspešno nadaljuje, tako v mestu, kakor tudi v podružnicah na podeželju.

Na torkovi zaključni reviji, ki sta jo pripravila Društvo glasbenih pedagogov Primorske in Glasbena matica Gorica, v sodelovanju s Kulturnim domom, so nastopili gojenci glasbenih šol iz Nove Gorice, Špetra, Ilirske Bistrice, Kopra, Sežane, Postojne, Pirana, Ajdovščine, Izole, Idrije ter Trsta in Gorice. Zamejstvo so predstavljali gojenci Glasbene matice iz Gorice, Trsta in Špetra.

»Glasbena srečanja so priložnost za naše najboljše gojence, da nastopijo in pokažejo, kaj so se naučili, za nas glasbene pedagoge pa možnost da se srečamo, izmenjamo izkušnje ter se medsebojno seznanimo z uspehi glasbenega šolstva v primorskem prostoru,

na obeh straneh meje,« je pomen prireditve pojasnila Amina Slapernik. Dejala je tudi, da je pomenljivo tudi dejstvo, da je ena od letošnjih glasbenih prireditev segla tudi na območje Beneške Slovenije, v Špeter.

Na torkovem koncertu-produkciji so nastopili najboljši učenci vseh glasbenih šol na Primorskem in pokazali zares dobro znanje. Nekateri od njih bodo — in to je tudi naša želja — postali pravi, poklicni glasbeniki. Veliko izmed njih pa tega cilja ne bo doseglo, vendar bodo iz glasbene šole ponesli v življenje poznavanje in predvsem,

Zaključni se Gorica kinema Neodgovorni oči in prerese sin junaka sodobne filmske zgodbe

Film Massima Mazzucca *Romance* bo noč ob 20.30 v Kulturnem domu sklenil pomladansko filmsko sezono Kinoateljstva Gorica Kinema. Film so predstavili na zadnjem festivalu v Benetkah. V njem nastopata Luca Barbareschi, predvsem pa Walter Chiari, ki se je s tem uspešnim povratkom k filmu potegoval za nagrado za najboljšo moško vlogo.

Oči in že odrasel sin se po dolgem času srečata nekeje v hribih, v neugodnem okolju, kjer samo človeška toplota lahko nekoliko ogreje človeka. Različna sta si: oči je neodvisnega značaja, iskatejski duh, ki je zaradi zvestobe samemu sebi zapustil družino. Sin je pravo nasprotje očeta, resen, odgovoren, oster cenzor prostih očetovih navad. In vednar počasi odkriva, da sta si podobna, da je v njihju nekaj sorodnega.

To zblizevanje razvija režiser s pomočjo številnih "flashbackov", v katerih nastopajo predvsem ženske figure: mati, sinova žena, petnajstletno dekle, ki je za trenutek zapolnilo očeto življenje, sladka nemška ljubica, za katero ostaja le otožen spomin.

Sentimentalna zgodba posreduje Mazzucco na način, ki je kar se da prost sentimentalizma. Pripoved je preprosta, liki protagonistov vsakdanji in otipljivi. Izrazne sposobnosti obeh glavnih igralcev so povsem v funkciji spopada med grobima značajema dveh oseb, ki si stojita nasproti. Vse to pa vodi režiser spretno in z občutkom za poetičnost.

Mazzucco, ki se je pojavil leta 1983 s prvencem *Summertime* in takoj odnesel nagrado z beneškega festivala, je tudi filmom *Romance*, pa čeprav brez nagrade, ki bi si jo po mnenju mnogih vsaj Chiari gotovo zaslužil, potrdil, da sodi med najzanimivejše mlade avtorje sodobnega italijanskega filma.

Po filmu je v mali dvorani predvidena diskusija o stanju sodobnega italijanskega filma.

Območno srečanje 87 Štandrežci gostovali v Solkanu

V Desklah, Kobaridu, Grgarju in Novi Gorici se je od 9. do 13. aprila odvijalo letošnje območno srečanje gledaliških in lutkovnih skupin severne Primorske. Nastopilo je sedem amaterskih gledaliških skupin iz raznih krajev. Kot predstavniki iz zamejstva so v Grgarju v nedeljo, 12. t. m., nastopili člani dramske skupine PD Štandrež z Nušičevo veseloigro Narodni poslanec. Igro je številna publika lepo sprejela. Po predstavi je bil tudi razgovor s strokovno republiško komisijo, ki je izvajanje štandreških igralcev ocenila pohvalno.

Velikonočni verski obredi

Nadškof Bommarco, ki je v prejšnjih dneh zaključil obiske pri nekaterih delovnih kolektivih, bo danes v okviru velikonočnih obredov imel dvoje tradicionalnih maš. Ob 10. uri bo tako imenovana maša oliv, ob 20. pa maša v spomin na uvedbo evharistije. Po spominu na zadnjo večerjo bodo nato zvonovi utihnili do nedelje. Jutri ob 21. uri bo procesija po mestnih ulicah, od stolnice do cerkve sv. Ignacija na Travniku.

Danes v Ronkah pogreb U. Člapisa

V Ronkah bo danes ob 11. uri pogreb Umberta Člapisa, znanega družbenega delavca na Trziškem. Rodil se je 17. junija 1923 in se zelo mlad vključil v delavsko gibanje in, kot veliko ljudi na Trziškem, aktivno sodeloval v odporišnem gibanju. Politično je bil angažiran v vrstah KPI, bil je pokrajinski in občinski svetovalec in v Trzinu v prejšnjem mandatu opravljal dolžnost namestnika župana. V ladje-delnici, kjer je bil dolgo zaposlen, je sodeloval v tovarniškem sindikalnem svetu.

Slovesnost ob 10-letnici partizanskega spomenika v Dolu

Konec prihodnjega tedna bodo po naših krajih številne spominke slovesnosti ob dnevu vstaje, 25. aprila. Posebno skrbno se na praznik letos pripravljajo v Dolu, v doberdobski občini. Letos je namreč deset let, odkar so odkrili partizanski spomenik na Palkišču. Osrednja slovesnost na območju doberdobske občine bo zato letos prav pred tem spomenikom in sicer 25. aprila ob 11.30.

Na proslavi bodo sodelovali predstavniki občinske uprave in borbevske organizacije. Za kulturni spored bodo poskrbeli recitatorji in pevci kulturnih društev Jezero in Hrast ter godba na pihala.

kulturni dom

Filmska sezona Gorica kinema, danes ob 20.30 *Romance*, režija Massimo Mazzucco, v glavnih vlogah Walter Chiari in Luca Barbareschi.

kino

Gorica

VERDI 17.30—22.00 »Basil, l'investigatore«. CORSO 18.00—22.00 »Scuola di polizia 4 - cittadini in guardia«. VITTORIA 17.15—22.00 »Ultimo tango a Parigi«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 20.30 1. deželni baletni festival. EXCELSIOR 17.30—22.00 »Oggetto di desiderio«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30—20.30 »Pobesneli Max III.«. DESKLE Danes zaprto.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Rita Bassi, Ul. Don Bosco 175, tel. 32515.

DEŽURNA LEKARNA V TRZINU Občinska, Ul. Terenziana 26, tel. 44387.

POGREBI

Danes v Gorici ob 9.30 Martino Fedele iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Ločnik, ob 11. uri Roža Rožič Figelj iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Pevmo.

Finančni prispevki za dijake iz manj premožnih družin

Na osnovi deželnih zakonov 10/80 in 26/84

Pokrajinska uprava je v smislu deželnih zakonov št. 10/80 in 26/84, razpisala natečaj za dodelitev finančnih prispevkov dijakom iz manj premožnih družin.

Za finančni prispevek lahko zaprosijo dijaki višjih srednjih šol v pokrajini, ki imajo stalno bivališče na območju pokrajine, ali izven, ki živijo v posebnih težkih ekonomskih razmerah in ki dosegajo dober učni uspeh. Za dodelitev prispevka lahko nadalje zaprosijo dijaki višjih srednjih šol, ki imajo stalno bivališče v pokrajini, ki pa obiskujejo šole na območju izven naše dežele.

Predvideni so nadalje finančni prispevki za učence in dijakke obveznih šol ter višjih srednjih šol, šol za glasbeno in likovno vzgojo (slednje morajo biti uradno priznane) in ki med šolskim letom bivajo v zavodih ali pri družinah in ki plačujejo oskrbnino. Zavodi oziroma druge ustanove morajo imeti sedež v goriški pokrajini.

Za prispevek lahko zaprosijo tudi dijaki, ki imajo stalno bivališče v občinah goriške pokrajine, ki pa obiskujejo višjo srednjo šolo take smeri, ki je ni na območju Furlanije-Juljske krajine in ki med šolskim letom stanujejo v zavodih, pri zasebnikih ali drugih ustanovah.

Kakor izhaja iz poročila za tisk, bodo prispevke izplačali na podlagi prednostne lestvice. Prošnje na posebnih obrazcih in ustrezno dokumentacijo je treba vložiti do 16. maja letos na pokrajini. Za podrobnejša pojasnila je na razpolago urad za šolstvo na pokrajini — tel. 385227.

Državna knjižnica zaprta do 18. t. m.

Državna in mestna knjižnica v Ulici Mameli je te dni zaprta zaradi rednega čiščenja in urejanja. Zaprta bo do 18. aprila. V tem času deluje samo urad za informacije in konzultacijo.

V kratkem prispevki za obnovo starih stavb v središču Gorice

Osem mest v Furlaniji-Juljski krajini bo deležnih deželnih prispevkov za obnovo starih stavb. V poštev pride tudi Gorica. Obnoviti bo mogoče ne le stanovanjske stavbe marveč tudi tiste, ki so namenjene trgovskim, obrtnim ter industrijskim dejavnostim.

Na goriškem županstvu so že pričeli z določanjem mestnih predelov v katerih bo moč izkoristiti denar iz deželnih skladov za obnovo. Denar bodo dobili zasebniki (lastniki ali gradbena podjetja), ki se bodo obvezali v kratkem času obnoviti stara in marsikdaj že dotrajana poslopja. Čeprav pripravljalne dela še niso končali, je predvideno, da bodo prišli v poštev mestno središče ter nekateri predeli v Stražicah in za gradom.

Dežela želi, da bi bil denar porabljen čimprej. Tako bi pomagali tudi gradbenim podjetjem, ki so trenutno brez naročil. Na Goriški občini bodo načrt dokončali do 31. maja.

Pojasnila nudijo interesentom na urbanističnem uradu županstva. Pristoj-

ni odbornik za urbanistiko inž. Nicolò Fornasir meni, da bo prošnja za prispevke znatno več kot razpoložljivega denarja. To so ugotovili tudi iz ankete v nekaterih mestnih predelih, ki so jo izvedli pred kratkim.

Srečanje med upokojenci iz Gorice in Števerjana

Na Bukovju v Števerjanu je bila v nedeljo popoldne prijetna družabnost, ki so jo pripravili člani Društva slovenskih upokojencev. Iz Gorice je prišla na obisk večja skupina članov društva.

Gostitelji so se, tako kakor je sicer že običaj v Števerjanu, lepo odrezali. Razvila se je prijetna družabnost, kaj kmalu se je oglasil pevski zbor, medtem ko je Miladin Černe zavrtel nekaj kratkometražnih filmov o dejavnosti društva, ki na Goriškem združuje nad petsto članov.

Po prvi seji odbora te pomembne ustanove

Slavistično društvo mora obravnavati širok sklop vprašanj našega življenja

Po svojem obcnem zboru 20. marca je Slavistično društvo v Trstu zavzelo stališče do nadaljnjih smernic dela, h katerim je nujno pristopiti načrtno, poglobljeno in z vso možno argumentiranostjo. Poudarjajoč kontinuiteto obnove dvehletnega delovanja je odbor ugotovil tudi nove možnosti in perspektive, ki jih velja zajeti v prihodnjem obdobju.

Sicer ne more biti nobenega dvoma, da je jezik temeljnega pomena za našo

prednost na videz pomembnejšim kategorijam življenja, pa najsi bo to gospodarstvo, dnevno uveljavljanje Slovencev v večinskem prostoru itd. Ne da bi kdo podcenjeval omenjenih dosežkov in dejavnosti, pa gre za preprosto dejstvo, da kultura — s tem jezikovna — ne bi smela biti poslednja točka dnevnega reda naših razmišljanj in snovanj, ampak sočasno z ostalimi temeljnimi udejstvovanji in načrtovanji. Skrb za jezik, bolje človeško in narodno zavest, nikakor ne bi smela biti zgolj »bela krizantema« v gumbnici, kot je rekel Ivan Cankar, okras in okrasek za posebne, maloštevilne čep-
rav slovesne priliko.

V tem smislu Slavistično društvo v Trstu ugotavlja poseben pomen šolstva, ki nosi ogromne odgovornosti in si tudi po svojih močeh prizadeva napraviti vse, kar je pač na področju jezika in slovenščine mogoče. Kljub dejstvu, da je (jezikovna) kultura zelo razvejano in kompleksno področje, ki ga je sila težko reševati in rešiti zgolj znotraj šolskih zidov. Pa vendar: reševanje šolske problematike, povezovanje kadrov in učnega osebja, iskanje novih in novih možnosti, ostaja slej ko prej ena temeljnih nalog Slavističnega društva tudi v bodoče. V tem smislu velja opozoriti na utemeljitev treh različnih pa vendar povezanih prostorov, kot so Trst, Gorica in Videm. Iz njihove specifičnosti ustvarjati nove, smotne sinteze, to je smernica, ki naj bi dajala ton temu poglavju delovanja.

Sodobni slovar italijansko-slovenskega tipa je ena od dolgoročnih oporjevalnih nalog Slavističnega društva v Trstu, prav tako večja preglednost nad poukom slovenščine za Italijane, ki je mestoma stihijski, nepregleden in ne toliko kvaliteten, da bi bili lahko z njim zadovoljni. Sicer pa se delo društva sploh ne omejuje zgolj na šolsko in strogo jezikovno problematiko, pač pa zajema vprašanja jezika in jezikovne kulture v čim širšem in čim bolj organskem smislu. Nujno je razširiti zanimanje in ineteres na številna področja jezikovne kulture, na pojavljanje jezika v javnosti, spremljanje zanimivejših jezikovnih kreacij bodisi

v časopisju, na radiu oziroma v gledališču, skorajda nujno je razširiti pozornost na literarne prereze in pojave, na vsakršno izraznost, ki je v zvezi z jezikom in obratno. Društvo je v bistvu fronta entuziastov, sicer strokovnjakov, ki jo velja zgolj širiti, zato se je novi odbor odločil za vzpostavitev t. i. širšega odbora, ki naj z najrazličnejšimi profili članov vsaj okvirno zagotovi ustrezno razprostranjenost in razvejano, ki jo problematika zahteva in tudi zaobjema.

Nenazadnje je treba opozoriti še na dejstvo, da predstavlja naš prostor nepogrešljivo in izvirno inačico slovenskega jezika znotraj celokupnega slovenskega kulturnega in jezikovnega področja, zato velja še okrepiti objavljanje ugotovitev in stališč Slavističnega društva, pa najsi gre za objave v sredstvih manjšinskega množičnega obveščanja, ali pa za revije matične Slovenije, kot sta npr. »Jezik in slovensko«, »Naši razgledi« itd. Iz iste ideje bo Slavistično društvo obnavljalo in krepilo stike z istoimenskima društvoma v Ljubljani in Kopru, posredovalo vse potrebne informacije, ki prihajajo iz osrednjega prostora, nenazadnje s spletom živih srečanj z izbranimi strokovnjaki in ustvarjalci tostran in onstran meje, ki naj bi po možnosti — vzporedno s siceršnjim gibanjem delovanja — v enotni povezanosti različnih prostorov zajeli še imenovana središča v Trstu, Gorici in Vidmu.

J. P.

V TK Galeriji izvajali novo skladbo Puričeve

Poročali smo že, da so pretekli četrtek odprli v galeriji Tržaške knjigarne razstavo dveh mladih umetnikov: Ani Tretjak in Sergeja Glinkova.

O razstavi tokrat ne bi pisali, pač pa se nam zdi pomembno poudariti, da smo verjetno prvič na takšni prireditvi slišali izvedbo nove skladbe in to iz rok mlade gojenke šole Glasbene matice Anastazije Purič.

Seveda nas je zanimalo, kako je prišlo do te zamisli in do izvedbe nove skladbe.

»Oba umetnika sta me vprašala, če bi lahko za otvoritev njune razstave napisala originalno skladbo na tematiko njunih slik. Bila sem vesela tega vabila ter sem si slike najprej ogledala, jih po svoje notranje razumela in začela pisati skladbo. Zamislila sem si jo tako, da sem jo izvajala na elektronske instrumente ob sodelovanju dveh akustičnih instrumentov: to je flavte, ki jo igra Nuriya Canzian in oboe, ki jo igra Katja Gregori.«

Rekli smo že, da je to prvič, ko prisostvujemo otvoritvi razstave ter poslušamo na njej krstno izvedbo nekega novega glasbenega dela in to še od naše mlade glasbenice. Kakšni so vaši občutki, Anastazija, ko poslušate svojo glasbo in gledate še razstavo?

»Prepričana sem, da je vsaka zvrst umetnosti povezana z drugo zvrstjo ter da vsaka zase ne moreta obstajati. Zato se po mojem tudi slike dobro povezujejo z avditivno tehniko. Glasba se lepo ujema s slikarsko razstavo in srečna sem, da sta me oba umetnika vprašala, če hočem pri otvoritvi njune razstave sodelovati. Gre za nekakšno noviteto ter bi bilo prav, če bi se kaj takega še ponovilo.«

Rekli smo, da obiskujete našo glasbeno šolo. Še nadaljujete s študijem, ali ste šolo že končali?

»Še vedno obiskujem šolo ter se učim klavir in kompozicijo. Slednjo sem začela študirati letos, čeprav sem se je prej učila privatno že na tržaškem konservatoriju. Na glasbeni šoli se učim kompozicije pri prof. Aldu Kumarju.«

Je to vaša prva samostojna skladba ali ste že prej kaj sami uglasbili?

»Stalno delam in stalno pišem. Najprej sem uglasbila skladbo za klavir. Eno mojih skladb je igral tudi znani pianist Aci Bertoncelj. Pišem pa spremno glasbo za radijske drame, kjer se poslužujem raznih glasbenih efektov, predvsem elektronske glasbe, razen tega pa pišem in skladam še druge stvari.«

Srečujemo vas tudi kot pevovodkinjo, kar pomeni, da ste vsestransko angažirani na področju glasbe, kot glasbenica in kot pevovodkinja. Kje se bolje znajdete?

»Ne vem, kaj bi vam rekla. Všeč mi je glasba, kot mi je všeč tudi petje.«

Kaj pa vaši načrti? Kaj si želite in kaj bi vi radi?

»Rada bi delala to, kar me veseli. Tako bi rada še ustvarila kakšno skladbo, ki bi mi bila pri srcu in ki bi jo lahko tudi izvajala. Najbolj všeč mi je elektronska glasba, ker se z njo lahko najbolje izražam.«

Nimamo pri nas veliko žensk - ustvarjalk na področju glasbe. Menite, da je težko uveljaviti se na tem področju?

»Če mislite, da je moškim laže kot ženskam, potem tukaj ne vidim nobene razlike. Gre le za dobro ali slabo glasbo, to je vse.«

N. L.

Jutri v Sežani pisatelji začetniki

Jutri, 17. aprila, se bodo v Sežani zbrali pesniki in pisatelji začetniki iz vse Primorske in zamejstva, ki so poslali svoje prispevke na razpis Zveze kulturnih organizacij Slovenije. Reči moramo, da se je letošnjemu razpisu odzvalo veliko število pisateli (devetindvajset). Tričlanska žirija pri ZKO Sežana je imela kar precej dela, da je lahko izbrala tiste najboljše (po mnenju žirije) prispevke in s tem seveda avtorje, ki bodo sodelovali na republiškem srečanju. Kot zanimivost, letošnjemu

razpisu se je odzvalo precejšnje število prozaistov.

In še program srečanja. Dopoldne bo v knjižnici »S. Kosovela« Sežana pogovor med avtorji, žirijo in strokovnimi sodelavci pri ZKO Slovenije, nato literarni nastop na Srednji družboslovni šoli v Sežani, popoldne obisk Kosovelovega doma in groba v Tomaju in za zaključek še predstavitev pesniške zbirke Davida Terčona »Na zdrižastem robu jeklene noči« v Kosovelovi sobi v Sežani. Skratka, obeta se nam zanimiv literarni dan z mladimi in manj mladimi primorskimi literati.

Rajko Bratož: krščanstvo v Ogleju in na vzhodnem vplivnem območju oglejske cerkve od začetka do nastopa verske svobode. — Teološka fakulteta v Ljubljani (Inštitut za zgodovino Cerkve) in Filozofska fakulteta (Zvenstveni inštitut), Ljubljana 1986.

Pričujoča knjiga je uvrščena v publikacije Inštituta za zgodovino Cerkve (Acta Ecclesiastica Sloveniae, št. 8, 1986), predstavlja pa poskus zgodovinske sinteze najzgodnejših obdobjev v zgodovini krščanstva ne le na današnjem slovenskem ozemlju, temveč na praktično vsem nekdanjem slovenskem naseljenem prostoru in na zahodu in jugozahodu prek njega na današnjem italijanskem in hrvaškem prostoru. Knjiga prinaša prvi del orisa zgodovine krščanstva na Slovenskem in v njenem sosedstvu v najširšem smislu v antiki. Delo, ki je pred nami, poskuša zapolniti vrzel v slovenskem zgodovinopisju, ki je tem vprašanjem v celoti posvečalo premalo pozornosti. Obenem skuša to delo v kar največji meri zajeti in kritično ovrednotiti rezultate tovrstnih raziskav sosedov, Hrvatov, Italijanov, Avstrijcev in Madžarov, pri katerih so zgodnjekrščanske študije prav v zadnjih desetletjih doživele velik razcvet.

Avtor upošteva vse zvrsti virov, pri tem pa posebno pozornost namenja analizi mučeniških legend in spisom Viktorina Ptuskega. V aparatu opomb so navedeni številni viri, ki so bili sicer že objavljeni, vendar so na Slovenskem in tudi sicer nekateri med njimi težko dostopni in malo poznani. V dodatku je prvič objavljen spis o mučeništvu sv. Mohorja in Fortunata po Stškem rokopisu iz prve polovice 15. stol., ki je na Slovenskem skorajda, v mednarodnem svetu pa popolnoma neznan.

Bratoževa knjiga predstavlja prvi del raziskovalne naloge, ki naj bi obravnavala zgodovino krščanstva na slovenskem ozemlju in deloma v njegovem sosedstvu v antični dobi, od začetkov do propada antičnih struktur ob naselitvi alpskih Slovanov na prehod iz 6. v 7. stoletje. Prvi del raziskovalne naloge obsega čas od začetkov do nastopa verske svobode v začetku vladarstva cesarja Konstantina.

Študija prostorsko zajema Oglej in njegovo upravno območje na vzhodu (celoten vzhodni del 10. regije oziroma province Benečije in Istre), v cerkvenozgodovinskem smislu pa vzhodno območje oglejske cerkve, ki je segalo prek teh meja, na sever in severovzhod v Norik, v manjši meri pa v zahodnopanonski provinci, ki tukaj ni obravnavana. Značaj prikaza zgodovine krščanstva v dobi pred nastopom verskega miru določajo specifični viri.

Oris zgodovine krščanstva v antiki na Slovenskem

SLAVKO GABERC

Ker je primarnih, predvsem arheoloških virov za ta čas zelo malo, je težišče študije na analizi pisanih virov. Med prve virov spadajo teološki spisi škofa in mučenca Viktorina Ptuskega (prehod iz 3. v 4. stol.). Drugi viri izhajajo iz pozne antike (iz 4., 5. in 6. stol.); v prvi vrsti nadvse pomemben HIJERONIMIJANSKI MARTIROLOGIJ, nato posamezni zapisi pri cerkvenih očetih in nekateri arheološki viri iz pozne antike. Tretjo in daleč najštevilnejšo skupino virov pa sestavljajo mučeniške legende (npr. sv. Serul/Socerb, sv. Just, sv. Maver), večina iz zgodnjega in visokega srednjega veka, ter njihovi odsevi v srednjeveških martirologijah in kronikah (zlasti starih oglejskih, graških in beneških kronikah).

Zanimanje za krščanstvo v antiki na slovenskem prostoru lahko zasledujemo po razpoložljivih dokumentih od visokega in poznega srednjega veka dalje. Humanistično zgodovinopisje se je v slovenskem prostoru in njegovem sosedstvu razvilo pod vplivom nemške humanistične historiografije, vendar s področja zgodovine krščanstva v antiki na naših tleh ni prineslo pomembnih del. Posamezna vprašanja iz zgo-

dovine zgodnjega krščanstva so v svojih delih obravnavali Hrvat Matija Vlačić—Illirik ter Nemca Aventinus in Lazius. Bolj intenzivno zanimanje za zgodnje krščanstvo zasledimo podobno kot v evropski historiografiji tudi na naših tleh v času baročnega zgodovinopisja. Obdobje zgodnjega krščanstva na naših tleh je obširneje obravnaval »prvi zgodovinar slovenskega rodu«, goriški jezuit Martin Bavčar (1595 - 1668) v latinsko napisani neobjavljeni kroniki z naslovom »Historia Noricarum et Foroiuliensium« (1663; rokopis je bil odkrit leta 1773), v katerem je predstavil začetke in razvoj krščanstva v Ogleju, deloma v Istri in Noriku. Njegovo delo, ki je pred desetletjem doživelo slovenski prevod, je v mednarodnem okviru zelo malo poznano in je danes predvsem antikvarične vrednosti.

Mlajši Bavčarjev sodobnik je bil kranski zgodovinar in teolog Janez Ludvik Schönleben (1618 - 1681) ki je napisal obsežno zasnovano delo »Carniola antiqua et nova...« (1681). V njem je obdelal celoten razvoj krščanstva v antični dobi na Kranjskem, pa tudi v sosednji Istri in v Ogleju ter deloma v Noriku. Schönlebenovo delo je na cerkvenozgodovinskem področju nadalje-

začetkih krščanstva v Ogleju (delovanje evangelista Marka, sv. Mohorja in Fortunata) in takoj zatem na Kranjskem, napisano v duhu Schönlebenovih in Valvasorjevih trditev, je prvo slovensko besedilo o zgodnjem krščanstvu na naših tleh.

Prosvetljenska doba je čas, ko se začne med Slovenci razvijati hagiologija (življenjepisje svetnikov, slovstvo ali legende o življenju svetnikov). Za Linhartom in Pohlino je v poskusnem zgodovinopisju o krščanstvu v antiki polstoletni molk. V slovenskem kot tudi v italijanskem prostoru so bile do nedavne malo opazene cerkvenozgodovinske študije prvega Slovenca, ki se je intenzivno posvečal študiju starega oglejskega krščanstva, Stefana Kocjančiča iz Vipave (1818 - 1883). Ta je v vrsti latinsko napisanih razprav osvetljeval zgodovino, zlasti pa liturgijo zgodnje oglejske in deloma tržaške cerkve.

Sodobnik slovenskega zgodovinarja Franca Kosa, največji furlanski zgodovinar Pio Paschini (roj. 1878) je z vrsto prodornih študij o zgodnjem oglejskem krščanstvu utrl pot znanstvenemu proučevanju krščanstva v Ogleju in Furlaniji. Tudi v Istri je v tem času na področju zgodnjekrščanske zgodovine in arheologije delovala cela vrsta pomembnih znanstvenih delavcev (A. Amoroso, D. Deperis, F. Babudri, A. Gnirs, A. Pogatsching itd.). Poskusi sintetičnih prikazov zgodnjekrščanske dobe so bili doslej prav redki. Večina so bili tudi preveč zasnovani ali pa so pomenili le kratke obrise preliminarnega značaja (Gian Carlo Menis, Rajko Bratož). V nobeni od novejših sintez zgodovine Slovencev ali zgodovine Cerkve na Slovenskem ni bila zgodnjekrščanska doba ustrezno prikazana. Dosedanja bilanca zgodnjekrščanskih študij (zlasti zgodovinskih in cerkvenozgodovinskih, v manjši meri arheoloških) je na Slovenskem, če jo primerjamo z razvojem v svetu, dokaj skromna. Ni brez pomena niti manjša intenzivnost v raziskovanju in zlasti publiciranju tudi v primerjavi s sosednjimi deželami: severnozgodovno Italijo, Avstrijo in Madžarsko, do neke mere tudi hrvaško Istro. Naloga pričujoče študije in prihodnjih nadaljnjih študij je odgovoriti na številna vprašanja izmed katerih omenimo le nekatera: novo ovrednotenje mučeniških legend, Viktorinovo mesto v zgodnjekrščanskih književnostih, problem pokristjanjevanja mest in podeželja, nastanek cerkvene organizacije, materialna in duhovna kultura krščanske pozne antike na naših tleh, vpliv velikih političnih sprememb na življenje krščanskih skupnosti, vprašanje kontinuitete krščanstva iz antike v srednji vek.

Nogomet: kvalifikacije za OI

Italija poprečna

Italija - Islandija 2:0 (1:0)

STRELCA: Virdis v 40. min. in Tassotti v 87. min.

ITALIJA: Tacconi, Tassotti, De Agostini, Iachini, Brio, Pellegrini, Mauro (v 78. min. Salsano), Ancelotti, Carnevale, Romano, Virdis

ISLANDIJA: Fridriksson, Mar Jons-son, Eidsson, Olafsson (v 30. min. Thorteinsson), Thorkelsson, Amthorsson, Bergsson, Steinsson, Askelsson

SODNIK: Mintoff (Malta); GLEDALCEV: 10 tisoč

PESCARA — Zoffova enajsterica se včeraj ni proslavila, saj je bilo pričakovati, da bo skromnim Islandcem dala le kaj več kot samo dva gola. Morda pa tudi nasprotnik ni bil tak, da bi terjal veliko zagrizenost, verjetno pa se je v ekipi tudi odražalo najprej odkrito nasprotovanje in zatem brezbriznost do nastopa državne vrste v Pescari, potem ko se je Zoff odrekel domačemu igralcu Rebonatu.

Kolesarstvo: Valonska puščica

Francoz Leclerq presenetljivo prvi

HUY (BELGIJA) — 24-letni Francoz Jean Claude Leclerq je osvojil letošnje, 51. mednarodno kolesarsko dirko za Valonsko puščico. Francoz je za 26 sekund prehitel Belgijca Criqueliona in Zahodnega Nemca Golza.

Vrstni red: 1. Leclerq (Fr.) 6.19'23"; 2. Criquelion (Bel.) po 26"; 3. Golz (ZRN) 51"; 4. Roche (Ir.) 56"; 5. Madiot (Fr.) 1'07; 6. Watson (VB) 1'22"; 7. Lauritzen (Nor.) 1'29"; 8. Gayant (Fr.) 1'45"; 9. Volpi (It.) 1'58"; 10. Argentin (It.) 2'30".

Namizni tenis: v evropski superligi Jugoslavija druga

LJUBLJANA — V 7. in obnem zadnjem kolu evropske namiznoteniške superlige je Jugoslavija s 6:1 premagala Madžarsko in osvojila končno 2. mesto za Poljsko, proti kateri je doživela edini poraz.

Tako ali drugače, Italija le uspešno nadaljuje svojo pot v kvalifikacijah za olimpijske igre. Sedaj jo čaka daljši premor, dotlej pa bo imel Zoff časa, da odpravi vse pomanjkljivosti (včeraj je zlasti šepala sredina).

DOSEDANJI IZIDI SKUPINE B: Nizozemska - NDR 0:1, Italija - Portugalska 1:0, Portugalska - Nizozemska 1:1, NDR - Italija 0:0, Italija - Islandija 2:0.

LESTVICA: Italija 5 (3 tekme), NDR 3 (2), Portugalska 1 (2), Nizozemska 1 (2), Islandija 0 (1).

PREOSTALI SPORED: 29.4. Portugalska - NDR, 26.5. Islandija - Nizozemska, 2.9. Islandija - NDR, 22.9. NDR - Nizozemska, 7.10. Portugalska - Islandija, 18.11. Italija - NDR, 24.2.88. Portugalska - Italija,9.3. Nizozemska - Italija, 30.3. Nizozemska - Portugalska, 12.4. NDR - Portugalska, 13.4. Italija - Nizozemska, 27.4. Nizozemska - Islandija, 30.4. NDR - Islandija, 24.5. Islandija - Portugalska, 29.5. Islandija - Italija.

kratke vesti - kratke vesti

Nogomet: Pruzzo (Roma) izključen za štiri kola

MILAN — Glede tekem v italijanskem pokalu je nogometna disciplinska komisija izključila Pruzzza (Roma) kar za štiri kola. Za dve koli sta izključena Paolo Rossi (Verona) in Tassotti (Milan), za eno pa Pacione (Verona), Bernardini (Cagliari), Bortolazzi (Parma), Garzilli (Cremonese), Gregucci (Lazio) in Lancini (Bologna).

Glede tekem zadnjega kola v A ligi bo disciplinska komisija ukrepala prihodnji teden. V B ligi pa je kar za štiri kola izključila Maiellara (Taranto), za eno kolo Brondija (Bari), Bellopedeja (Messina), Codogna, Minoio in Nerija (Arezzo), Conco (Modena), Dominija in Scanzianija (Genoa), Lucchetti in Montanija (Vicenza), Simoninija (Cesena). Med nogometaši, ki so prešli opomin, je tudi Biagini (Triestina).

Od danes Safari rally

NAIROBI — Danes se začena 34. safari rally, ki velja za četrto preizkušnjo svetovnega prvenstva. Na startu bo samo ena posadka lancia delta

Nogomet: v 1. jugoslovanski ligi

Brez presenečenj

BEOGRAD — V jugoslovanski 1. zvezni nogometni ligi so včeraj odigrali srečanja 26. kola, ki so minila brez posebnih presenečenj. Kljub porazu je namreč Vardar še vedno ostal sam na vrhu, čeprav se je njegova prednost pred Veležem zmanjšala za dve točki.

IZIDI: Spartak - Rijeka 0:1, Budućnost - Osijek 1:0, Dinamo (V) - Crvena zvezda 0:0, Sarajevo - Sutjeska 2:1, Velež - Vardar 2:0, Partizan - Priština 5:1, Čelik - Dinamo (Z) 4:2, Sloboda - Željezničar 0:0, Hajduk - Radnički 3:2.

LESTVICA: Vardar 31, Velež in Hajduk 29,Partizan 27, Budućnost 26, Rijeka in Osijek 24, Dinamo (Z) 23, Radnički 21, Željezničar, Crvena zvezda, Sutjeska, Čelik, Dinamo (V) 20, Sloboda 19, Sarajevo, Priština 18, Spartak 17 (C. zvezda in Sutjeska imata tekmo v zaostanku).

PRIHODNJE KOLO: Radnički - Velež, Vardar - Sarajevo, Sutjeska - Dinamo (V), Crvena zvezda - Partizan, Priština - Budućnost, Osijek - Sloboda, Željezničar - Čelik, Hajduk - Spartak, Dinamo (Z) - Rijeka.

martini (domaćina Vic Preston in John Lyall). V predstavnštvu devetih avtomobilskih hiš, pet evropskih (Lancia, Ford, Volkswagen, Audi in Opel) in 4 japonskih (Toyota, Nissan, Subaru in Mazda) bo na startu 54 posadk.

Pri Milanu uradno predstavili Gullita

MILAN — Včeraj so na sedežu nogometnega društva Milan predstavili nizozemskega asa in člana PSV Eindhovna Ruuda Gullita (25 let), za katerega naj bi baje milanski klub izplačal skoraj 11 milijard lir. Pri tem naj bi Berlusconijevo društvo odštelo še dve milijardi in 700 milijonov lir za triletno pogodbo z nogometašem.

Falcao pri Romi kot generalni direktor?

RIM — Po neuradnih vesteh naj bi se znani brazilski nogometaš Falcao, ki je že pred nekaj leti zelo uspešno nastopal pri Romi, spet vrnil v italijansko glavno mesto. Falcao pa naj bi prevzel mesto generalnega direktorja rimskega prvoliša.

Kvalifikacije za EP: prvi uspeh Švice

NEUCHATEL — V okviru kvalifikacij za evropsko nogometno prvenstvo je Švica včeraj prišla do svoje prve zmage, in sicer proti Malti (4:1, polčas 3:0). Kljub temu uspehu pa ima Švica kaj malo možnosti, da se bo uvrstila na sklepni del evropskega prvenstva.

DOSEDANJI IZIDI: Švedska - Švica 2:0, Portugalska - Švedska 1:1, Švica - Portugalska 1:1, Italija - Švica 3:2, Malta - Švedska 0:5, Malta - Italija 0:2, Italija - Malta 5:0, Portugalska - Italija 0:1, Portugalska - Malta 2:2.

LESTVICA: Italija 8 točk (4 tekme), Švedska 5 (3), Švica 4 (4), Portugalska 3 (4), Malta 1 (5).

PREOSTALI SPORED: 6.5. Švedska - Malta, 3.6. Švedska - Italija, 23.9. Švedska - Portugalska, 17.10. Švica - Italija, 11.11. Portugalska - Švica, 14.11. Italija - Švedska, 15.11. Malta - Švica, 5.12. Italija - Portugalska, 20.12. Malta - Portugalska.

Košarka: med naraščajniki

Borovci za meddeželni naslov

Bor Adriaimpex - Ardita Gorica 79:75 (37:34)

BOR ADRIAIMPEX: Prelec 2, Berdon 2 (0:1), Milone, Arena 14, Oberdan 10, Sterni 10 (2:3), Stefani, Bajc 9 (3:6), Ažman 30 (2:8), Pavlica 2 (2:4)

3 TOČKE: Oberdan 2

Kot je bilo pričakovati, so borovci tudi v drugi tekmi premagali goriške prvake. Tako se bodo 1. in 2. maja potegovali za meddeželni naslov. Zmaga ni bila lahka, predvsem zaradi slabega odstotka pri metih z razdalje, ki je bilo glavno orožje v prvem srečanju v Gorici. Zato so »plavi« morali igrati agresivneje v obrambi. Ardita pa se ni nikoli vdala, tako da so naši prišli do dragocenega uspeha predvsem po zaslugi Ažmana, ki je edini uspešno zadeval z razdalje.

Že danes čaka borovce nova preizkušnja, in sicer priateljska tekma v Trevisu z močnim Benettonom, kar bo gotovo služilo za bodoče deželno prvenstvo. (L. Furlan)

Košarka: zaostala tekma promocijske lige

Poletovci brez težav

Polet - Green Star 97:58 (49:26)

POLET: Sosič 6, Perčič 8, Kerpan 5 (1:2), Taučer 4, Persi 25 (2:7), Malalan, Vremec 29 (1:1), Fabčič 4 (2:2), Pisani 14 (3:6), Grgič 2 (0:3).

SODNIK: Schiano. PON: nihče. 3 TOČKE: Persi in Pisani 1.

V prvi od dveh zaostalih tekem, ki sta mu preostali, je Polet v košarkarskem promocijskem prvenstvu z veliko lahkoto premagal zadnjega na lestvici, ekipo Green Star.

Po pekočem porazu v derbiju z Bregom Adriatherm je bilo pričakovati, da bodo poletovci občutili hud psihološki udarec, na srečo pa so se nasprotniki izkazali za izredno skromne, vrh tega pa še popolnoma nemotivirane.

Polet je tako že od začetka pridno in brez problemov polnil nasprotnikov koš, ob tem pa so se lahko razigrali tudi košarkarji, ki sicer bolj malo igrajo. Edini pouk, ki ga je ta tekma dala, je ta, da znajo biti poletovci tudi zelo natančni pri metih na koš, ko je tekma bolj prijateljskega značaja. Res škoda, da te natančnosti ni več, ko gre zares. (S. Tavčar

Lestvica: Stella Azzurra 36; Alabarda in Bor Radenska 32; Santos 28; Kontovel Electronic Shop in Libertas 24; Ferroviario 20; Polet 19; CGI Milje 18; Intermuggia 14; Breg Adriatherm 12; Green Star 2.

CGI Milje in Polet imata tekmo manj. Kot je znano, sta para za »play-off« za prestopitev v D ligo Stella Azzurra - Santos in Alabarda - Bor Radenska. V 1. divizijo pa izpadejo Intermuggia, Breg Adriatherm in Green Star.

Na tekmovanju v Rimu Ruzzier deveti

V nedeljo je bilo v Rimu državno društveno prvenstvo v hoji na 35 km, ki naj bi veljalo kot zadnji pregled državnih reprezentantov, ki se bodo prve dni maja udeležili svetovnega pokala v hoji v New Yorku. Na tekmovanju v Rimu je nastopil tudi slovenski atlet Fabio Ruzzier, ki nas je pred dobrim tednom že presenetil z nepričakovano zmago v Švici na sicer kraši razdalji 20 km. Tudi v Rimu Ruzzier ni odpovedal, saj se je v državni konkurenci uvrstil na odlično 9. mesto, in to v res izredno težkih tekmovalnih pogojih: omenimo le, da je startalo več kot 50 atletov, a na cilj jih

Košarka: italijanski play off

Drevi povratni polfinalni tekmi

MILAN — Prvi polfinalni tekmi italijanskega košarkarskega play offa sta v bistvu odločila Brazilc Oscar, ki je Caserto popeljal do zmage v gosteh v Cantuju, ter Američan McAdoo, ki ima največ zaslug, da je Tracer kot prva ekipa v letošnji sezoni slavil zmago na igrišču v Vareseju. Povratni srečanja bosta že drevi (20.30) in seveda vsa predvidevanja govorijo v prid možnosti, da se bo ponovil lanski finale Tracer - Mobilgirgi. Tako Milančani kot ekipa iz Caserte si po logiki ne bi smela spustiti iz rok priložnosti, da igrata pred domačim občinstvom in še zlasti, da se izogneta tretji tekmi.

Sinoči pa so že igrali tekme 2. povratnega kola playouta. Izidi:

ZELENA SKUPINA: Berloni - Spondiatte 94:80, Ocean - Pepper 96:89, Alno - Annabella 81:79. LESTVICA: Berloni 12, Alno in Ocean 8, Pepper in Annabella 6, Spondiatte 2.

RUMENA SKUPINA: Yoga - Riunite 114:91, Alfasprint - Filanto 87:83, Standa - Jollycolombani 93:81. LESTVICA: Filanto 10, Yoga, Alfaspritrn in Cantine Riunite 9, Jollycolombani in Standa 4.

1. DIVIZIJA

DOM - ALBA GIOIA 80:73 (38:33)

DOM: Semolič 3, Košuta 13, Kocjančič 22, Bregant, Battello 6, Čubej 7, Čubrilo, Rinelli, Cej 22, Ziani 7.

PON: nihče; ON: Dom 10, Alba Gioia 18; 3 TOČKE: Čubej 1.

Domovci so se v povratnem srečanju Krmincem oddolžili za poraz, ki so ga doživeli pred dvema mesecema v Krminu. Belo-rdeči so bili vseskozi v vodstvu, kljub temu pa so se morali pošteno truditi vse do zadnjih sekund srečanja, da so strli odpor žilavih gostov.

S prikazano igro so domovci popolnoma zadovoljnili in mnenja smo, da jim bo s tako igro še večkrat uspelo priti do zmage.

Dobro sta tokrat igrala razpoloženi Cej in požrtvovalni Kocjančič, omembe vreden pa je tudi doprinos Zianija. (M. Čubej)

Nogomet: turnir pokrajin

V goriški reprezentanci tudi M. Fajt (Sovodnje)

Ta teden se bo v raznih krajih Furlanije-Juljske krajine začel nogometni turnir pokrajin, ki je namenjen igralcem 3. amaterske lige. Kar zadeva goriško reprezentanco, velja poudčiti, da je selektor Livio Vidoz izbral tudi veznega igralca Sovodenj Marka Fajta, ki je že lani nastopal na tem turnirju, skupaj z bratom Alešem in vratarjem Mladosti Zaniero.

Prvo srečanje goriške izbrane vrste bo v soboto, 18. t. m., ko se bo ob 15.30 v Aiellu srečala z reprezentanco iz Červinjana. Naslednjo tekmo pa bo odigrala v ponedeljek, 20. t. m.: ob 15.30 se bo v Špetru ob Soči srečala z reprezentanco iz Trsta.

Odbojka: prva tekma za prestop v C-2 ligo

Nezaslužen poraz Kontovelk

Martignacco - Kontovel ES 3:1 (15:11, 5:15, 15:13, 15:2)

KONTOVEL ES: Černjava, Hrovatin, Prašelj, Danieli, Maver, Legiša, Conestabo, Sardoč

MARTIGNACCO — Prva od treh dodatnih tekem za napredovanje v C-2 ligo je Kontovelkam pustila precej grenkobe. Nasprotnik namreč še zdaleč ni bil nepremagljiv, zato pa je izid tekme krojil sodnik, ki je večkrat odločilno odškodoval naše, kar jih je do take mere spravilo iz tira, da so v 4. in zadnjem nizu povsem popustile. Vendar ni samo sodnik kriv za poraz. Tekmovalni pogoji so bili namreč povsem neustreznii, saj je bila telovadnica ozka in slabo osvetljena.

Začetek tekme je bil izenačen, prvi set pa je šel gostiteljicam. Drugega pa so naše prepričljivo osvojile (zlasti solidne so bile ob mreži) in tudi v 3. so že vodile s 13:8. Tedaj so nekoliko popustile pri sprejemu, sodnik pa jim je dosajal neobstoječe prestope in celo tehnično napako pri menjavi ter v bistvu gostiteljicam daroval niz. V zadnjem setu so Kontovelke povsem popustile. S tem porazom pa ni še nič izgubljeno, saj imajo pred sabo še 2 tekmi: 22. t.m. bodo gostovale pri Fincantieriju, 29.t.m. bodo gostile Itas.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

AGOREST SOVODNJE - LIBERTAS 0:3 (5:15, 10:15, 8:15)

AGOREST: Furlan, Grillo, Krašček, Luvisutti, Pavšič, Ožbot, Rinelli, Černe, Florenin, Tomsič.

Krminke so igrale izredno konstantno, vseskozi jih je odlikovala zagrizenost, kar jim je tudi prineslo zmago. Na drugi strani pa so jim tako igro omogočile tudi same predstavnice Agoresta z neverjetnim nihanjem v sprejemu in napadu. Upajmo, da je bil to le slab dan in ne padec forme, saj so Prinčičeve varovanke doslej iz tekme na tekmo beležile njen stalen vzpon. (D. R.)

UNDER 14 - ŽENSKE

DOM AGOREST - LUCINICO 3:0 (15:5, 15:5, 15:8)

DOM AGOREST: Bassini, Magda in Maša Braini, Tanja in Katja Gaeta, Hvalič, Brisco, Bratina, Paulin, Makuc. Že izid sam dovolj zgovorno kaže, da so domovke do nove zmage prišle brez prevelikih težav. Vendar treba obenem povedati, da tudi igra naših deklet ni bila ravno na višku, kar pa gre morda pripisati dejstvu, da jih ši-

bak nasprotnik ni mogel posebno motivirati. (D. R.)

MORARESE - DOM AGOREST 0:3 (3:15, 5:15, 10:15)

DOM AGOREST: Paulin, Brisco, Makuc, Hvalič, Bassini, Tanja in Katja Gaeta, Magda in Maša Braini.

Na gostovanju v Moraru so Goričanke premočno zmagale proti šibkeemu in neuirgranemu Morareseju. Le v tretjem setu so gostinje domačinke pokazale nekaj učinkovitih akcij in nekoliko poživile srečanje. (D. R.)

VIRTUS - SLOGA A 0:3 (6:15, 2:15, 13:15)

SLOGA A: čebulec, Drasič, Grgič, Dunja in Sava Jogan, Križmančič, Milič, Pavat, Pieri, Purič, Repinc, Škerk.

Predvčerajšnjim so prvič stopile na igrišče tudi odbojkarice Sloge A, ki so že v uvodnem srečanju gladko zmagale. Slogašice so se morale nekoliko več potruditi le v tretjem nizu. (Inka)

SLOGA A - BREG A 2:1 (15:5, 10:15, 19:17)

SLOGA A: Čebulec, Drasič, Grgič, Dunja in Sava Jogan, Križmančič, Milič, Pavat, Pieri, Stopar, Škerk, Vidali.

BREG A: Giorgi, Gaburro, Kralj, Rosetti, Seganti, Sossi, Pertot.

Tekma je bila vseskozi na dobri tehnični ravni, saj je tako ena kot druga postava predvajala res dobro igro, ki je prišla še zlasti do izraza v tretjem nizu. Brežanke so že vodile s 14:9, ko se je razvnel ogorčen boj za vsako žogo. Ekipi sta pokazali zelo dobro obrambo in lepe akcije so si sledile na obeh straneh mreže. Zmaga je pripadla slogašicam, vendar zaslužijo pohvalo igralkle obeh ekip. (Inka)

BOR FRIULEXPOT - SLOGA A 3:0 (15:9, 15:4, 15:11)

BOR: Sancin, Vidali, Brazzani, Fučka, Pahor, Grbec, Milanič, Inamo in Visentin.

SLOGA: Križmančič, Čebulec, Grgič, Škerk, S. in D. Jogan, Drasič, Purič, Pieri, Milič, Vidau in Stopar.

Sinočni derbi 4. kola med še edinima nepremaganima šesterkama skupine A se je končal z gladko zmago borovk. Derbi je bil zanimiv, napet in na zadovoljivi ravni in obe ekipi sta potrdili ugoden vtis iz dosedanjih nastopov. Borovke so bile vsekakor boljše v vseh elementih igre, še posebej v prvih dveh nizih, slogašice pasob bile morda tudi nekoliko utrujene, saj so v zgodnjih popoldanskih urah odigrale še tekmo z Bregom.

komentar jadranskega trenerja petra brumna

V Castelfrancu »nelogična« tekma

Samo povprečno dobro bi bilo potrebno odigrati tekmo v Castelfrancu, pa bi lahko zadovoljni odšli domov. Jaz nisem trener, ki bi bil razvajen od zmag v gosteh. Vodil sem pretežno take ekipe v takih trenutkih, ko se je bilo potrebno neprestano mučiti za zmago. Ko govorim o minuli tekmi, me pa tudi zmaga po taki neigri ne bi zadovoljila; prepričan sem, da bi v oceni in komentarju bil enako kritičen, kot sem sedaj. Zelo enostavno bi bilo okregati igralce, če bi bili neborbeni, tako pa je treba skoraj celi ekipi pripisati neznanje. Kajti razen nekaj motečih dejavnikov, ki jih lahko upoštevamo kot opravičilo, je za vse drugo početje težko najti primernejši izraz, kot je

neznanje. Če odmislimo poškodbo Marka Lokarja, zaradi kondenza drsečo žogo, nenormalno odbite žoge vsled trdih tabel in košev, je vse ostalo bilo ne samo normalno, prav ugodno bi moralo biti igrati v prijetni dvorani, kjer je Jadran znal v bližnji preteklosti zmagovati v ključnih tekmah in to verjetno proti znatno boljši ekipi, kot pa jo imajo na razpolago sedaj. Na večini tekem v gosteh, ki smo jih izgubili, smo tri četrtine odigrali dobro, na tej pa je že od prve minute šlo vse narobe. Razumem, da pride dan, ko ti ne gre, toda ne izkoristiš na podlagi rutine vseh poklonov, ki smo jih od domačina bili deležni med celotnim potekom srečanja, je pa skoraj neodpuščljivo. In vse te kritične pripombe lete pretežno na napad, kajti če v gosteh ne prejmeš niti 60 točk pomeni, da obramba ni bila ne vem kako slaba, kljub nasprotnikovim slabostim.

Ne bom se lotil posameznikov, njihovih napak, samovolje in neiznajdljivosti, v par stavkih moram opisati še svoj delež. Velikokrat sem v tem prvenstvu, tudi ko nam ni šlo, že pomagal svoji ekipi z menjavami igralcev in taktike, vročevrtnim spodbujanjem in vlivanjem poguma. Tokrat pa me je nelogičnost dogodkov in nerazumljivo ponavljanje napak iste narave vrglo iz tira kar na začetku. In namesto da bi pomagal, sem s svojim čudenjem nad abotnim početjem vnesel še dodaten nemir. Da pa ne bo izpadlo vse kot samoočtoževanje, se le moram vprašati, kaj smo počeli zadnjih osem mesecev in ne na koncu, kaj je množica odigranih tekem v minulih blestečih sezonah zapustila v igralcih, kar bi v takih neugodnih trenutkih morali znati uporabiti ne glede na to, kdo in kako jih vodi s klopi.

Pogovor z Borovo atletinjo Martino Gherlani

»Poškodba pogojuje mojo športno pot«

Nedolžno študentsko smučarsko tekmovalje, ki je bilo že februarja lani, je hudo zagrenilo športno pot domače atletinje Martine Gherlani, že nekaj let najboljša metalke kopja v deželi v mladinskih kategorijah, z zelo visoko uvrstitvijo tudi v državnem merilu.

»V Ravasclettu sem po prvem padcu lahko še smučala, bolečina v kolenu pa me je prisilila še k drugemu padcu. Po pregledu v bolnici sem kakih 15 dni nosila mavco, nato pa sem počasi začela s telovadbo. Bolelo me je še naprej, zdravniki pa so brezskrbno zatrejvali, da se bo vse samo izgladilo.«

Borova atletinja je v maju dosegla nekaj zadovoljivih rezultatov in si prav v zadnjem trenutku zaslužila uvrstitev v deželno reprezentanco za mladinske igre Alpe-Adria v Pulju.

»V Pulju sem tekmovala brez prave sproščenosti, ker me je koleno še vedno bolelo, rezultat pa je bil kljub temu izreden: 37,16 m. Sama si nisem mogla razložiti tako dobre znamke, ker je bila moja priprava zaradi poškodbe zelo pomanjkljiva, predvsem glede tehnike in hitrosti, manj pa glede moči, ker sem kljub poškodbi lahko razmeroma zadovoljivo vadila.«

Gherlanijeva ni šla preko tekmovalne v Pulju. Hude bolečine so po pre-

gledu v videmski bolnici narekemale kirurški poseg na meniskusu in na vezeh.

»Žal je bil uspeh tega posega slabši in izkazalo se je, da moje koleno ne bo več za intenzivne športne dejavnosti. Izključno osebnemu zanimanju Borovega trenerja Lasiča se lahko za-

hvalim, da so mi preko državne atletske zveze omogočili specialistični pregled na univerzitetni kliniki v Pavii, katere se poslužujejo atleti za podobne posege. Brez operacije, ki bo, upam, izvedena med velikonočnimi počitnicami, bi bila moja športna pot pri kraju.«

»Kako vpliva nate športno brezdeleje?»

»Na vsakem atletskem tekmovalju trpim, posebno pa me stisne, ko letijo kopja. Če se bo vse srečno izteklo, računam na skromno dejavnost neke ob koncu sezone. Dejansko pa se je ta sezona zame končala že pred začetkom.«

»Kako ocenjuješ atletiko pri svojem društvu?»

»Razvoj nekoliko zaostaja za načrti in za prejšnjimi sezonami. Verjetno je tega krivo premajhno tehnično sodelovanje med trenerji.«

»Kaj pa s tradicijo metov pri Boru?»

»Od vedno so bili pri Boru meti dobri. Veliko računam sedaj na Analizo Bavčar, ki bi morala doseči normo za nastop na državnem prvenstvu v metu krogle. Do norme bi morala priti tudi Claudia Coslovich v metu kopja.«

Ne moremo mimo želje, da bi se za Martino vse ugodno izteklo in da bi bil njen doprinos športu še dolg in kakovosten. (Bruno Križman)

Pozitivna sezona Vala Kmečka banka

Val Kmečka banka je torej uspešno zaključil svojo prvo sezono v C-1 ligi. Težko je komentirati uspešnost tega prvenstva, ker nimamo primerjave z lanskim: C-2 liga je namreč mnogo šibkejša po kakovosti. Vseeno je zanimivo dejstvo, da je bil Val v lanskem letu nepremagan na domačih tleh, medtem ko je na tujem zmagal samo proti ekipam, ki so zasedle na končni lestvici zadnja štiri mesta. Pred letošnjo sezono se je Val ojačil s Staničcem in Palinom, ki sta bila skozi vse prvenstvo člana prve šesterke in Grilancem, ki je vstopal v igro, ko so ga potrebovali. Te spremembe v postavi so popolnoma spreobrile tradicijo iz lanskega prvenstva. Poglejmo zakaj je Val Kmečka banka v letošnjem prvenstvu osemkrat zapustil igrišče kot zmagovalci, dvajsetkrat kot poraženi. Tu je zanimivost: od 8 zmag je dosegel 5 na lastnem igrišču, 3 pa na tujem; poraze so doživeli sedemkrat na tujem in petkrat v Gorici. Zanimivo je tudi s kom, kje in kako so zmagovali in kako izgubljali.

S prvo na lestvici Volley Gioc iz Belluna, ki je napredovala v B ligo, so izgubili v gosteh (3:0) in zmagali v domači telovadnici (3:0). Z drugouvrščeno Elettronica Motta di Livenza so valovci obakrat zapustili igrišče poraženi: 3:2 v Motti di Livenza in 1:3 v Gorici. Z ekipo Rangerson iz Vidma so Goričani celo obakrat slavili: 0:3 v Vidmu in 3:2 v Gorici, ter mu tako preprečili napredovanje. Z nekostantnim moštvom Ferroalluminio iz Trsta, ki je zasedel četrto mesto, je Val Kmečka banka zgubil obakrat: 1:3 doma in 3:2 v Trstu. S petouvrščenim Unionom Volley Poavento si Goričani niso ostali nič dolžni, saj so doma v Gorici zmagali (3:0), v gosteh pa izgubili (3:0). Šesto mesto je zasedlo tržaško univerzitetno moštvo CUS, ki ga je Val obakrat premagal po petih setih igre.

Od ekip, ki so se uvrstile za Valom, je na 8. mestu običal ASFRJ iz Cedada, ki je slavil obakrat in sicer v Gorici 3:2, v Cedadu pa 3:1. Pallavolo Bassano je ravno tako iztržil 4 točke proti Valu: 3:1 v Bassanu in 3:2 v Gorici. Šesterka LAC iz sosednjega S. Giovannija al Natissone je v Gorici potegnila krajši konec (3:0), na domačih tleh pa slavila (3:2). Zadnjevrščeni SPEN Faenza je položil orožje v Faenzi (2:3), zmagal pa na goriških tleh (3:2).

Zelo zanimiv in presenetljiv je podatek, da je Val Kmečka banka

od 16 točk, kolikor jih je iztržil v celim prvenstvu, 12 dosegel proti ekipam, ki so se uvrstile pred njim, samo 4 pa proti šibkejšim ekipam, ki so se uvrstile za njim in so celo izpadle iz lige.

Skušal sem ovrednotiti tudi uspešnost in učinkovitost posameznih igralcev Vala skozi vso prvenstvo z oceno od 1 do 10.

Najuspešnejši igralec je bil, kljub vsemu, krilo Allesch. Na njegovih ramenih je slonel doberšen del sprejema, ki ga je zelo dobro izvajal. Fizično sicer ne izstopa, zato zelo dobro izkorišča svoje umske sposobnosti. Na nekaterih tekmah (posebno s CUS v Trstu) je igral izredno. Ocena: 7,5. Drugi po uspešnosti je bil Stanič, ki se je razmeroma hitro vključil v novo okolje. Sicer kot podajač ni izstopal, bil pa je neustavljiv v napadu, posebno v con 2, ko je včasih odločilno pripomogel k zmagi. Ocena: 7. Oceno 6,5 si zaslužita oba centra, kapetan Lavrenčič in Petejan. To mesto je "garaško", zato si zaslužita tako oceno, čeprav nista bila najboljša v bloku. Lavrenčič se je odlikoval pri sprejemu servisa, Petejan pa v napadu, še posebno v "kontra" in v obrambi. Grilanc je sicer malo igral, toda ko je stopil na igrišče, je veliko pripomogel s svojo izkušnostjo in še posebno z izredno borbostjo (kar gotovo ni odlika sedanjih generacij), zato si zasluži pozitivno oceno: 6. Oceno 5,5 so dosegli trije igralci in sicer oba podajača Plesničar in Micheli ter center Palin. Podajača sta imela veliko odgovornosti, ker sta igrala v sistemu 5:1, toda veliko preveč je bilo zgrešenih in nekostantnih podaj, posebno v ključnih trenutkih. Čeprav fizično zelo močan, je center Palin nekoliko razočaral. Marsikdo se spominja njegovih "bomb" na mreži, toda bil je zelo nekostant. Posebno veliko je grešil enostavnih žog in kar je še najhuje, ob končnih setov. Od igralca takega kova, kot je Palin, so si soigralci veliko pričakovali. Cernic je sicer zelo malo igral, toda ni izkoristil prilike, da bi si zagotovil večje prisotnosti v prvi šestki. Mučiča, Mervica in Jurna nisem ocenil, ker so stalno sedeli na klopi za rezervne igralce. Na vsak način si zaslužijo pohvalo, ker so tudi oni prispevali k uspehu, če drugače ne, z redno prisotnostjo na treningih in tekmah. Povprečna ocena igralcev je 6,1, torej pozitivna.

IGOR OREL

Rekreacija tudi v Barkovljah

Kulturno društvo iz Barkovelj prireja že tri leta zaporedoma rekreacijsko telovadbo za odrasle, ki je vedno dobro obiskana. Letos je namreč vpisanih kakih 20 rekreativcev, ki se z veseljem udeležujejo vadbe. Telovadba je na sporedu ob torkih in četrtek ob 17.30 na društvenem sedežu v Ul. Cerretto 12, vadiatelj pa je prof. Franko Drasič. Udeleženci so moški in ženske vseh starosti, novost pa je ta, da ob glasbi vadijo tudi aerobiko.

Mednarodno srečanje naših mladih plavalcev

V soboto popoldne so se v plavalnem bazenu portoroškega hotela Palace v prijateljskem mednarodnem srečanju pomerili najmlajši plavalci Kopra in tržaškega Bora, ki je dobil pred dobrim mesecem tudi uradni plavalni klub. To je bilo prvo plavalno srečanje mladih slovenskih plavalcev z obeh strani meje in prvi uradni nastop borovcev nasploh. Nastopilo je 29 Borovih plavalcev in plavalcev. Tekmovalce so razdelili v tri kategorije. V A kategoriji (letnik 1976 in starejši) so nastopili le borovci, B kategorija je zaobjemala letnike 1977 in mlajše, v C kategoriji pa so bili začetniki, ki se le malo časa ukvarjajo s plavanjem in so že pokazali lep napredek.

IZIDI

50 M HRBTNO FANTJE
Kat. A: 1. A. Alessio 48'46; 2. A. Coloni 54'03. Kat. B: 1. B. Korošec (Koper); 4. I. Rolich 51'78; 11. M. Klobas 1'00'78; 12. A. Vesnaver 1'02'87; 14. Ma. Petelin 1'05'50; 15. D. Taučer

1'07'66; 16. M. Petelin 1'09'15; 17. M. Mauri 1'15'44 (vsi Bor).

50 M HRBTNO ŽENSKE

Kat. A: 1. K. Vodopivec 59'25. Kat. B: 1. I. Vidali 46'78; 5. T. Gruden 58'10; 7. I. Pahor 1'05'63; 8. K. Puzzer 1'11'75; 9. K. D'Amato 1'18'41 (vsi Bor).

50 M PRSNO MOŠKI

Kat. A: 1. L. Klobas 43'22; 2. I. Veljak 55'03; 3. M. Rolich 55'60. Kat. B: 1. B. Korošec (Koper) 53'44; 7. M. Coretti (Bor) 1'02'97; 10. R. Šušteršič (Bor) 1'10'75 (vsi Bor).

50 M PRSNO ŽENSKE

Kat. B: 1. K. Rihter (Koper) 53'22; 5. M. Kufersin 1'01'68; 8. K. D'Amato 1'30'07 (obe Bor).

50 M PROSTO MOŠKI

Kat. A: 1. L. Klobas 40'59; 2. A. Alessio 40'81; 3. I. Veljak 42'15; 4. M. Rolich 43'84; 5. A. Coloni 56'63. Kat. B: 1. I. Rolich 45'66; 6. M. Coretti 53'25; 7. M. Klobas 53'75; 8. R. Šušteršič 54'34;

10. D. Taučer 1'03'75; 11. D. Vesnaver 1'06'06; 12. M. Mauri 1'06'75; 13. M. Petelin 1'07'56; 14. Ma. Petelin 1'18'19 (vsi Bor).

50 M PROSTO ŽENSKE

Kat. A: 1. K. Vodopivec 56'38; 2. T. Žerjal 1'21'90. Kat. B: 1. K. Rihter (Koper) 44'78; 2. I. Vidali 45'03; 4. T. Gruden 50'72; 9. M. Kufersin 59'72; 10. K. Puzzer 1'06'91; 11. I. Pahor 1'14'31 (vsi Bor).

25 M POLJUBNO MOŠKI

Kat. C: 1. G. Sarkanaj (Koper) 27'66; 6. D. Cossutta 39'00; 7. E. Taučer 47'94; 8. J. Pahor 53'12; 9. A. Sulli 55'06; 10. D. Božar 57'31 (vsi Bor).

25 m POLJUBNO ŽENSKE

Kat. C: 1. N. Korošec 43'47; 2. J. Simičič 46'19; 3. K. Sancin 1'12'62 (vsi Bor).

ŠTAFETA 4X25 M PROSTO

Deklice: 1. Koper 1'35'09, 2. Bor 1'38'13. Fantje: 1. Bor 1'16'12, 2. Koper 1'21'50.

ob robu naših nogometnih igrišč - ob robu naših nogometnih igrišč - ob robu naših nogometnih igrišč

Združevanje tudi v članskih vrstah

Prejšnjo nedeljo so v Podgori odigrali drugi in zadnji slovenski derbi v goriški skupini 3. amaterske lige. Srečanje med Juventino in Sovodnjami se je tudi tokrat zaključilo v korist zadnjih, ki so zmagale 1:0 z zadetkom Marka Černigoja, to je enega od mladih igralcev, ki so se najbolje izkazali v tem prvenstvu.

Kot smo že povedali v sami kroniki srečanja, je bila tekma dokaj borbeno, vendar nekoliko slabša s tehničnega vidika. Res je, da so pri Juventini, kakor tudi pri Sovodnjah (čeprav v manjši meri), manjkali nekateri ključni igralci. Toda tudi z njihovo prisotnostjo, tako pač menim, bi se igra bistveno ne spremenila. To kar zadeva derbi. Priložnost pa smo izkoristili, da se nekoliko zamislimo nad letošnjim prvenstvom, ki prehaja v svojo sklepno fazo. Obe slovenski ekipi sta že izključeni iz boja za napredovanje. Podobno je tudi v tržaški skupini, kjer so si Doberdobi z zadnjimi povprečnimi nastopi napravili položaj na vrhu lestvice.

Letošnje prvenstvo samo je pokazalo, da preživlja slovenski nogomet na Goriškem precej slabe trenutke. Še bolj pesimistična je ugotovitev, da se ti trenutki obetajo kot dolgoročni, če se ne bo v to smer odločno ukrepalo. Ni prvič, da tudi na tem mestu poudarjam nujnost združevanja, kot se je že zgodilo v drugih športnih disciplinah, kjer so se dobri rezultati takoj pokazali. V nogometu bi morala ta ideja postati lastna vsem, ki se s to panogo ukvarjajo, četudi bi to pomenilo delno opustiti kampanilistično miselnost in gledati na stvar nekoliko širše.

Da je tako, priča sama prvenstvena pot treh slovenskih ekip, ki so tudi letos zaigrale pod pričakovanji; slabše od tega, kar so nekateri v treh društvih pričakovali. Marsikdo bo ob nastali situaciji dobil tudi primerne odgovore za neuspeh. Krive so poškodbe, smola, odhod pomembnega igralca itd. Toda zavedati se je treba, da tudi v naslednjem letu bo tako. Skratka,

prvenstvo se ne zmaguje v poletnem času, marveč v teku sezone, ko je na igrišču treba pokazati svoje znanje.

Nekdo, ki dobro pozna stvarnost našega nogometa, mi je med slovenskim srečanjem v Podgori pristavil, da bi tudi obe ekipi skupaj ne zmogli prvega mesta v 3. AL. Verjetno ima pri tem prav, čeprav osebno se s tem ne strinjam, saj je treba vedeti, da ni Piedimonte, ki je na 1. mestu razpredelnice, veliko boljši od Štandrečev ali Sovodencev. Dejstvo pa je, da bi združevanje pomenilo sestaviti ekipo iz treh sredin: štandreške, sovođenjske in doberdobske. K temu je treba dodati, da na Goriškem igrajo nekateri slovenski igralci v raznih italijanskih ekipah (celo v promocijski ligi), ki bi v združeno ekipo prej vstopili, kakor v eno od sedanjih treh slovenskih ekip. Tako sestavljena postava pa bi zares brez večjih težav zmagala prvenstvo 3. in 2. amaterske lige.

Pesimisti mi bodo očitali preveliko evforijo in da pozabljam na vrsto težav, ki bi jih taka združitev povzročila.

Prizor z nedavnega derbija med Juventino in Sovodnjami

la. Ni tako. Zavedam se vsega, kar bi združitev prinesla s seboj. Prepričan pa sem, da bi pozitivni elementi nadvladali nekatere težavne trenutke.

Še je čas, da bi stvarneje začeli delati v tej smeri. Treba je poiskati primeren skupni imenovalec in že danes razmisliti na prihodnje prvenstvo. Za-

četniška ekipa Mladosti (sestavljajo jo igralci iz raznih krajev Goriške) nas z 2. mestom na razpredelnici uči, da je nakazana pot pravila. Zakaj bi se to ne lahko ponovilo tudi v članskih vrstah?

RUDI PAVŠIČ

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir, v SFRJ številka 150 - din, naročnina za zasebne mesečno 2.000 - din, trimesečno 5.000 - din, letno 20.000 - din, upokojenci mesečno 1.500 - din, trimesečno 3.750 - din, letno 15.000 - din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000 - din, letno 30.000 - din, nedeljski letno 4.000 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglašni - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglašni 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglašni 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtne, zahvale in sožalja po formatu. Oglašni iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

16. aprila 1987

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Njegovo umetniško delo ni šlo v pozabo Dvajsetletnica smrti žalostnega princa Spomin na pikro umetnost komika Totòja

Totò »igra« princa de Curtisa

RIM — »Nihče se me ne bo spominjal«, tako je pred dvajsetimi leti trdil princ Antonio de Curtis. Ko je v nekem intervjuju dal to izjavo, je de Curtis pravkar zaključil snemanje slavnega Pasolinijevega filma *Uccellacci e uccellini*, za katerega je bil trdno prepričan, da ni film, v katerem bi lahko primerno izstopal Totò.

Dvajset let po njegovi smrti (Totò je namreč umrl 15. aprila 1967) je princ de Curtis - komik Totò prav tako živ v našem spominu, kot je bil v letih najvišjega vzpona filmskega žanra italijanske komedije. Filmska zgodovina je popolnoma demantirala njegovo pesimistično gledanje na svet, ki mu je postopoma izginjal pred očmi. Totò je namreč umrl po dolgi bolezni, popolnoma slep.

Antonio de Curtis je bil princovski nezakonski sin. Leta 1933 ga je posilnil markiz Francesco Maria Gagliardi Focas, šele leta 1945 pa je neapeljsko sodišče priznalo Antoniu pravico do nasledstva prestola Focas Comneno iz Bizanca. Komik Totò je bil izredno ponosen na princa Antonia

de Curtisa. V svojih filmih se je sicer norčeval iz napak italijanskega (predvsem pa neapeljskega) vodilnega razreda, sam pa je dosledno živel kot princ. Oblačil se je elegantno, večerjal je le v prestižnih restavracijah, zahajal je v ekskluzivne družbe. Ob njem je petnajst let ponosno stopala njegova večna zaročenka in soigralka Franca Faldini.

Od sodelavcev in novinarjev je zahteval spoštovanje, ki mu je pripadalo kot predstavniku aristokracije, na velikem zaslonu pa se je ponujal kot pikri branilec najnižjih slojev. Njegova besedna komika žal ni prodrla v svet (kako bi prevajali vic vagon li (vagon lit), vagon qui?), njegova maska, čeljust in nos, na katerem se je poznalo, da ga je nekdo krepko premaknil, pa so zapisani poleg Keatonove resnosti in Feldmanovih izbuljenih oči. Totò res ni šel v pozabo, njegova neapeljsko obarvana položajska komika tudi ne, princ de Curtis morda že.

E. F.

Na Nizozemskem zebe

Malo Knolletje (levo) in levčka Bertja, rojena v nekem zasebnem nizozemskem zoološkem vrtu, je mučil mraz. Zato ju je njuna lastnica Astrid Vis vzela s sabo na dom, kjer je temperatura očitno ugodnejša (AP)

Obletnica ameriškega bombnega napada na Libijo

TRIPOLI — S komemoracijsko slovesnostjo pred bombardirano Gadafijevo hišo, ki je sedaj spremenjena v muzej, so se včeraj v Tripoliju spomnili prve obletnice ameriškega bombnega napada na Libijo. Slavnostni govornik je bil 12-letni Gadafijev sin Saadi, ki je pred 300 tujimi gosti označil Libijo za »hišo z na stežaj odprtimi vrati za vsa svetovna osvobodilna gibanja«.

Vendar je bila včerajšnja manifestacija, v nasprotju s pričakovanjem, bolj »miroljubnega« značaja, saj so — ob obsodbi ameriške namere, da ubijejo Gadafija — podčrtali predvsem željo in potrebo po miru in miroljubnemu sožitju s sosednimi državami. V ta okvir tudi sodi polkovnikov govor, ko je pred mesecem dni izjavil pripravljenost, da se enkrat za vselej reši čadsko vprašanje in s tem odpravi eno izmed žarišč napetosti v tem delu sveta.

Kar zadeva ameriški vojaški napad, se je medtem izvedelo, da so ameriški bombniki kršili španski zračni prostor in niso torej leteli v mednarodnem zračnem prostoru — kot so to lani izjavili — in so ameriške leteče cisterne premestili v Veliko Britanijo le nekaj dni pred napadom iz španskega oporišča v Zaragozi.

Na angleškem trajektu tudi smrtonosne snovi

LONDON — Po pisanju londonskega Timesa so na trajekt Herald of free enterprise, ki se je prevrnil v belgijskem pristanišču Zeebrugge, skrivaj naložili tudi večjo količino smrtonosnih kemičnih snovi, med katerimi je bilo tudi 61 zbiralnikov cianida. Vse naj bi naložili na tovornjak, last neke britanske družbe, specializirane v prevozu nevarnih snovi.

Dnevniku je lastnik trdke Ian Rycroft tudi izrazil svoje presenečenje nad tem, da je plovna družba, ki je vedela za vsebino tovora, peljala to-

vornjak s potniškim trajektom, kar, se ni — po njegovem mnenju — še nikoli zgodilo. Rycroft je tudi povedal, da so tovor naložili na švicarsko-nemški meji in je bil namenjen neki tvrdki iz Manchesterja.

Šofer tovornjaka je med nesrečo v pristanišču spal v kabini in so ga rešili le nekaj ur po tragediji v enem izmed ladijskih hodnikov. Timesu je šofer izjavil: »Ne vem, kaj sem vozil v tovornjaku, mogoče kemične snovi. Te so itak vsepovsod in se zaradi tega pretirano več ne vznemirjamo.«

Hitra rast mestnega prebivalstva

RIM — Leta 2000 bo več kot polovica svetovnega prebivalstva živila v mestih in kar 433 mest bo imelo ob prehodu v novo stoletje več kot milijon prebivalcev; ta proces bo zato radikalno posegel v socialno in urbanistično strukturo mest.

Zgornji je le eden izmed izsledkov serije konferenc, ki ga je na temo odnosa med mestom in podeželjem organiziral italijansko-afriški inštitut in so se zaključile z včerajšnjo okroglo mizo o vlogi mednarodnega sodelovanja v urbanem razvoju dežel v razvoju.

Na srečanjih so obravnavali široko pahljačo vprašanj; novo mednarodno urbano migracijo, družbeno kontrolo in deviantni primeri in politike urbanega razvoja. Na konferencah so tudi ugotovili hudo pomanjkanje strokovne literature, kar zadeva odnos med mestom in podeželjem.

Jugoslovansko-ameriški uspeh na letošnjem Salso film festivalu

SALSOMAGGIORE — V torek se je zaključil 10. Salso film e TV festival. V svojih odločitvah je žirija (predsednik Sergio Leone) bila salomonska. Trojica najboljših filmov v konkurenci si je razdelila uspeh. DOC'S KINGDOM (Doktorjevo kraljestvo, Portugalska, Francija, ZDA 1987) Roberta Kramerja in ZA SREČU JE POTREBNO TROJE (Za srečo so potrebni trije, Hrvatska, Srbija 1986) Rajka Grlića sta skupaj odnesla prvo nagrado SALSO-CONAD. Žirija je označila kot najbližji vprašanjem človeškega obstoja film LI-

ANLIAN SENG CHEN (Obred mimogrede, Tajvan, 1987), Hou Xiao Xian pa je zaradi svoje tenkočutne poetičnosti dobil izredno nagrado žirije.

LIANLIAN SENG CHEN je bil predstavljen na letošnjem festivalu v Berlinu. Govori o vsakdanjosti, ki se neskončno ponavlja in o odnosih v tajvanski družini. Družina je postavljena v odnos z družbo. Vse je odeto v navidezno statičnost, ki pa je v svojem bistvu rahločutno trepetajoča.

Ce je Kramerjev Doc's kingdom

Mira Furlan v filmu Za srečo so potrebni trije

film o človeški eksistenci izven žanrskih kalupov, se le-teh Grlićev film spretno poslužuje. Za srečo so potrebni trije je v bistvu melodrama, ki splete čustvena razmerja oseb v nekakšno Davidovo zvezdo. Ljubezenski trikotnik je modul, enota filmske zgodbe, ki vse skoenj postopoma gradi. Poleg tega pa je trikotnik navznoter družbeno in ekonomsko diferenciran: osebe so predstavniki notranjih razlik jugoslovanske družbe. Vendar se kljub temu socialni in zgodovinski trenutek (vprašanja zakonske pravice, gospodarskih nesorazmerij v socialistični družbi itd.) kaže skozi intimne preseke človeških usod. Če se omejim na en trikotnik: bivši zapornik še vedno ljubi svojo »bivšo«, ki pa je našla starejšega dobrostoječega vzdrževalca, visokega birokrata. Z nepremišljenim udarcem nasprotniku v obraz si Drago zasluži povratek v kaznilnico. Film je bil na lanskem puljskem festivalu nagrajen za scenografijo, Grlić pa je dosegel mednarodno priznanje že leta 1981 s filmom Samo jednom se ljubi (Samo enkrat se ljubi).

Treba je zabeležiti edino prisotnost slovenskega ustvarjalca na festivalu, video Trenutki odločitve Marine Gržinič in Ajme Smith, ki smo ga lahko že gledali na lanskem Film—videomonitorju v Gorici.

Veliko stvari bi bilo še vrednih vsaj skromnega zapisa, na primer video ali televizijski izdelki slavnih filmskih imen (Peter Greenaway ali Francis Ford Coppola), ostane pa naj samo dejstvo, da je Salso film e TV festival vabljalva in ugodna priložnost za spoznavanje dobrega in ne le šablonskega vizualnega izdelka.

ALES DOKTORIČ

Jože Trobec

Čenča

8.

